

بازرگان

خون حیات تجارت

غفلت از فعالیت‌های صندوق ضمانت صادرات
صدور ۶۷۸ میلیون دلار ضمانت‌نامه در ۱۰ ماه امسال
مدیریت ریسک کشوری در تعاملات جهانی
ریسک قاره‌های جهان در چند نگاه
حدود وظایف و اختیارات دفاتر کارگزاری
سیاست‌های کلان صندوق

ضمیمه رایگان روزنامه گسترش صنعت

هفته دوم بهمن ماه - ۱۳۹۰

صندوق ضمانت صادرات ایران

معرفی ۲۰ کشور کم ریسک جهان

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

Industrial Development and Renovation Organization of Iran

IDRO

پیشگام در جهانی سازی صنایع ایران
مشارکت با ایدرو، دریچه ورود به بازارهای جهانی

حوزه های صنعتی مورد تاکید ایدرو:

- صنایع نفت ، گاز و پتروشیمی
- صنایع تجهیزات مرتبط با انرژی
- صنایع پیشرفته
- صنعت مدرن ساختمانی
- صنایع حمل و نقل
- ماشین سازی و ماشین آلات پیشرفته
- سایر صنایع بنا به ضرورت در مناطق کمتر توسعه یافته

www.idro.org

خون حیات تجارت

سیدعلیرضا شجاعی

بسط و توسعه اعتبار، یک عنصر اساسی در تجارت جهانی به شمار می‌رود که از آن به عنوان «خون حیات تجارت» که امکان فعالیت بدون آن امکان‌ناپذیر است، یاد می‌شود. مطابق آمارهای رسمی، بخش بزرگی از دارایی‌های شرکت‌ها براساس اعتبار شکل می‌گیرد. اعتبار از آن رو حایز اهمیت است که به عنوان ابزار رقابت برای شرکت‌های تجاری عمل می‌کند. اصل رقابت‌پذیری به همان اندازه که در بحث قیمت، اهمیت دارد، در زمینه اعتبار نیز حیاتی است. علت این امر به وضعیت نقدینگی که اکثر شرکت‌ها به آن حساس هستند، بازمی‌گردد. بدین دلیل نگاه شرکت‌های خریدار همیشه به دوره اعتباری است که فروشنده در اختیار وی قرار می‌دهد. همزمان با افزایش حجم معاملات اعتباری در تجارت بین‌الملل، بیمه اعتبار نیز از نقش حیاتی در چرخه تجارت برخوردار بوده و پشتیبانی بخش بزرگی از تجارت بین‌الملل را برعهده دارد. از طرفی، آسمان اقتصاد جهانی در سایه نااطمینانی‌های فزاینده ابری است و تحلیلگران از آغاز دور جدیدی از رکود و افزایش ریسک‌های اقتصادی در کشورهای توسعه‌یافته حرف می‌زنند. بدهی‌های دولتی در کشورهای قبلی که سابقاً به‌عنوان سالم‌ترین کشورها از لحاظ اقتصادی شناخته می‌شدند، از تولیدناخالص داخلی آنها فراتر رفته و احتمال معوق شدن بدهی‌های آنها را بالا برده است. جهانی شدن اقتصاد، مشکلات این کشورها را به هم گره زده و با معوق شدن بدهی‌های یک کشور، کشورهای بیشتری گرفتار خواهند شد. هر روز اخباری از کاهش درجه اعتباری کشورهای توسعه یافته توسط موسسات رتبه‌بندی اعتبار شنیده می‌شود و گردهمایی متوالی سران اروپا، قادر به باز کردن کلاف یونان نیست.

اتحاد پولی اروپا و منطقه یورو با عدم بازپرداخت بدهی‌های یونان در معرض فروپاشی قرار می‌گیرد. جنبش‌های مردمی و بیداری اسلامی نیز شرایط نوین سیاسی را در کشورهای منطقه پدید آورده و ریسک‌های سیاسی این کشورها را افزایش داده است.

به‌طور خلاصه، ریسک‌های سیاسی و تجاری جهان در سطحی وسیع افزایش یافته و مخاطرات تجارت خارجی را متاثر ساخته است. در این میان، لزوم پوشش این ریسک‌ها بیش از پیش احساس می‌شود و نقش صندوق ضمانت صادرات ایران به عنوان ضربه‌گیر و تسهیل‌کننده تجارت خارجی بیش از پیش افزایش یافته است.

این امر باعث شد تا روزنامه «گسترش صنعت» با همکاری صندوق ضمانت صادرات، ویژه‌نامه مدیریت ریسک در تعاملات جهانی را با هدف معرفی بازارهای کم‌ریسک صادراتی و خدمات پوششی صندوق مذکور، جهت بهره‌برداری فعالان اقتصادی منتشر نماید.

ذی‌نفعان صندوق ضمانت صادرات، طیف وسیعی از صادرکنندگان کالا و خدمات، تولیدکنندگان، بانک‌های تجاری و توسعه‌ای و سرمایه‌گذاران ایرانی در خارج از کشور را دربرمی‌گیرد. ریسک‌های تحت پوشش این صندوق مجموعه وسیعی از ریسک‌های اعتباری، سیاسی و تجاری را شامل می‌شود که امنیت فعالیت اقتصادی ذی‌نفعان را تضمین می‌کند. صندوق ضمانت صادرات ایران با اتخاذ سیاست پوششی متناسب با هر کشور هدف، سعی در کنترل و مدیریت ریسک‌های پذیرفته شده دارد. مجموعه اطلاعات تحلیلی که توسط مدیریت ریسک صندوق تولید می‌شود، حاوی گزارش‌های به‌روز و ارزنده‌ای در خصوص شرایط سیاسی و اقتصادی کشورهاست که در این ویژه‌نامه، چکیده اطلاعات ۲۲ کشور منتخب که از نگاه صندوق نسبت به سایر کشورها کم‌ریسک‌تر محسوب می‌شوند، ارائه می‌گردد.

- ۴ غفلت از فعالیت‌های صندوق ضمانت صادرات
- ۶ صدور ۶۷۸ میلیون دلار ضمانت‌نامه در ۱۰ ماه امسال
- ۸ مدیریت ریسک کشوری در تعاملات جهانی
- ۱۲ ریسک قاره‌های جهان در چند نگاه
- ۱۴ ۲۴ سوال کلیدی
- ۱۶ ۲۰ کشور کم‌ریسک جهان
- ۶۰ حدود وظایف و اختیارات دفاتر کارگزاری
- ۶۲ سیاست‌های کلان صندوق

طرح جلد: آلیه گسترش صنعت

صاحب امتیاز:	وزارت صنعت، معدن و تجارت
مدیر مسوول:	سید علیرضا شجاعی
انتشارات:	گسترش صنعت
دبیر این شماره:	هاشم حکمه
تحریریه:	مدیریت ریسک صندوق ضمانت صادرات ایران
مدیر هنری:	علی ارکانی
گرافیک و صفحه‌آرایی:	ناصر یوسفی زئوز-مهدی امامی مرضیه پیکام-حمیرا فیروزی
ویراستاران:	نرگس نصیف-مریم رضوانی
حروفچین:	معصومه عابدی
نمابر:	۸۸۷۱۳۷۳۰
تلفن تحریریه:	۸۸۷۲۲۷۴۰
تلفن آگهی:	۸۸۷۲۲۷۳۱
نشانی:	تهران - خیابان قائم مقام فراهانی، کوچه آزادگان شماره ۲۶
صندوق پستی:	۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
تلفن روابط عمومی:	۸۸۷۲۸۷۶۴

استفاده از مطالب نشریه بازرگانی آزاد است. مطالب درج شده لزوماً نظر نشریه بازرگانی محسوب نمی‌شود. تحریریه نشریه در ویرایش و چاپ مطالب رسیده آزاد است.

توسعه تجارت خارجی در اوج

غفلت از فعالیتهای صندوق ضمانت صادرات

افزایش ثبات حوزه صادرات غیرنفتی خواند و اظهار کرد: توسعه صادرات غیرنفتی اهداف جهاد اقتصادی را که همان افزایش اشتغال، سرمایه‌گذاری و رونق تولید است به ارمغان می‌آورد.

سه نهاد متولی توسعه صادرات

وی با بیان این که توسعه صادرات غیرنفتی منجر به رونق تولید شده و رونق این بخش موجب افزایش اشتغال و سرمایه‌گذاری در کشور می‌شود، گفت: سازمان توسعه تجارت ایران و صندوق ضمانت صادرات ایران و بانک توسعه صادرات ایران به‌عنوان متولیان و حامیان اصلی صادرات غیرنفتی باید مشوق‌های خاصی را برای کالاهای استراتژیک در تنظیم بازار در نظر گیرند.

غضنفری گفت: در نظر گرفتن مشوق‌های صادراتی برای کالاهایی که تولید آنها در کشور ناکافی است ولی ظرفیت بالای تولید وجود دارد موجب رفع مشکل تنظیم بازار این اقلام می‌شود چون در صورتی که تولید یک کالا فراتر از نیاز کشور انجام شود و برنامه‌ریزی برای صادرات مازاد آن صورت گیرد، تنظیم بازار این محصولات در داخل به سادگی انجام خواهد شد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت، کمیود تولید را از جمله مشکلات اصلی تنظیم بازار

عنوان کرد و ادامه داد: اولین فایده تولید صادراتی این است که چنانچه تولیدکننده به انگیزه صادرات، تولید خود را افزایش دهد، به راحتی مقوله تنظیم بازار را پشت‌سر خواهیم گذاشت و این مهم از یک موضوع اصلی و دارای اولویت به یک مساله معمولی و عادی تبدیل خواهد شد.

وی، وابستگی کشورهای همسایه به تولیدات داخلی کشورمان و در نتیجه ارتقای جایگاه کشور در منطقه را دومین فایده افزایش تولید صادراتی دانست و تصریح کرد: در صورت تحقق این مهم، افزایش اشتغال را نیز به‌عنوان یکی از اهداف جهاد اقتصادی شاهد خواهیم بود که این سومین فایده هم راستا بودن تنظیم بازار با توسعه صادرات غیرنفتی است.

وی، با اشاره به تأکیدات رهبر معظم انقلاب در خصوص تولید صادراتی، اضافه کرد: باید مفاهیم توسعه صادرات غیرنفتی و تجاری‌سازی و جهت‌گیری لازم برای تحقق آنها در سطح کشور به خوبی تبیین شود در این بین صندوق ضمانت صادرات به‌عنوان یکی از دستگاه‌های مؤثر در تبیین مفاهیم توسعه صادرات غیرنفتی به شمار می‌آید.

عمومیت در فعالیت‌های صندوق

وزیر صنعت، معدن و تجارت در خصوص فعالیت صندوق ضمانت صادرات این‌گونه سخن می‌گوید: این مجموعه باید کمی از حیطه تخصصی خود خارج شود و شکل عام به فعالیت خود دهد چرا که همکاران، در

این دستگاه به خوبی روی موضوعات تسلط داشته و قادر به انجام اعتبارسنجی‌ها به‌نحو احسن و صدور ضمانتنامه‌ها و بیمه‌نامه‌ها با دقت کافی هستند ولی بسیاری از بنگاه با فعالیت این صندوق آشنا نیستند.

از دیدگاه این عضو کابینه دهم، متاسفانه آشنایی لازم با فعالیت‌های صندوق ضمانت صادرات در بسیاری از بنگاه‌های اقتصادی کوچک و خرد وجود ندارد در حالی که با عمومیت پیدا کردن اقدامات صندوق سطح گسترده‌تری از ذی‌نفعان قادر به استفاده از ضمانتنامه‌های اجرایی صندوق خواهند شد.

دکتر غضنفری با تأکید بر اینکه بهتر است صندوق ضمانت صادرات ایران مفاهیم تخصصی و پیچیده خود را با زبان ساده و عامیانه تشریح و بنگاه‌های اقتصادی کشور را متوجه فعالیت خود کند، افزود: به برکت پیروزی انقلاب اسلامی ایران، توجه به استقلال و عظمت کشور، تلاش‌ها برای پیمودن راه‌های نو، اتکا به دستاوردهای داخلی و حذف وابستگی به کشورهای غربی افزایش چشمگیری یافته است.

این گسترده‌گی و فراوانی است که می‌تواند نظام اقتصادی شبکه‌ای را اداره می‌کند و نه محدودیت. بنابراین توسعه محصولات و خدمات، متنوع و متعددسازی آنها برای عرضه در بازارهای بین‌المللی باید در کانون توجه باشد.

سیاست‌ها باید به نحوی باشد که بتوان بازارهای جهانی را فتح کرد و این قابلیت است که در اقتصاد و تجارت ما حداقل برای یک بازار ۷۰۰ میلیون نفری با یک رویکرد جهادی قابل تحقق است به‌جای آنکه محدود به بازار ۷۰ میلیونی کشورمان بمانیم، این بخشی از دیدگاه‌های وزیر صنعت، معدن و تجارت در خصوص توسعه صادرات غیرنفتی است.

دکتر مهدی غضنفری وزیر صنعت، معدن و تجارت بر این باور است که توانمند شدن کشور برای تبدیل شدن به قطب تجارت منطقه ضمن اینکه رفاه اقتصادی و اجتماعی را برای کشور می‌تواند به ارمغان آورد با توسعه تعاملات بین‌المللی، منجر به ایجاد ارزش پایدار در اقتصاد و تولید و تجارت شده و فرصت‌های بیشتر و بیشتری را برای کشور به‌وجود آورد چرا که هر وقت که یک سیستم بسته، به سیستمی باز مبدل شود، به‌طور مستقیم شروع به تعامل با دیگر سیستم‌های موجود می‌کند و بدین وسیله صاحب ارزش‌های همه آن سیستم‌ها می‌شود.

در این بین جهت‌گیری وزارت صنعت، معدن و تجارت و دولت مبنی بر توسعه ارتباطات و تعاملات تجاری در سطح بین‌المللی می‌تواند راهبرد مناسبی برای تحقق اهداف جهاد اقتصادی در سال جاری و نیز سال‌های آتی باشد که این عضو کابینه دهم آن را مورد توجه قرار می‌دهد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت، زمینه‌سازی و برنامه‌ریزی برای برابری میزان صادرات و واردات را خواستار شد و افزود: با توجه به رشد بسیار خوبی که در ۹ ماه امسال داریم، باید برنامه‌ریزی کنیم صادرات غیرنفتی به میزان واردات نزدیک شود بدین منظور باید پشتیبانی‌های بیشتری از صادرات غیرنفتی صورت گیرد.

وی فعالیت سازمان توسعه تجارت ایران، صندوق ضمانت صادرات ایران و بانک توسعه صادرات در حوزه تجارت خارجی به‌ویژه صادرات غیرنفتی را حائز اهمیت می‌داند و بر این باور است که نوع عملکرد این سه نهاد در تحقق خواسته‌ها و فرمایشات رهبر معظم انقلاب که همان بسته شدن در چاه‌های نفت است (افزایش صادرات غیرنفتی)، بیش از هر دستگاهی مؤثر است بنابراین انتظار من از مسوولان این سه نهاد، افزایش تلاش‌ها و برنامه‌ریزی‌ها برای تبدیل شدن ایران به یک کشور کاملاً صادراتی است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت صادرات ۳۱ میلیارد دلاری در نه ماهه امسال را مورد اشاره قرار داد و با بیان این مطلب که در حال حاضر ایران بین کشورهای نفت‌خیز، به‌عنوان یک کشور صادرکننده مطرح است، ادامه داد: درحالی که بسیاری از کشورهای نفتی توانایی صادرات غیرنفتی ندارند، میزان صادرات غیرنفتی ایران حدود ۳۰ میلیارد دلار است.

به باور وی، در فضای رقابتی امروز باید حمایت زیادی از صادرات شود چراکه اگر تعریف سخت‌گیرانه‌ای برای معرفی یک کشور کاملاً صادرکننده داشته باشیم و با در نظر گرفتن این معیار که قرار گرفتن در فهرست کشورهای صادراتی، برتری و حتی برابری میزان صادرات با واردات است، متوجه می‌شویم که به تلاش مضاعف برای کشور صادراتی بودن نیاز داریم. غضنفری، پرداخت مشوق‌های صادراتی، وام‌های متناسب و افزایش حمایت‌های صندوق ضمانت صادرات را به‌عنوان راهکارهای مناسب برای حمایت از صادرات در شرایط کنونی مورد توجه قرار می‌دهد و می‌گوید: استفاده از چنین راهکارهایی در این شرایط بهتر است دستکاری عواملی است که کلان اقتصاد را متاثر می‌کند، چرا که این راهکارها موضعی عمل می‌کنند و همزمان موضع دیگر را با مشکل مواجه می‌کنند.

عضو کابینه دهم تأکید ریاست‌جمهوری مبنی بر حمایت از صادرات غیرنفتی را مورد اشاره قرار داد و موضع دولت و وزارت صنعت، معدن و تجارت را استحکام و

توانمند شدن کشور برای تبدیل شدن به قطب تجارت منطقه ضمن اینکه رفاه اقتصادی و اجتماعی را برای کشور می‌تواند به ارمغان آورد با توسعه تعاملات بین‌المللی، منجر به ایجاد ارزش پایدار در اقتصاد و تولید و تجارت شده و فرصت‌های بیشتر و بیشتری را برای کشور به‌وجود آورد

مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات خبر داد

صدور ۶۷۸ میلیون دلار ضمانت‌نامه در ۱۰ ماه امسال

پوشش ریسک انتقال حواله‌های ارزی از طریق صرافی‌ها

در اوایل دهه ۵۰ و با هدف پوشش صادرات ایران در مقابل ریسک‌های عمده تجاری و سیاسی، صندوق ضمانت صادرات ایران با همکاری آنکتاد، به‌عنوان تنها شرکت دولتی بیمه اعتبار صادراتی وابسته به وزارت بازرگانی در سال ۱۳۵۲ تاسیس شد. یکی از خدمات این صندوق صدور ضمانت‌نامه برای صادرکنندگان است که در سال‌های اخیر و همزمان با افزایش صادرات غیرنفتی، به میزان چشمگیری افزایش یافته است. با نوسان نرخ ارز در چند هفته اخیر نیز صندوق ضمانت از صادرات در جهت حمایت از صادرکنندگان اقدامات دیگری در دست اجرا دارد که می‌توان به بیمه‌نامه پوشش نوسان نرخ ارز و شیوه اجرای این بیمه‌نامه که همچنان نیازمند حمایت بانک مرکزی است، اشاره کرد. علاوه بر آن این صندوق در نظر دارد که ریسک انتقال حواله‌های ارزی از طریق صرافی‌ها با همکاری بانک مرکزی را اجرایی کند. برای آگاهی از آخرین وضعیت این صندوق گفت‌وگو با سید کاظم دوست‌حسینی مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران انجام داده‌ایم که در پی می‌آید.

می‌کنند؟

با شدت گرفتن رقابت در صحنه تجارت بین‌الملل خصوصاً پس از بحران‌های اقتصادی اخیر و محدودیت‌های نقدینگی، اعتبار در کنار متغیرهای قیمت و کیفیت یکی از مولفه‌های اصلی جذب خریداران جدید و نفوذ و حفظ بازارهای هدف صادراتی است. بدین معنی که با فرض ثابت ماندن قیمت و کیفیت توسط دو صادرکننده در دو کشور مختلف، برنده نهایی قرارداد شرکتی است که شرایط اعتباری بهتری به خریدار پیشنهاد دهد. در این میان ریسک‌های اعتباری باستانی از سوی موسسات بیمه اعتبار صادراتی همانند صندوق تحت پوشش قرار گیرد. بنابراین شرایطی که اینگونه موسسات برای صادرکننده ملی خود فراهم می‌کند، اثری تعیین‌کننده در مزیت رقابت نهایی محصول مورد نظر دارد. صندوق‌های ضمانت صادرات دنیا در سال قبل با حجم پوشش ۱۴۰۰ میلیارد دلار از طریق بیمه و تضمین اعتبارات صادراتی و سرمایه‌گذاری بیش از ۱۰ درصد تجارت جهانی را پشتیبانی نمودند.

این پوشش‌ها در قالب چه نوع خدماتی توسط موسسات هم‌تای صندوق در دنیا ارائه شده است؟

در سطح بسیار اولیه، کارکرد عمومی یک موسسه اعتبار صادراتی فراهم آوردن پوشش بیمه‌ای یا تضمینی برای صادرکنندگان، بانک‌ها یا سرمایه‌گذاران در مقابل ریسک‌های سیاسی و تجاری می‌باشد که منجر به بروز زیان در دوره‌های کوتاه، میان و بلندمدت می‌گردند. در معاملات اعتبار صادراتی، ریسک‌های سیاسی، ریسک عدم پرداخت یک قرارداد یا طرح صادراتی به‌علت اقدامات یا قصور دولت کشور میزبان معنا می‌شود. چنین اقدامی می‌تواند شامل دخالت دولت از طریق ممانعت از انتقال پول، لغو مجوز، بروز جنگ، شورش‌های داخلی یا سایر موارد مشابه باشد. منظور از ریسک‌های تجاری نیز عمدتاً عدم پرداخت خریدار خصوصی، بانک‌های تجاری یا خریدار دولتی به‌علت قصور، افسار یا

اصولاً فلسفه وجودی تاسیس نهادهایی تحت عنوان صندوق ضمانت صادرات در دنیا چیست و نقش این موسسات را در تسهیل صادرات کشورها چگونه ارزیابی می‌کنید؟

با گذشت یک سده از فعالیت صندوق‌های ضمانت صادرات در دنیا، اهداف تاسیس و نقش آنها در تسهیل و توسعه صادرات به روشنی قابل مشاهده است. از دهه اول قرن بیستم که نخستین موسسات اعتبار صادراتی در سوئیس و انگلیس آغاز به فعالیت نمود تا دهه ابتدایی قرن بیست‌ویکم که تاسیس صندوق‌های ضمانت در برزیل و روسیه را شاهد هستیم، استمرار حیات و ایجاد این نوع موسسات توسط دولت‌ها، نشان از اهمیت و تاثیرگذاری این ابزار جهت پیشبرد اهداف اقتصادی دولت‌ها در راهبری صادرات می‌باشد.

اما فلسفه وجودی این موسسات جدا از هدف اصلی که همان پوشش ریسک‌های سیاسی و تجاری معاملات صادراتی و سرمایه‌گذاری خارجی است، از دو جنبه دیگر قابل تبیین است. در نظر بگیرید اگر موسسه‌ای به سیستم بانکی پیشنهاد دهد با کسر درصد ناچیزی، تمامی مطالبات معوق را به ایشان باز خواهد گرداند، بانک‌ها چه واکنشی نشان می‌دهند؟ مسلماً با خوشحالی پذیرای این پیشنهاد خواهند بود. حال صندوق ضمانت صادرات با دریافت کارمزد حداکثر دو درصدی، بانک‌ها را در مقابل ریسک عدم بازپرداخت دریافت‌کنندگان وام، تضمین می‌کند و در حقیقت ریسک آنها را به صفر می‌رساند. جنبه دیگر آنکه تصور کنید بانک‌ها از چه منابعی و تا چه میزان قادر به وام‌دهی هستند. یک بانک تخصصی که سپرده‌پذیری چندانی ندارد، تنها حداکثر به میزان سرمایه قادر به تامین مالی است، حال آنکه صندوق‌های ضمانت صادرات تا بیش از ۱۰ برابر سرمایه خود، می‌توانند پذیرای ریسک باشند.

فروش نسبی و اعتباری در مقابل فروش نقدی برای خریدار جذابیت دارد. صندوق‌های ضمانت صادرات در این زمینه چه نقشی ایفا

ورشکستگی و عدم توانایی یا تمایل در تحویل گرفتن کالا (استتکاف) می‌باشد. همچنین، در سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، موسسات اعتبار صادرانی (از طریق بیمه سرمایه‌گذاری) ریسک‌های سیاسی مربوط به مصادره و ضبط توسط دولت، ملی‌سازی بدون جبران خسارت، ناتوانی در تبدیل یا انتقال سود و منافع حاصل از سرمایه‌گذاری و اثرات جنگ یا موارد مشابه را پوشش می‌دهند.

پیشینه و نقش صندوق ضمانت صادرات ایران چیست؟

صندوق ضمانت صادرات ایران به‌عنوان موسسه اعتبار صادراتی ملی ایران برای اولین بار، پس از کاهش درآمدهای نفتی در اوایل دهه ۵۰ با توصیه و کمک فنی «نهاد توسعه و تجارت سازمان ملل» (آنکتاد) تشکیل گردید، اما با افزایش قیمت نفت به فراموشی سپرده شد. این شرکت پس از انقلاب شکوهمند اسلامی، آغاز رسمی فعالیت خود را از سال ۱۳۷۳ اعلام کرد و قانون اداره آن در سال‌های ۷۶-۱۳۷۵ به تصویب رسید. نقش و جایگاه ویژه‌ای در برنامه سوم، چهارم و پنجم توسعه برای صندوق به‌عنوان یکی از ابزارهای موثر در تسهیل و توسعه صادرات در نظر گرفته شده که بخش مهمی از آن به پوشش خطوط اعتباری و صادرات خدمات از جمله خدمات فنی و مهندسی اختصاص دارد.

در حال حاضر صندوق عضو کارگروه توسعه صادرات است که در کنار سازمان توسعه تجارت و بانک توسعه صادرات، پشتیبانی‌های لازم را از صادرات به‌عمل می‌آورد.

عملکرد صندوق در سال‌های اخیر چگونه بوده است؟

در ۱۰ ماه اول سال ۱۳۹۰، صندوق با صدور ۴۳۳ فقره بیمه‌نامه و ضمانت‌نامه به ارزش ۶۷۸ میلیون دلار به ترتیب با ۴۱ درصد و ۶ درصد رشد نسبت به مدت مشابه سال قبل، عملکرد رضایت‌بخشی را نشان داده است.

از دیدگاه تاریخی عملکردی، مجموع پوشش‌های صندوق طی ۱۲ سال اولیه فعالیت شرکت (سال‌های ۸۴-۱۳۷۳)، مجموعاً معادل مبلغ ۶۲۵ میلیون دلار بوده و این در حالی است که طی شش سال اخیر (سال‌های ۱۳۸۵ الی ۱۳۹۰) و در دولت نهم و دهم، حجم عملکرد صندوق در بخش ضمانت‌نامه‌ها و بیمه‌نامه‌ها، به بیش از ۶/۴ میلیارد دلار بالغ گردیده است. از سوی دیگر میزان خسارت پرداختی از سوی صندوق به‌عنوان یکی از شاخص‌های حمایتی در سطح مناسبی قرار دارد. صندوق با پرداخت ۴۷/۷ میلیون دلار خسارت به صادرکنندگان و نظام بانکی کشور طی ۹ ماهه سال جاری، نقش خود را به‌عنوان ضربه‌گیر تجارت خارجی کشور به‌خوبی ایفا نموده است. در عین حال، «نسبت خسارت» در صندوق بسیار پایین‌تر از «نسبت مطالبات معوق سیستم بانکی» است. صندوق پس از پرداخت خسارت، فرآیند وصول مطالبات و بازافت خسارت را آغاز می‌کند. رقم بازافت خسارت طی ۹ ماهه سال جاری ۱۵/۵ میلیون دلار می‌باشد. آیا صندوق در رابطه با نوسانات نرخ ارز نیز کمکی به صادرکنندگان می‌نماید؟ با توجه به نیازهای رو به‌تزايد صادرکنندگان و واردکنندگان کشور جهت اخذ پوشش در مقابل نوسانات ارزی، صندوق مراحل اولیه طراحی محصولی به‌نام «بیمه‌نامه پوشش نوسان نرخ ارز» را به‌انجام رسانده و شرایط عمومی آن را تدوین نموده است. در قالب این محصول، نوسانات ارزی بین ۵ تا ۲۵ درصد تحت پوشش صندوق قرار می‌گیرد. تغییرات ارز تا ۵ درصد به‌عهده بیمه‌گذار خواهد بود. صندوق جهت اجرایی کردن این خدمت نیازمند تخصیص منابع جدید ریالی می‌باشد که در حال پیگیری است. انجام این خدمت منوط به سیاست‌های دولت و بانک مرکزی و احیاناً سایر بانک‌ها در پوشش ریسک نوسانات ارز با معاملات هجینگ است.

سایر محصولات و اقدامات جدید صندوق برای کمک به صادرکنندگان

به‌ویژه در شرایط تحریم چیست؟

با توجه به محدودیت‌های به‌وجود آمده برای سیستم بانکی ایران در عرصه بین‌المللی، ریسک محدودیت در انتقال ارز، نیز در قالب بیمه‌نامه‌های صندوق پوشش داده می‌شود که می‌تواند به صادرکنندگانی که بیم دارند به‌واسطه بلوکه شدن وجوه ارزی، سرمایه خود را از دست بدهند، کمک شایانی بنماید. در طرح جدید دیگری، موضوع پوشش ریسک انتقال حوالجات ارزی از طریق صرافی‌ها با همکاری بانک مرکزی در دست مطالعه است.

در کل نظر به محدودیت‌های انتقالات ارزی، طراحی معاملات اعتباری در بازارهای تهرانی با پوشش صندوق نیز در دست اقدام است. در صورتی که بتوان با

همکاری اتاق بازرگانی و سایر نهادهای مرتبط این بازار طراحی و پوشش معاملات آن سوی صندوق انجام شود، گام مهمی در کمک به صادرکنندگان کشور برداشته خواهد شد. از سوی دیگر طراحی محصول دیگری به‌نام پوشش لیزینگ خارج از کشور نیز در دستور کار قرار دارد. در این پوشش، موجز ایرانی در قبال ریسک‌های سیاسی و تجاری که مانع ایفای تعهدات مستاجر خارجی گردد بیمه می‌شود. مورد اجاره، تجهیزات سرمایه‌ای یا سایر کالاهای واجد شرایط است که تحت مالکیت اتباع ایرانی قرار دارد. همچنین تجهیزات، دکل‌ها و سایر ابزارآلات با ارزش در صنایع نفت و انرژی که به خارجی‌ها کرایه داده می‌شوند، قابل پوشش در این محصول جدید می‌باشد.

پوشش‌ها و خدمات دیگری از جمله مدرن‌سازی روش‌های تامین مالی صادرات از طریق تامین مالی پروژه‌ای یا Project Finance نیز در دستور کار صندوق قرار دارد.

با توجه به شرایط متفاوت صادرکنندگان ایرانی و بحران مالی در جهان، صندوق چه اقداماتی انجام داده است؟

بحران مالی و اعتباری جهان از سال ۲۰۰۸ - نشان داد که موسسات رتبه‌بندی اعتباری کشورها و نیز موسسات اعتبارسنجی شرکت‌ها در ارزیابی‌های ریسک خود به دقت عمل نکرده و تحت‌تاثیر مسائل سیاسی بین‌المللی بوده‌اند، و این امر به بروز زیان به‌تجار و موسسات بیمه اعتباری منجر شد که صرفاً به نظرات این موسسات اعتبارسنجی تکیه کرده بودند.

صندوق به‌دلیل مسائل فوق از مدت‌ها پیش الگوهای اعتبارسنجی خود جهت ارزیابی اعتباری کشورها، بانک‌ها و شرکت‌های خارجی را بروز نموده و از سوی دیگر با هدف قطع وابستگی به طبقه‌بندی ریسک کشوری موسسات خارجی و قابلیت اعمال استراتژی‌های سیاسی دولت خدمتگزار، گروه‌بندی ریسک کشوری خود را بومی‌سازی نموده است.

در این مدل با استفاده از تخمین فاکتورهای اقتصادی و لحاظ نمودن فاکتورهای سیاسی از قبیل اولویت کشورهای مسلمان، کشورهای هدف آفریقایی و آمریکای جنوبی، کیفیت روابط سیاسی با دولت جمهوری اسلامی و ثبات سیاسی کشورها، بومی‌سازی صورت گرفته است.

شایان ذکر است کشورهایی که در تحمیل تحریم‌های ظالمانه علیه کشورمان نقش فعال ایفا می‌نمایند، به گروه‌های پرریسک تنزل رتبه یافته‌اند. در مقابل کشورهای هم‌پیمان ایران در وضعیت مطلوب‌تری قرار گرفته‌اند. ذکر این نکته ضروری است که با تغییر گروه ریسک کشورها در سیاست پوشش صندوق، سقف پوشش اعتبارات قابل اعطا، نرخ کارمزد دریافتی و وثایق نیز تغییر خواهد کرد که بالطبع کشورهایی که تنزل رتبه یافته‌اند، با افزایش نرخ کارمزد مواجه خواهند شد. البته اعمال این گروه‌بندی جدید منوط به تایید مراجع ذیربط می‌باشد.

آیا مایلید در پایان نکته‌ای را به‌عنوان جمع‌بندی بفرمایید؟

موسسات بیمه اعتبار صادراتی عموماً از سوی دولت‌ها برای حمایت از صادرات کشورها تاسیس می‌گردند، بنابراین، سودآوری هدف آنها نیست، بلکه این موسسات به‌عنوان ضربه‌گیر صادرکنندگان برای ورود به بازارهای جدید و پرکننده خلا تامین مالی عمل می‌نمایند. بدین جهت علاوه بر شاخص‌های «میزان پوشش» و «درصد پوشش صادرات کشور»، پرداخت خسارت یکی از اصول و معیارهای میزان حمایت یک موسسه از صادرکنندگان یک کشور می‌باشد. صندوق ضمانت صادرات ایران نیز سعی می‌نماید هرچه بیشتر از صادرکنندگان خود حمایت کند. در این راه میزان پرداخت خسارت، اگر بر اساس اصول و استانداردهای بین‌المللی و همچنین در محیطی شفاف و سالم انجام شود، می‌تواند معیاری برای حمایت صندوق از صادرکنندگان کشور به حساب آید. صندوق از ابتدای تاسیس تاکنون به میزان ۱۷۶ میلیون دلار به صادرکنندگان و سرمایه‌گذاران در خارج از کشور خسارت پرداخت نموده که این میزان در مقایسه با همتایان منطقه مبلغ قابل توجهی می‌باشد. در پایان امیدوارم با پذیرش پیشنهاد جدید صندوق توسط شورای پول و اعتبار در خصوص کاهش دو درصدی سود تسهیلات صادراتی که با تضمین صندوق اعطا می‌شوند، مشکلات تامین سرمایه در گردش صادرکنندگان در شرایط دشوار اقتصادی هموار شود.

با تغییر گروه ریسک کشورها در سیاست پوشش صندوق، سقف پوشش اعتبارات قابل اعطا، نرخ کارمزد دریافتی و وثایق نیز تغییر خواهد کرد که بالطبع کشورهایی که تنزل رتبه یافته‌اند، با افزایش نرخ کارمزد مواجه خواهند شد

مدیریت ریسک کشوری در تعاملات جهانی

آرش شهرآئینی
مدیر ریسک صندوق ضمانت صادرات ایران

می‌پذیرد. ریسک کشوری در اصطلاح رایج به امنیت اقتصادی کشور میزبان تعبیر می‌گردد که در چند دهه اخیر به موضوعی با اهمیت در جامعه مالی بین‌الملل تبدیل شده است. هزینه دریافت سرمایه خارجی، ارتباط مستقیم با رتبه ریسک کشورها دارد و موسسات مختلف بین‌المللی، رتبه‌بندی ریسک را با روش‌های مشابه اما متفاوتی مورد ارزیابی قرار می‌دهند. این روش‌ها از ترکیب طیفی از اطلاعات کیفی و کمی مربوط به معیارهای سیاسی، اقتصادی و مالی تشکیل می‌یابند. در این مقاله علمی، عواملی که موسسات خارجی براساس آن رتبه ریسک کشورها را تعیین می‌نمایند مورد بررسی قرار گرفته و لزوماً به معنای تایید کامل این روش‌ها نمی‌باشد. اگرچه، عدم ارائه یک نظریه جامع و مورد توافق از ریسک کشوری توسط دانشمندان علوم اقتصاد و سیاست، گواه بر پیچیدگی این زمینه تحقیقی و وجود آرای متنوع و متفاوت در این خصوص است.

منشأهای ریسک

مقالات مربوط به ریسک کشوری را می‌توان براساس منابع تولید ریسک نیز تقسیم‌بندی نمود. در ابتدا محققان دو جریان اصلی را معرفی نمودند. گروه اول تنها بر دخالت حکومت یا دولت بر فعالیت‌های تجاری تمرکز می‌نمایند. بر این اساس، ریسک‌های سیاسی بر اثر اقدامات دولت‌ها از طریق دخالت یا ممانعتشان از انجام فعالیت‌های تجاری، تغییر شرایط قراردادهای مصادره تمام یا بخشی از دارایی‌های خارجی ناشی می‌گردد. برای این گروه از محققان، ریسک کشوری به‌طور محدود از عواملی خارج از اقدامات حکومت یا دولت ایجاد می‌شود. گروه دوم، بی‌ثباتی محیطی و اثرات آن بر شرایط انجام فعالیت‌های تجاری را عامل ایجاد ریسک معرفی می‌کنند. خط اصلی این گروه از محققان، ابعاد وسیع‌تری از ریسک را که نه فقط با منشأ دولتی بلکه هر عاملی را که ممکن است مانعی در جهت کارایی فعالیت‌های سازمان‌های خارجی در یک کشور باشد در برمی‌گیرد.

انواع سرمایه‌گذاری

یکی از ابعاد اصلی مقالات مربوط به ریسک کشوری، به ماهیت سرمایه‌گذاری که شرکت خارجی در کشور میزبان قبول کرده است، بازمی‌گردد. اصلی‌ترین تقسیم‌بندی در این زمینه، در دو شکل «سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی» و «استقراض خارجی» خلاصه می‌شود. این تقسیم‌بندی از تفاوت مفهوم ریسک کشوری از نظر یک بانک وام‌دهنده با یک شرکت صنعتی که قصد سرمایه‌گذاری مستقیم در یک کشور خارجی را دارد، نشأت می‌گیرد. اثرات منابع مختلف ریسک را با جزئیات بیشتری می‌توان براساس چهار نوع سرمایه‌گذاری مختلف (۱) سرمایه‌گذاری مستقیم/بخش خصوصی، (۲) تأمین مالی کوتاه‌مدت/بخش خصوصی، (۳) وام کوتاه‌مدت به دولت و (۴) وام بلندمدت به دولت تحلیل نمود. اگرچه، اکثر تحقیقات بر طبقه خاصی از سرمایه‌گذاری تمرکز نموده و تحلیل آنها

در فرآیند تجارت خارجی کشورها عوامل زیادی وجود دارند که سطح تجارت بین آنها را متأثر می‌کنند و صرف داشتن مزیت رقابتی در تولید و صدور یک کالا یا بازده مورد انتظار، بدون در نظر گرفتن ریسک‌های پیش‌رو نمی‌تواند در توسعه صادرات و سودآوری آن کافی باشد. عواملی نظیر وضعیت کلی اقتصاد کشور، ریسک سیاسی و کشوری هر یک از طرفین تجارت، سطح رابطه سیاسی، ساختارهای اجتماعی و فرهنگی کشورها و مسائلی از این دست بر سطح روابط تجاری دو کشور تأثیر می‌گذارند. در این رهگذر شناخت همه جانبه از عوامل مذکور و تدوین استراتژی‌های موثر برای بهبود روندها و روش‌های تجارت منجر به توسعه پایدار تجارت خواهد شد. از طرفی، جذب سرمایه خارجی و فناوری پیشرفته نیز که از عوامل تعیین‌کننده تسریع در رشد اقتصادی کشورهاست، تأثیر مستقیمی از ریسک کشور میزبان به‌عنوان یک مولفه اساسی برای جذب سرمایه خارجی

اصطلاح‌شناسی

در پی مصادره تعداد زیادی از شرکت‌های آمریکایی، چند سال پس از انقلاب کوبا، ایده «ریسک سیاسی» در مقالات دهه ۶۰ میلادی شکل گرفت. در این زمان، دورنمای بین‌المللی در حال تغییر بود و همزمان با استعمارزدایی کشورهای جدیدالتاسیس که در حال تجربه استقلال سیاسی بودند، بسیاری شرکت‌ها، متوجه فرصت‌های برون‌مرزی شده و حجم فعالیتشان در بازارهای خارجی افزایش یافت. در ابتدا، محققان برای ارزیابی ریسک سرمایه‌گذاری برون‌مرزی از اصطلاح «شرایط سرمایه‌گذاری» استفاده می‌کردند. از همان ابتدا، اساتید و محققان در خصوص قلمرو این زمینه تحقیقی، اتفاق نظر نداشتند و تجربه دهه‌های بعد نشان داد این موضوع پیچیده‌تر از آن است که در ابتدا تصور می‌شد. مشکل رسیدن به یک تعریف جامع از «ریسک کشوری» و توافق بر معنای آن به دلیل تنوع در اصطلاحات به کار رفته، برای بحث در خصوص موضوعاتی که مشابهت یا همپوشانی با یکدیگر دارند، بزرگ‌تر شده است. اصطلاحاتی که بیش از بقیه در مقالات مربوط به ریسک انجام فعالیت‌های تجاری برون‌مرزی به چشم می‌خورد، شامل «ریسک کشوری»، «ریسک سیاسی» و «ریسک حکومت» است.

رویکردهای مختلف راجع به ریسک کشوری					
روش‌شناسی	زمینه تاریخی	ماهیت سرمایه‌گذاری	منشأ ریسک	تعریف ریسک	اصطلاحات
کمی	دهه ۶۰ الی ۷۰	- سرمایه‌گذاری مستقیم	- مداخله حکومت	- نوسان (+ یا -) در	- ریسک سیاسی
کیفی	دهه ۸۰	خارجی	- بی‌ثباتی محیطی	بازدهی مورد انتظار	- ریسک کشوری
	دهه ۹۰	وام‌های تجاری بانک‌ها		- نوسان منفی در	- ریسک حکومت
	بحران ۲۰۰۸	و موسسات مالی خارجی		بازدهی مورد انتظار	
		- پرتفوی سرمایه‌گذاری			

واحد اطلاعات اقتصادی (ای.آی.یو)

واحد اطلاعات اقتصادی به‌عنوان بخشی از گروه اکونومیست مستقر در لندن در سال ۱۹۴۹ تأسیس شد. این گروه خود را پیش‌تاز در زمینه تامین اطلاعات کشوری معرفی می‌کند. این مجموعه از سال ۱۹۹۷، در محصولی جدید به نام خدمات ریسک کشوری، به‌طور فصلی، رتبه‌بندی‌های ریسک کشوری ۱۰۰ کشور در حال توسعه را منتشر می‌نماید. روش ای.آی.یو. از پاسخ‌های کارشناسان خبره به یک سری از ۷۷ سوال کمی و کیفی از پیش تعیین‌شده، نشأت می‌گیرد. نتیجه این تحقیق به‌صورت شاخص ۱۰۰ امتیازی (نمره بیشتر، نشانگر ریسک کمتر کشور) که در نهایت به پنج دسته A (کمترین ریسک) تا E (بیشترین ریسک) تقسیم شده، ارائه می‌گردد. چهار گروه عمومی ریسک (ریسک سیاسی، ریسک سیاست‌های اقتصادی، ریسک ساختار اقتصادی و ریسک نقدینگی) مستقلاً مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و در نهایت شاخص کلی ریسک به‌دست می‌آید. ای.آی.یو. به‌جز این معیار کلان‌نگر ریسک، رتبه‌بندی‌های جزئی‌تر خاص سرمایه‌گذاری (ریسک پول، ریسک بدهی دولت، ریسک بخش بانکی) نیز دارد که با توجه به نیازهای بخشی از سرمایه‌گذاران مشخص طراحی گردیده است.

ریسک سیاسی

ریسک سیاسی بر پایه مجموعه‌ای از ۱۱ عنصر کیفی به‌دست می‌آید که به دو بخش ثبات سیاسی و کارایی سیاسی تقسیم می‌شود. ثبات سیاسی موقعیت کشور در مقابل فشارهای داخلی و خارجی را برآورد می‌نماید. کارایی سیاسی نیز قدرت و توانایی دولت را در اجرا نمودن سیاست‌هایش مورد ارزیابی قرار می‌دهد. ریسک سیاسی، ۲۲ درصد از مجموع کل ریسک کشور را تشکیل می‌دهد. در ثبات سیاسی خطر برخورد‌های نظامی (داخلی یا خارجی)، خطر ناآرامی‌های اجتماعی (تظاهرات وسیع، درگیری‌های قومی، نژادی یا مذهبی و...)، انتقال توأم با نظم قدرت از یک دولت به دولت دیگر، خطر خشونت سیاسی با انگیزه ترور نسبت به مجریان دولتی و تجاری و خطر منازعات بین‌المللی و تنش‌های اقتصادی یا سیاسی مورد بررسی قرار می‌گیرد. کارایی سیاسی نیز با بررسی تمایل دولت فعلی یا آینده به سیاست‌های باز، آزاد و طرفدار تجارت، کارایی نظام سیاسی در تنظیم و اجرای سیاست، دیوانسالاری و توانایی آن برای اجرای سیاست دولت (تشریفات اداری و فرآیندهای اجرایی کشور در امور تجاری)، شفافیت و عدالت نظام سیاسی (از جمله قوه قضائیه) و میزان شیوع ارتشاء بین مقامات دولتی و وقوع جرایم ناشی از خشونت (اثر این جرایم بر اقتصاد و تجارت) اندازه‌گیری می‌شود.

ریسک سیاست‌های اقتصادی

این ریسک به کیفیت و سازگاری سیاست‌های اقتصادی دولت می‌پردازد. این شاخص بر اساس ۲۷ معیار که ۱۵ مورد آن کیفی است، محاسبه می‌شود. پنج زیرمجموعه این ریسک شامل سیاست پولی، سیاست مالی، سیاست نرخ ارز، سیاست تجاری و سیاست تنظیمی می‌باشد. کشوری با نرخ تورم ثابت و پایین، نسبت تراز بودجه به جی.دی.پی، نسبت بدهی بخش دولتی به جی.دی.پی پایین و متناسب، نرخ ارز ثابت، سیاست تجاری باز و آزاد، کمترین نمره را از این بخش می‌گیرد. بیشترین وزن از گروه‌های چهارگانه با ۲۸ درصد به ریسک سیاست‌های اقتصادی اختصاص دارد. سیاست پولی از بررسی نرخ تورم، سیاست‌های حمایتی سپرده‌گذاران، قدرت افزایش نرخ بهره، ثبات پولی، استفاده از ابزارهای نیمه مستقیم سیاست‌های پولی، نرخ اعطای وام، سیاست تقویت یا کاهش ارز پول و آزادسازی مالی نتیجه می‌شود. سیاست مالی نیز با بررسی شاخص‌های تراز بودجه بخش دولتی به جی.دی.پی، توانایی دولت برای تولید سرمایه، بدهی دولت به جی.دی.پی، به‌دست می‌آید. سیاست نرخ ارز نیز از بررسی تقویت ارزش نرخ ارز، رژیم نرخ ارز، چشم‌انداز تغییرات، استثنائات در رژیم نرخ ارز، تفاوت‌های نرخ بهره و بازار سیاه با وجود نرخ ارز دوگانه نتیجه می‌شود. سیاست تجاری با بررسی معیارهای آزادسازی تجاری و سهم صادرات از جی.دی.پی اندازه‌گیری می‌شود. سیاست تنظیمی با توجه به معیارهای وجود داده‌های رسمی (با کیفیت و بروز)، سیاست دولت نسبت به سرمایه خارجی، بازبودن فرهنگ ملی نسبت به تاثیرپذیری از فرهنگ خارجی و محدودیت‌های انتقال و خطر مصادره دارایی‌های خارجی به‌دست می‌آید.

در این چارچوب محدود صورت گرفته است. بر این اساس، سه گروه اصلی مورد تاکید مقالات مربوط به ریسک کشوری در سه شکل (۱) سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، (۲) وام‌های بانک‌های تجاری و (۳) پرتفوی سرمایه‌گذاری خلاصه شده است. به‌جز این موارد، صادرکنندگان را نیز می‌توان در گروه چهارم جای داد که البته در تحقیقات کمتر راجع به آنها صحبت شده است. علت این امر را باید در آن جست‌وجو کرد که علی‌رغم اینکه صادرات به‌نوعی یک فعالیت اقتصادی برون‌مرزی محسوب می‌شود، اما این سرمایه‌گذاری، از یک ماهیت صنعتی یا تجاری نشأت می‌گیرد و انواع ریسک‌هایی که صادرکنندگان در فعالیت برون‌مرزی در معرض آن قرار دارند، از نوع ریسک‌هایی است که بانک‌های تجاری یا موسسات اعتبار صادراتی با آن روبه‌رو هستند.

البته، در بسیاری مواقع همین ریسک‌ها نیز از طریق ابزارهای مالی یا پوشش بیمه‌ای به موسسات مذکور منتقل می‌گردد. واضح است که یک صادرکننده با شدت یکسان در معرض همان ریسک‌هایی که یک سرمایه‌گذار خارجی با آن روبه‌روست، نمی‌باشد. در حقیقت، صادرکننده با وجود بانک وی برای بدهی مشترک و شرکت بیمه وی برای قصور احتمالی خریدار، بسیار کمتر نگران بی‌ثباتی سیاسی کشور خارجی است تا سرمایه‌گذاری که به‌طور دائم در محل حضور دارد. البته ریسک صادرکننده بنا بر ابزار پرداختی که با خریدار خارجی توافق می‌کند و نوع پوشش‌های بیمه‌ای که خریداری نموده، متغیر است. در این زمینه حتی چنانچه مکانیسم پرداخت، گشایش اعتبار اسنادی برگشت ناپذیر تعریف شده باشد، وصول مطالبات در معرض ریسک کشور خریدار قرار دارد.

زمینه تاریخی

سرانجام، مقالات راجع به ریسک کشوری را می‌توان براساس زمینه تاریخی مورد بررسی قرار داد. طی چهار دهه اخیر، یک دسته از بحران‌ها، از جمله: «بحران سیاسی» دهه ۶۰ و ۷۰، «بحران بدهی» دهه ۸۰ و «بحران مالی» دهه ۹۰ دستاویز اصلی انجام تحقیقات در زمینه ریسک کشوری بوده‌اند. با وقوع هر یک از این بحران‌ها، سیل مقالاتی که سعی داشتند دلایل تحقق پیشامدهای مذکور را توضیح دهند، ارائه می‌گردید. اگرچه، به‌ندرت مواردی وجود دارد که با اتخاذ دیدی جامع‌تر، درصد استخراج قانون کلی از این موارد خاص برآید. مقالات ارائه شده از آغاز دهه ۶۰ تا انتهای دهه ۷۰، عمدتاً به شرکت‌های چندملیتی و برخورد آنها با مقوله ریسک سیاسی اختصاص دارد. در این زمان، بسیاری از کشورها، حاکمیت خود را از قدرت‌های استعمارگر باز یافته بودند و کم‌کم منافع شرکت‌های خارجی قدرتمند را در حیط خلوت خود به چالش کشیدند. در این دوره، نگرانی محققان بیشتر به اثر اقدامات دولت‌ها بر شرکت‌هایی که فعالیت تجاری برون‌مرزی داشتند، معطوف بود. مرحله دوم در دهه ۸۰ و در پی پیدایش بحران بدهی بین‌المللی در بسیاری کشورهای در حال توسعه اتفاق افتاد.

رتبه‌بندی‌های جامع ریسک کشوری

این سیستم‌ها محیط عمومی سرمایه‌گذاری را برای هر نوع سرمایه‌گذار خارجی ارزیابی کرده و کشورهای مختلف را براساس درجه ریسک مربوطه رتبه‌بندی می‌نماید. این رویکرد عمدتاً توسط شرکت‌های تخصصی رتبه‌بندی ریسک کشوری و موسسات اعتبار صادراتی توسعه یافته است.

شرکت‌های تخصصی رتبه‌بندی

ارزیابی شرکت‌های تخصصی رتبه‌بندی، دامنه وسیعی از کشورها را در بر می‌گیرد. آنها درجه ریسک برای هر کشور را ارزیابی نموده و پس از تعیین رتبه، تحقیقات خود را به طرف‌های ثالث می‌فروشند. مشتریان این محصولات را معمولاً شرکت‌های با فعالیت برون‌مرزی و سرمایه‌گذاران خارجی که علاقه‌مند به سنجش ریسک فعالیت تجاری خود هستند تشکیل می‌دهند. شرکت‌های بسیاری از جمله «واحد اطلاعات اقتصادی» این خدمات را ارائه می‌دهند که با توجه به مشابهت عوامل تعیین‌کننده ریسک در اکثر آنها، موسسه «ای‌ای‌یو» به‌عنوان نمونه مورد بررسی قرار می‌گیرد.

ریسک ساختار اقتصادی

کشور خارجی در برمی گیرد. این ریسک‌ها معمولاً به دو دسته ریسک کشوری در سطح کلان و ریسک تجاری در سطح خرد طبقه‌بندی می‌شوند. موسسات اعتبار صادراتی نه تنها مانند یک بانک نگران رتبه اعتباری و قصور در پرداخت دولت‌ها هستند، بلکه با انواع ریسک‌های دیگری (مانند سرمایه‌گذاری سهام) که از محیط تجاری محلی ناشی می‌شود و ممکن است اثری بر تعهدات مالی شرکت‌های آن کشور بگذارد، سر و کار دارد.

به‌منظور تنظیم این صنعت و اجتناب از یارانه‌ها و بی‌نظمی‌های تجاری، موسسات اعتبار صادراتی کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی (ای.سی.دی)، در سال ۱۹۹۹، برای استفاده از برنامه مشترک طبقه‌بندی ریسک به توافق رسیدند. این موافقتنامه منجر به اجرای طبقه‌بندی هفت گروه ریسک کشورهای و دولت‌ها شد، که برای هر گروه، نرخ‌های حداقل حق بیمه به تصویب رسید. این طبقه‌بندی بر اساس یک الگوی اقتصادسنجی بر پایه سه نوع معیار کیفی: سابقه قصور کشور؛ موقعیت مالی آن و موقعیت اقتصادی به دست می‌آید. به علاوه، ممکن است بعضی ملاحظات سیاسی کیفی نیز در تعیین طبقه نهایی ریسک به حساب آید. در این طبقه‌بندی، کشورهای بسیار کم ریسک در گروه یک و بسیار پر ریسک در گروه هفت جای می‌گیرند.

صندوق ضمانت صادرات ایران از سال ۱۳۸۶ با طراحی و بومی‌سازی الگوهای ریسک‌سنجی، متناسب با سیاست‌های خارجی دولت، نظام گروه‌بندی ریسک خود را تغییر داد.

رتبه‌بندی اعتبار کشورها

در این بخش روش‌های موسسات فعال در زمینه رتبه‌بندی اعتبار کشورها را که یکی از اهداف اصلی‌شان، ارزیابی تمایل و توانایی یک کشور در ایفای تعهدات مالی آنها در بازار سرمایه بین‌المللی است، مورد بررسی قرار می‌گیرد. ریسک اعتبار کشور را می‌توان به‌عنوان یک ریسک خاص که از تفاوت کشور ناشر اوراق بدهی و کشور وام‌دهنده ایجاد می‌شود، تعریف نمود. بنابراین، اگرچه تفاوت‌هایی میان روش‌ها و موضوعی که این موسسات به رتبه‌بندی آن می‌پردازند، وجود دارد، اما تمام این روش‌ها با موضوع بدهی از ابعاد جهانی سر و کار دارند و بنابراین تمام آنها مجبورند تا ایده ریسک کشوری را در فرآیند تحلیلی‌شان دخالت دهند. این رتبه‌بندی‌ها وام‌های بانکی، اوراق قرضه دولتی یا خصوصی و اعتبارات کوتاه‌مدت را شامل می‌شود. آنها ممکن است بدهی را با نام ارز خارجی یا محلی در نظر بگیرند. همچنین ممکن است اثر کلی ریسک کشوری را بر چیزی که به آن سقف حکومت یا کشور لقب داده‌اند، مورد توجه قرار دهند. علاوه بر این، ریسک اعتبار کشور، در ریسک اعتباری خاص ناشر بدهی فردی، به سطح اقتصاد خرد محض نیز وارد می‌شود. ریسک اعتبار کشور را می‌توان به دو بخش اقتصاد کلان و ریسک سیاسی ناشی از خصوصیات بومی کشوری که اقدام به انتشار بدهی نموده و ریسک انتقال، در مورد بدهی‌ای که به ارزی متفاوت با ارز کشور وام‌گیرنده منتشر شده، تقسیم نمود. ریسک انتقال به دلیل اینکه ناشر بدهی ممکن است، امکان تبدیل ارز را در زمان موازنه بحران پرداخت‌ها و یا به دلیل کنترل‌های تبدیل ارز نداشته باشد، ناشی می‌شود. زمانی که وام‌گیرنده، ماهیت دولتی داشته باشد، ریسک کشور همانند ریسک حکومت می‌شود.

موسسات رتبه‌بندی اعتبار

نقش موسسات رتبه‌بندی اعتبار، جمع‌آوری اطلاعات در خصوص شایستگی وام‌گیرنده برای دریافت اعتبار و انتشار رتبه‌بندی بر اساس احتمال قصور آنهاست. اکثر این موسسات که سه گانه فیچ، مودیز و استاندارداند پورز، معتبرترین آنها را تشکیل می‌دهد، تلاش می‌کنند تا سیستمی برای برآورد احتمال نسبی قصور یک وام‌گیرنده در مقایسه با دیگر ناشران برقرار کنند، و نه تعیین احتمال مطلق ضعف مالی آنها.

تعاریف رتبه‌بندی در موسسات رتبه‌بندی اعتبار

موسسات رتبه‌بندی از نمادهای حرفی برای معرفی وضعیت اعتباری کشورها

این ریسک خطر ناتوانی در بازپرداخت بدهی‌های دولت را ارزیابی می‌نماید. کشوری با رشد اقتصادی و سرمایه‌گذاری بالا دارای ریسک پایین‌تری است. این ریسک از مقایسه اقتصاد کشور با محیط جهانی، نرخ‌های رشد، حساب جاری، بدهی‌ها و ساختار مالی به دست می‌آید. ریسک مذکور ۲۷ درصد کل نمره ریسک کشوری را تشکیل می‌دهد.

موقعیت کشور در محیط جهانی از بررسی نرخ‌های بهره کوتاه‌مدت جهانی، نرخ رشد واقعی جهان، حمایت مالی بین‌المللی و اثرات تصادفی به دست می‌آید. رشد کشور با بررسی شاخص‌های پس‌انداز ملی به جی.دی.پی، سرمایه‌گذاری ثابت به جی.دی.پی، سیستم بیمه بازنشستگی، کارایی سرمایه‌گذاری، نرخ رشد جی.دی.پی واقعی، تحلیل ساختار جریان ورودی و خروجی در حساب جاری، کسری حساب جاری ناشی از سرمایه‌گذاری/هزینه‌های جاری، وابستگی به یک نوع ماده اولیه صادراتی، وابستگی به یک گروه محصول صادراتی و نرخ رشد درآمد ارزی حاصل از صادرات اندازه‌گیری می‌شود.

بررسی وضعیت بدهی کشور نیز از ارزیابی سابقه قصور، مجموع بدهی خارجی به صادرات، نسبت اقساط بدهی طی دوره به صادرات، تعهدات در قبال بهره وام‌ها به صادرات به دست می‌آید. ساختار مالی نیز با برآورد ارزش دارایی‌ها، کارایی، میزان ورشکستگی بانک‌ها، رتبه‌بندی بخش بانکی، وابستگی به کمک‌های خارجی، فساد در بخش بانکی، میزان دولتی بودن بخش بانک‌ها نتیجه می‌شود.

ریسک نقدینگی

این ریسک عدم توازن بالقوه بین منابع و ذخایر و تعهدات کشور را اندازه‌گیری می‌کند. کشوری با سطح بالای ذخایر با ریسک پایین‌تری روبه‌روست. این ریسک ۲۳ درصد از مجموع ریسک کشوری را به خود اختصاص می‌دهد. شاخص‌های تعیین‌کننده این ریسک را بدهی کوتاه‌مدت خارجی به صادرات، درصد کاهش ذخایر رسمی، سرمایه‌گذاری مستقیم خالص به تامین مالی مورد نیاز، پوشش واردات، مقدار نقدینگی موجود به هزینه‌ها، جریان ورودی پرتفوی خالص به تامین مالی مورد نیاز، حجم پول به ذخایر، دسترسی به بازار سرمایه و ساختار سررسید بدهی داخلی تشکیل می‌دهد.

ای.آی.یو. بر خلاف پی.آر.اس. تنها با استفاده از داده‌های گذشته و برآوردهای جاری صورت گرفته توسط کارشناسان خبره خود به ارزیابی موقعیت کنونی کشور می‌پردازد و پیش‌بینی آینده را در بخش خدمات ریسک کشوری در دستور کار ندارد.

ای.آی.یو. به جز خدمات ریسک کشوری، محصولات دیگری از جمله ریسک‌وایر را با هدف سنجش ریسک کشورها منتشر می‌کند، که در این مقاله بدان پرداخته نمی‌شود.

موسسات اعتبار صادراتی یا صندوق‌های ضمانت صادرات

به منظور تسهیل تجارت بین‌الملل و توسعه صادرات، بسیاری کشورها موسسات خاصی که عموماً دولتی یا با حمایت دولت هستند را ایجاد نموده‌اند که از آنها با عنوان موسسات اعتبار صادراتی یا صندوق‌های ضمانت صادرات یاد می‌شود. این موسسات بیمه از طریق (۱) پوشش ریسک کشورها و (۲) حمایت‌های مالی و تامین وجوه لازم به صادرکنندگان کشورشان کمک می‌کنند. از مشهورترین این موسسات می‌توان به ای.دی.سی (کانادا)، کوفاس (فرانسه)، اوپلهرمس (آلمان)، ساچا (ایتالیا)، ای.سی.دی (انگلیس) و اگزیم بانک (آمریکا) اشاره نمود. موسسه اعتبار صادراتی رسمی ایران نیز صندوق ضمانت صادرات ایران است که زیر نظر وزارت صنعت، معدن و تجارت فعالیت می‌نماید. در بررسی این موسسات، باید شرکت‌های چندجانبه از جمله «موسسه تضمین سرمایه‌گذاری چند جانبه» یا میگا وابسته به بانک جهانی را نیز در نظر گرفت. اغلب این موسسات در «اتحادیه بین‌المللی بیمه‌گران اعتبار و سرمایه‌گذاری (برن)» به همکاری مشترک و تبادل اطلاعات می‌پردازند. این موسسات دامنه وسیعی از ریسک‌ها را از قصور معمولی مشتری خارجی گرفته تا ایجاد سپر دفاعی در مقابل کساد اقتصادی

رتبه‌بندی کشورها در موسسه فیچ

هدف رتبه‌بندی حکومتی فیچ، تشخیص توانایی و تمایل حکومت در ایجاد ارز کافی برای پرداخت دیون خود است. اعتباردهندگان به یک کشور، به دلیل قدرت قانونی دولت‌ها برای تحمیل کنترل‌های ارزی، در معرض ریسک انتقال قرار دارند. عوامل موثر در رتبه‌بندی فیچ در ۱۴ زیرمجموعه ذیل خلاصه می‌شود:

- عوامل جمعیتی، تحصیلات جامعه و ساختاری
- تحلیل بازار کار
- ساختار تولید و تجارت
- پویایی بخش خصوصی
- موازنه عرضه و تقاضا
- تراز پرداخت‌ها
- تحلیل الزامات رشد میان‌مدت
- سیاست اقتصاد کلان
- سیاست تجاری و سرمایه‌گذاری خارجی
- بانکداری و مالیه
- دارایی‌های خارجی
- تعهدات خارجی
- سیاست و دولت
- جایگاه بین‌المللی

نتیجه‌گیری

به‌طور کلی، معیارهای اصلی برای طبقه‌بندی ریسک کشوری در اکثر این موسسات بر اساس ارزیابی عوامل ذیل شکل می‌گیرد:

- ریسک سیاسی و اجتماعی

داخلی

- کارایی سیاسی
- فساد
- ثبات سیاسی
- تنش یا برخورد داخلی

خارجی

- برخورد خارجی
- نفوذ خارجی
- ریسک اقتصادی

اقتصاد داخلی

- سطح توسعه اقتصادی
- درآمد سرانه
- رشد جی.دی.پی
- سرمایه‌گذاری به جی.دی.پی

تورم

- سیاست پولی و مالی
- سلامت سیستم بانکی

تعادل خارجی

- شاخص‌های بدهی خارجی
- نسبت بدهی به صادرات
- نسبت اقساط بدهی طی دوره به صادرات
- ترکیب بدهی
- سابقه قصور و استمهال

تراز پرداخت‌ها

- حساب جاری به جی.دی.پی
- شرایط تجارت
- نرخ رشد صادرات
- دسترسی به بازارهای سرمایه
- جریان سرمایه بین‌المللی

استفاده می‌نمایند. تعاریف کاملی از رتبه‌بندی‌های بلندمدت ارزی در سه موسسه برتر که معرف ریسک کشورها جهت دریافت اعتبارات بلندمدت می‌باشد، در جدول ذیل ارائه شده است.

جدول ۳-۴ تعاریف رتبه‌بندی‌های بلندمدت موسسات برتر رتبه‌بندی

تعاریف	Moody's	S&P	Fitch	
بالاترین درجه اعتباری	Aaa	AAA	AAA	
درجات اعتباری بسیار بالا	۱aA	AA+	AA+	
	۲Aa	AA	AA	
	۳Aa	AA-	AA-	
درجات اعتباری بالا	۱A	A+	A+	
	۲A	A	A	
	۳A	A-	A-	
درجات اعتباری خوب	۱Baa	BBB+	BBB+	
	۲Baa	BBB	BBB	
	۳Baa	BBB-	BBB-	
درجات سوداگرانه	۱Ba	BB+	BB+	
	۲Ba	BB	BB	
	۳Ba	BB-	BB-	
درجات بسیار سوداگرانه	۱B	B+	B+	
	۲B	B	B	
	۳B	B-	B-	
درجات با ریسک بالای قصور	۱Caa	CCC+	CCC	
	۲Caa	CCC	CC	
	۳Caa	CCC-	C	
	Ca	-	-	
	C	-	-	
درجات قصور	-	-	DDD	
	-	-	DD	

امید وکیل زاده

رئیس گروه ارزیابی ریسک پرتفوی و مطالعات داخلی

اهمیت ارزیابی ریسک پرتفوی در موسسات مالی

بحران اقتصادی و مالی جهانی در سال ۲۰۰۸، منجر به آگاه‌سازی موسسات مالی و هدایت آنها به سمت بازنگری الگوهای ارزیابی ریسک و توجه بیشتر به رویکرد مدیریت ریسک گردید. موسسات اعتبار صادراتی نیز همگام با سایر موسسات اعتباری، روش‌های مدیریت ریسک خود را توسعه بخشیده و اثربخشی آنها را ارتقا داده‌اند. مهم‌ترین زمینه فعالیت مدیریت ریسک پرتفوی، ارزیابی، مدیریت و نظارت بر ریسک معاملات تحت پوشش، با استفاده از روش‌ها و ابزارهای مختلف علمی و ایجاد زمینه‌های برای پیش‌بینی مناطق بحرانی احتمالی در

آینده و پیشگیری از زیان‌های بزرگ در مواقع بحران می‌باشد. این واحد به دنبال اداره نمودن ریسک‌های پذیرفته شده توسط موسسه و تعیین ظرفیت ریسک‌پذیری و نحوه توزیع ریسک پرتفوی، جهت ارائه خدمات به تعداد بیشتری از مشتریان، در عین نگهداری سرمایه کافی برای مشتریان آینده می‌باشد. همچنین، معرفی ابزارهای نوین مدیریت ریسک از قبیل سوآپ ریسک و بیمه اتکایی، ارزیابی تاثیر قراردادهای اتکایی بر ریسک پرتفوی، میزان ظرفیت بیمه‌ای مورد نیاز و نحوه آزادسازی ظرفیت بیمه‌ای سازمان از طریق ابزارهای توزیع ریسک، به‌ویژه

بیمه اتکایی و تدوین نظام اعتبارسنجی و نرخ‌گذاری نیز از جمله کارکردهای این مدیریت می‌باشد.

پرتفوی نامتعادل در سازمان، موجب بروز زیان‌های سنگین در طول فعالیت آن می‌گردد. استفاده از ابزارهای مدیریت پرتفوی موجب متعادل شدن وضعیت پرتفوی می‌گردد، به طوری که سازمان با شناخت میزان ریسک‌های غیرمنتظره، با نگهداری ذخایر لازم جهت ریسک‌های مذکور، توان مقابله با آنها را ایجاد می‌نماید. منظور از محاسبه زیان‌های غیرمنتظره، دستیابی به درک درستی از میزان عدم تعادل در پرتفوی می‌باشد، به طوری که پس از اعمال سیاست‌های مدیریت پرتفوی، نسبت زیان‌های غیرمنتظره به زیان‌های قابل پیش‌بینی کاهش می‌یابد و این امر مبین ایجاد تعادل و تنوع بیشتر در پرتفوی می‌باشد.

کتایون ولی‌زاده

رئیس گروه ارزیابی ریسک کشوری و همکاری‌های بین‌المللی

ریسک آسیا در یک نگاه

کشورهای آسیایی را می‌توان در دو بخش غرب آسیا (کشورهای آسیایی خاورمیانه) و شرق آسیا بررسی نمود. افزایش درآمدهای نفتی منتج از بالا رفتن قیمت نفت در چند سال اخیر توانسته، به رشد مناسب اقتصادی این کشورها منجر شده و بودجه عمومی آنها را تراز نماید، به گونه‌ای که از دیدگاه ریسک‌های اقتصادی عمدتاً کم ریسک بوده و روند ثابتی دارند. کویت، قطر، امارات، عمان و عربستان سعودی در این دسته قرار می‌گیرند. از سوی دیگر خیزش‌های مردمی و بیداری اسلامی، شرایط سیاسی منطقه را دستخوش تغییر کرده و آینده سیاسی بسیاری از کشورهای منطقه را غیرقابل پیش‌بینی نموده است. کشورهای نوظهور شرق آسیا،

از لحاظ شاخص‌های ریسک کشوری با ثبات هستند. بدهی‌های خارجی مناسب (به‌طور میانگین حدود ۳۵ درصد GDP) در مقایسه با اقتصادهای پیشرفته (که به‌طور میانگین بیش از ۱۰۰ درصد GDP بدهکارند)، به‌علاوه ذخایر ارزی بالا، این کشورها را در مقابل شوک‌های خارجی همچون انقباض اقتصاد جهانی و بحران منطقه یورو، حفظ می‌نماید. هنگ‌کنگ، سنگاپور، تایوان، کره، مالزی، چین، هند و تایلند با ریسک پایین و اندونزی و فیلیپین نسبتاً کم‌ریسک و ویتنام، بنگلادش و سریلانکا با ریسک متوسط طبقه‌بندی می‌شود. در مقابل با پیش‌بینی رشد اقتصادی جهان که حدود ۲/۷ درصد برای سال ۲۰۱۲ در نظر گرفته شده، رشد

اقتصادی این منطقه (به‌جز ژاپن) برای سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ به ترتیب معادل ۶/۶ درصد و هفت درصد پیش‌بینی شده است. وضعیت اقتصادی ژاپن همچون سایر اقتصادهای پیشرفته، نامساعد است به طوری که پیش‌بینی رشد ۱/۸ درصد در سال ۲۰۱۲ و رکود سال قبل، از دورنمای خوبی خبر نمی‌دهد. چین و هند به عنوان دو قدرت نوظهور، بهترین عملکرد اقتصادی را داشته‌اند، به طوری که با ثبت رشد اقتصادی مناسب (چین ۹/۲ درصد و هند ۷/۵ درصد برای سال ۲۰۱۱) همچنان موتور محرک اقتصاد جهانی به‌شمار می‌روند. در مجموع در سال ۲۰۱۲، منطقه آسیا (غرب و شرق) بویژه در مقایسه با منطقه اروپا وضعیت نسبتاً مناسبی خواهد داشت، اگرچه رشد اقتصادی آن در مقایسه با سال قبل اندکی کاهش خواهد یافت. شاخص اعشار شرکت‌ها و عدم پرداخت نیز پیش‌بینی می‌شود در کل منطقه آسیا، نسبت به سال قبل کاهش یابد که این خبر خوبی برای صادرکنندگان کالا و خدمات به این قاره می‌باشد.

صغری رمضان پور

کارشناس ریسک کشوری و همکاری‌های بین‌المللی

ریسک اروپا در یک نگاه

ساختار اقتصادی غرب و شرق اروپا متفاوت است. بخش غربی از کشورهای توسعه‌یافته و بخش شرقی از کشورهای حوزه بلوک شرق سابق تشکیل می‌شود که اکنون در حال ظهور دوباره می‌باشند. اقتصاد این قاره با آغاز بحران مالی ۲۰۰۸ به‌طور کلی دگرگون شد و رکود سراسر اروپا را فراگرفت. رشد اقتصادی پس از کاهش ۴/۸ درصدی سال ۲۰۰۹ به ۲/۳ درصد در سال ۲۰۱۱ رسید اما طبق گزارش‌های کمیسیون اروپا چشم‌انداز اقتصاد اروپا در سال‌های آتی بدتر شده و انتظار می‌رود در سال ۲۰۱۲ رشد اقتصادی اروپا به ۱/۸ درصد کاهش یابد. تضعیف اعتماد و تشدید نابسامانی‌های مالی نشان می‌دهد بحران در مسیر جدیدی در حال

شکل‌گیری است. بر اساس پیش‌بینی صورت گرفته در میان کشورهای اروپایی، یونان (۲- درصد)، پرتغال (۱/۸- درصد)، ایتالیا (۰/۳ درصد) و اسپانیا (۱/۱ درصد) کمترین رشد اقتصادی در سال ۲۰۱۲ را تجربه می‌نمایند. همچنین بیشترین نرخ بیکاری اروپا متعلق به اسپانیا، یونان، ایرلند و پرتغال است. افزایش بدهی‌های دولتی و خصوصی در کشورهای نظیر یونان، ایتالیا و اسپانیا سبب تقلیل ریسک کشوری آنها شده، به‌ویژه در کشوری مانند یونان که اعمال سیاست‌های ریاضتی دولت سبب افزایش ناراضی‌های اقتصادی و اجتماعی گردیده و رتبه ریسک کشوری آن افزایش یافته است. اما با این حال کشورهای اروپای غربی جزء کشورهای

کم‌ریسک یا ریسک متوسط محسوب می‌شوند. چشم‌انداز اقتصاد کشورهای نوظهور اروپا نشان می‌دهد این کشورها بیشتر از رکود در تقاضا و انتقالات مالی منطقه یورو رنج خواهند برد. همچنین نسبت تعهدات آنها به کل بدهی دولتی منطقه یورو، بانک‌های اروپای غربی را موظف به کاهش حمایت شرکت‌های فرعی نموده که این امر اعطای تسهیلات مالی به شرکت‌های این کشورها را نیز تحت تاثیر قرار خواهد داد. دارایی‌های نگهداری شده توسط بانک‌های اروپایی معادل ۷۰ درصد تولید ناخالص داخلی اروپای شرقی است. ارزیابی ریسک کشورهای نوظهور اروپا در ژانویه ۲۰۱۲ نشان می‌دهد که کشورهای اسلوانی، جمهوری چک، لهستان، استونی، لیتوانی، ترکیه و اسلواکی جزء کم‌ریسک‌ترین کشورهای منطقه و کرواسی، مجارستان، قبرس، بلغارستان، رومانی و لتونی جزء کشورهای نسبتاً کم‌ریسک و صربستان، مونته‌نگرو و مقدونیه با ریسک متوسط هستند.

اشکان عباسی تهرانی

کارشناس ریسک کشوری

ریسک آفریقا در یک نگاه

آفریقا یک قاره وسیع شامل مناطق مختلف است که معمولاً به دو بخش شمال آفریقا که توسعه‌یافته‌تر است و آفریقای جنوب صحرا تقسیم می‌شود. قاره آفریقا از منابع و ظرفیت‌های بسیار متنوعی برخوردار است، از منابع غنی کشورهای نیجریه، لیبی و ج.د. کنگو گرفته تا کشورهای مستعد کشاورزی نظیر سنگال و ماداگاسکار و کشورهای صنعتی جنوب آفریقا. وجود مواد معدنی متنوع که در صنایع مختلف کاربرد دارند یکی دیگر از ویژگی‌های این قاره است. همچنین حدود ۸ تا ۱۰ درصد ذخایر نفتی جهان در این قاره وجود دارد. کشورهای آفریقایی که به‌دنبال بحران اقتصاد جهانی، با چالش‌های مهمی از جمله خروج سرمایه،

کاهش درآمدها و افزایش هزینه‌ها، کاهش تقاضا و کاهش قیمت‌های کالاهای صادراتی روبه‌رو شدند، توانستند از رکود ناشی از بحران مالی جهانی رهایی یابند. این در حالی است که تحولات اقتصاد جهانی در سال ۲۰۱۰ از جمله کاهش رشد اقتصادهای توسعه‌یافته و بحران بدهی اروپا روی کشورهای آفریقایی تاثیرگذار بوده است. از یک سو افزایش قیمت کالا سبب افزایش هزینه‌های عمومی و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در صنایع استخراجی گردید و از سوی دیگر افزایش قیمت کالا به‌ویژه مواد غذایی نگرانی در مورد امنیت مواد غذایی را در آفریقا از جمله کشورهای واردکننده تشدید نمود.

به لحاظ شدت ریسک‌های کشوری در یک افق بلندمدت، از میان ۵۰ کشور این قاره، آفریقای جنوبی، الجزایر، موریس، بوتسوانا، تونس، مغرب، مصر و نامیبیا کم‌ریسک‌تر ارزیابی می‌شوند. کشورهای نظیر نیجریه، غنا و گابن نیز دارای ریسک متوسط رو به بالا هستند. سایر کشورها در گروه‌های پرریسک و بسیار پرریسک قرار می‌گیرند. براساس گزارش سازمان ملل، نرخ رشد آفریقا در سال ۲۰۱۱ به میزان حدود پنج درصد تخمین زده شده که نسبت به سال‌های گذشته افزایش یافته است. همچنین طی چند سال گذشته رشد تولید ناخالص داخلی کشورهای آفریقایی به‌رغم رکود اقتصاد جهانی و پرریسک بودن اکثر کشورها قابل ملاحظه بوده است که این موضوع عمدتاً به دلیل افزایش قیمت کالاها و مشمول بخشودگی قرار گرفتن بدهی‌های معوق کشورهای این قاره توسط موسسات مالی بین‌المللی بوده است.

مهدی محمدی کهورین

کارشناس مدیریت ریسک

ریسک آمریکای لاتین در یک نگاه

در سال ۲۰۰۹، اقتصاد کشورهای آمریکای لاتین و کارائیب از حمله بی‌امان بحران مالی جهانی آسیب دید و در نتیجه تولید ناخالص داخلی منطقه به میزان ۱/۹ درصد کاهش یافت. با این حال، در نیمه دوم سال بیشتر کشورهای منطقه، بهبود اقتصادی مناسبی را تجربه کردند که این بهبود در سال ۲۰۱۰ نیز پا برجا ماند و باعث بهبود تولید ناخالص داخلی منطقه به میزان ۵/۲ درصد گردید. این امر، کشورهای آمریکای لاتین و کارائیب را به همراه کشورهای نوظهور آسیایی به یکی از پویاترین مناطق در جهان تبدیل نمود.

با توجه به موقعیت مالی قوی که کشورهای آمریکای لاتین و کارائیب از طریق اجرای سیاست‌های کلان اقتصادی صحیح ایجاد کرده‌اند، فضا را برای ایجاد استقرار سیاست‌های ضد دوره‌های اقتصادی فراهم نموده‌اند و در نتیجه بهبود پس از بحران نسبتاً سریع اتفاق افتاده است. همچنان که بهبود تداوم می‌یابد سیاست‌های عمومی کشورها نقش اساسی را که در اوایل بهبود اقتصادی داشتند را به‌تدریج از دست داده و سرمایه‌گذاری و مصارف بخش خصوصی به عنوان عوامل تشویقی افزایش تقاضا در نظر گرفته می‌شوند. طبق پیش‌بینی‌های صورت گرفته از

سوی سازمان‌های بین‌المللی، بیکاری به آهستگی در حال کاهش است و طی سه سال می‌تواند به مقدار قبل از بحران بازگردد. انتظار می‌رود سرعت رشد کشورهای این منطقه به غیر از چند مورد استثنا، کاهش یابد و به ۴/۲ درصد در سال ۲۰۱۱ و به ۲/۵ درصد در سال ۲۰۱۲ تنزل یابد. برخی کشورهای این منطقه به‌خصوص منطقه آمریکای جنوبی، از اثرات منفی وضعیت پیش آمده در منطقه یورو، عمدتاً به‌واسطه کاهش رشد صادرات آسیب خواهند دید. یک افت احتمالی در اقتصاد آمریکا نیز می‌تواند این بهبود اقتصادی در مکزیک، آمریکای مرکزی و بعضی کشورهای حوزه کارائیب را مختل کند. از دیدگاه شدت ریسک‌های کشورها در یک افق بلندمدت، کشورهای شیلی، ترینیداد و توباگو، برزیل، کاستاریکا، مکزیک، پاناما، پرو، کلمبیا، السالوادور، اروگوئه، گواتمالا و پاراگوئه در زمره کشورهای کم‌ریسک یا ریسک متوسط ارزیابی می‌شوند.

فعالیت‌های صندوق ضمانت صادرات ایران در یک نگاه

۲۴ سوال کلیدی

خریداران خارجی از شما، بانک‌های داخلی ممکن است اقدام به برقراری خطوط اعتباری برای آنها نمایند. به عبارت دیگر، در چارچوب این طرح، شما مبلغ اعتبار اسنادی مدت داری را که خریدار خارجی به نفع شما افتتاح نموده به محض ارائه مدارک حمل به اعتباردهنده (بانک ایرانی)، دریافت نموده و در نتیجه ضمن انتقال ریسک عدم بازپرداخت به اعتباردهنده، به خریدار خارجی خود فرصت کافی جهت بازپرداخت اعتبار اعطایی را می‌دهید. گاهی ممکن است برای تضمین بازپرداخت به موقع اعتبار اعطایی به خریدار/ بانک خارجی، اعتباردهنده داخلی درخواست وثائقی را بخواهد که تهیه و ارائه آن از توان خریدار خارجی خارج می‌باشد. در چنین مواردی «ضمانتنامه اعتبار خریدار» این صندوق می‌تواند جایگزین مناسبی برای وثایق درخواستی اعتباردهنده باشد. بعبارت دیگر، این ضمانتنامه ریسک عدم بازپرداخت اعتبار توسط مدیران (خریدار/ بانک خارجی) در سررسید مقرر را برای اعتباردهنده/ بانک ایرانی تحت پوشش قرار می‌دهد. قبل از صدور این ضمانتنامه، صندوق اقدام به اعتبارسنجی از خریدار/ بانک خارجی و اخذ وثیقه مناسب (معمولاً ضمانتنامه دولتی) از آنها می‌نماید.

۹ - صندوق چگونه فعالیت صادراتی مرا تامین مالی می‌نماید؟

چنانچه در نظر دارید کالاهای صادراتی مورد نیاز خود را به صورت اعتباری از تولیدکنندگان محلی خریداری نمایید و یا برای این منظور از بانک‌ها/ موسسات مالی داخلی و بین‌المللی تسهیلات ارزی یا ریالی دریافت کنید، می‌توانید به جای وثیقه مورد نظر اعتباردهنده، ضمانتنامه‌های اعتباری مختلف صندوق را ارائه فرمائید.

۱۰ - من به عنوان صادرکننده و متقاضی دریافت ضمانتنامه اعتباری، برای دریافت ضمانتنامه چه مراحل را باید طی نمایم؟

اولین گام برای دریافت ضمانتنامه اعتباری، ارائه درخواست ذی نفع ضمانتنامه (بانک/ موسسات مالی اعتباری/ تولیدکننده محصولات صادراتی) به صندوق می‌باشد. برای این منظور و قبل از هر اقدامی می‌بایست درخواست اعتبار متقاضی در بانک مربوطه مطرح و پس از تصویب به این صندوق ابلاغ گردد. بدیهی است در متن درخواست بانک می‌بایست به نکاتی از قبیل مبلغ تسهیلات، مدت

مقرر
۳ - عدم توانایی مالی خریدار به دلیل ورشکستگی یا اعسار یا توقف

۴ - بروز جنگ یا حالت جنگ
۵ - تیره شدن روابط یا قطع روابط سیاسی با کشور خریدار به نحوی که در نتیجه آن صادرکننده موفق به دریافت مطالبات خود در سررسید آنها نشود

۶ - اعمال سیاست‌های اقتصادی که موجب مسدود شدن مطالبات صادرکنندگان شود

۷ - اعمال سیاست‌های مربوط به محدودیت‌های وارداتی و ارزی در کشور خریدار

۸ - سلب مالکیت از خریدار بر اثر ملی شدن یا مسدود اموال به نحوی که موفق به دریافت مطالبات خود نشود

۹ - سایر عوامل خارج از حیطه اختیار صادرکننده و خریدار که به تشخیص هیات مدیره صندوق موجب عدم وصول مطالبات صادرکننده شود.

۵ - کدام کشورها تحت پوشش صندوق قرار می‌گیرند؟

برای اعتبارات کوتاه‌مدت، کلیه کشورها به استثنای رژیم صهیونیستی و آمریکا تحت پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران قرار دارند. برای اعتبارات میان و بلندمدت به جز تعداد معدودی کشور که از لحاظ اقتصادی یا سیاسی در وضعیت نامساعدی به سر می‌برند، سایر کشورها تحت پوشش هستند.

۶ - کدام کالاها و خدمات تحت پوشش صندوق قرار می‌گیرند؟

صندوق ضمانت صادرات ایران کلیه کالاها و خدمات مجاز صادراتی را تحت پوشش قرار می‌دهد.

۷ - من به عنوان یک صادرکننده چرا بایستی صادرات خود را تحت پوشش صندوق قرار دهم؟

با اخذ بیمه‌نامه/ ضمانتنامه از صندوق، شما نه تنها می‌توانید خود را در مقابل خطر عدم دریافت مطالبات از خریدار خارجی ناشی از بروز ریسک‌های سیاسی و تجاری تحت پوشش قرار دهید، بلکه می‌توانید منابع مالی مورد نیاز خود را برای فعالیت‌های صادراتی نیز فراهم نمایید.

۸ - مشتری خارجی مایل به خرید اعتباری از من می‌باشد، چگونه می‌توان علاوه بر کمک به تامین مالی وی، بازپرداخت اعتبارات اعطایی به او را تضمین نمود؟

به منظور فراهم آوردن امکان خرید اعتباری

۱ - جایگاه حقوقی صندوق چیست؟

صندوق ضمانت صادرات ایران تنها شرکت دولتی بیمه اعتبار صادراتی وابسته به وزارت صنعت، معدن و تجارت جمهوری اسلامی ایران می‌باشد. صندوق دارای شخصیت حقوقی، مالی و اداری مستقل بوده ولی از نظر مالی از سوی دولت حمایت می‌گردد. اساسنامه صندوق مصوب مجلس شورای اسلامی و قانون چگونگی اداره آن مصوب هیات محترم وزیران است.

۲ - صندوق ضمانت صادرات ایران چگونه اداره می‌شود؟

صندوق ضمانت صادرات ایران بوسیله یک هیات مدیره (متشکل از چهار عضو) اداره می‌شود که اعضای آن از سوی وزیر صنعت، معدن و تجارت به‌عنوان رئیس مجمع صندوق منصوب می‌گردند. رئیس هیات مدیره صندوق، مدیرعامل آن نیز می‌باشد.

۳ - اعضای مجمع عمومی صندوق را چه کسانی تشکیل می‌دهند؟

وزیر صنعت، معدن و تجارت که ریاست مجمع عمومی را برعهده دارد.

وزیر امور اقتصادی و دارایی

وزیر امور خارجه

معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهوری

رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران

دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی از کمیسیون‌های امور بازرگانی و توزیع و امور اقتصادی و دارایی و تعاون با انتخاب مجلس به عنوان ناظر.

۴ - چه ریسک‌هایی تحت پوشش صندوق قرار می‌گیرند؟

صندوق با صدور بیمه‌نامه‌ها و ضمانتنامه‌های مختلف، ریسک عدم بازپرداخت اعتبارات صادراتی یا عدم ایفای تعهدات قراردادی صادرکنندگان محلی یا خریداران خارجی را برای موسسات مالی/ بانک‌ها/ اعتباردهندگان داخلی و خارجی تحت پوشش قرار می‌دهد. ضمناً ریسک‌های تجاری و سیاسی زیر نیز تحت پوشش بیمه‌نامه‌های مختلف این صندوق قرار می‌گیرند:

۱ - استنکاف خریدار از قبول کالای صادرشده یا خدمت انجام شده

۲ - عدم پرداخت بهای کالا یا خدمت در سررسید

۲۲ - آیا به منظور اخذ بیمه‌نامه سرمایه‌گذاری جهت پوشش ریسک سیاسی، طرح سرمایه‌گذاری می‌بایست واجد شرایط خاصی باشد یا خیر؟

بله - طرح سرمایه‌گذاری جهت پوشش می‌بایست علاوه بر دارا بودن توجیه اقتصادی، حداقل سه سال به طول انجامیده (یعنی از زمان شروع تا پایان فعالیت سرمایه‌گذاری حداقل ۳ سال باشد)، حداقل ۵۰ درصد سهم آورده ایرانی از داخل از ایران تأمین گردد و منجر به صدور کالا/خدمات یا نیروی کار ایرانی گردد.

۲۳ - آیا در زمینه شناخت بازارهای صادراتی یا بانک‌های خارجی، صندوق می‌تواند کمکی ارائه دهد؟

مدیریت ریسک صندوق، ریسک کشورهای مختلف را طبق روش‌های علمی بومی‌سازی شده، بررسی نموده و درجه ریسک آن کشورها را بین ۱ الی ۷ دسته‌بندی می‌نماید، که در این درجه‌بندی ۱ نشان‌دهنده کم‌ریسک‌ترین کشور است. این اطلاعات در صفحه اول وب سایت صندوق قابل دسترسی است. در ضمن با پیش‌آخبار اقتصادی و سیاسی کشورها، تحولات و ریسک کشورها را زیر نظر دارد که هر ماه این اخبار و تاثیر بر ریسک کشورها را در قالب یک ماهنامه ریسک کشوری به‌صورت آنلاین در سایت خود منتشر می‌نماید. از سوی دیگر ریسک بانک‌های خارجی نیز طبق الگوی CAMEL، بررسی و یک سقف اعتباری پیشنهاد داده می‌شود. اطلاعات منتشره صندوق در مورد ریسک بانک‌ها و کشورها می‌تواند به صادرکنندگان بهنگام تصمیم‌گیری برای صادرات کمک شایانی بنماید.

۲۴ - ارتباطات بین‌المللی صندوق و جایگاه آن به‌عنوان نماینده ایران در صنعت بیمه اعتبار صادراتی جهان، چه کمکی به صادرکننده می‌نماید؟

صندوق به‌عنوان تنها موسسه بیمه اعتبار صادراتی ایران، در اتحادیه‌های مختلف بین‌المللی (همچون کلپ پراگ و اتحادیه امان) و پایگاه‌های داده‌های اعتباری (همانند شبکه کردیت آلیانس و بانک اسکوپ) عضویت داشته و با موسسات هم‌تا و سایر موسسات مالی بین‌المللی نیز مرتبط می‌باشد که این ارتباطات دسترسی به اطلاعات اعتباری شرکت‌ها و بانک‌های خارجی و کشورها را میسر می‌سازد که یک شخص حقیقی یا حقوقی ساده به آن اطلاعات دسترسی ندارد. از سوی دیگر سفارتخانه‌های ج.ا.ایران در سایر کشورها و سایر نهادهای دولتی ایرانی، بهنگام بروز خسارت در مورد یک شرکت/بانک خارجی، از صندوق و صادرکننده تحت پوشش آن، حمایت می‌نمایند. در اجلاس گذشته اتحادیه امان، مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران به‌عنوان نماینده شورمان به عضویت شورای مدیران این اتحادیه انتخاب شد که دستاورد بین‌المللی با ارزشی محسوب می‌شود.

براساس مصوبات مختلف هیات محترم وزیران و شورای پول و اعتبار ضمانت‌نامه‌های صندوق از جمله وثایق قابل قبول سیستم بانکی جهت تضمین تسهیلات اعطایی به صادرکنندگان است.

۱۸ - چه تفاوتی میان پوشش ریسک تأمین مالی پیش از صادرات/حمل و تأمین مالی بعد از صادرات/حمل وجود دارد؟

در تأمین مالی پیش از انجام صادرات، بانک‌ها و موسسات تأمین مالی‌کننده، نگران عدم بازپرداخت به موقع تسهیلات از جانب صادرکننده می‌باشند که با اخذ وثیقه مطمئن از صادرکننده ریسک فوق را به حداقل می‌رسانند. در تأمین مالی پس از انجام صادرات، ریسک عدم پرداخت خریدار خارجی یا بانک وی در سررسید مقرر برای بانک‌های تأمین مالی‌کننده وجود دارد. بنابراین صندوق در پوشش تأمین مالی پیش از حمل، ریسک صادرکننده را برای بانک تأمین‌کننده داخلی پوشش داده و به‌همین جهت براساس نتیجه اعتبارسنجی انجام شده از وی وثایق لازم را اخذ می‌نماید، در حالی که در پوشش تأمین مالی پس از حمل ریسک خریدار خارجی یا بانک وی را پوشش داده و به‌همین دلیل پس از اعتبارسنجی از آنها تضمین لازم را از آنها اخذ می‌کند و در این صورت دیگر نیازی به وثیقه‌سپاری از سوی صادرکننده نیست.

۱۹ - دوره اعتبار بیمه‌نامه‌های خاص و کل گردش صادرات چه مدت است؟

بیمه‌نامه‌های خاص (قرارداد و اعتبار اسنادی) تا پایان زمان اعتبار قرارداد فروش و وصول وجه صادراتی بیمه‌نامه اعتبار دارد اما بیمه‌نامه‌های کل گردش صادرات یکسال اعتبار دارد.

۲۰ - آیا می‌توان با یک فقره بیمه‌نامه کل گردش صادرات به چند خریدار و چند کشور کالا ارسال و تحت پوشش قرار داد؟

بله - در صورت اعتبارسنجی مثبت از چند خریدار در چند کشور می‌توان تمام محموله‌ها را بعد از انعقاد قرارداد با خریداران، تحت پوشش یک بیمه‌نامه کل گردش صادرات قرارداد.

۲۱ - آیا جهت اخذ تسهیلات به‌منظور تأمین مالی طرح‌های سرمایه‌گذاری در خارج از ایران از بانک‌ها یا موسسات مالی می‌توان از بیمه‌نامه سرمایه‌گذاری صندوق استفاده کرد؟

بله - بانک‌ها یا موسسات مالی که اقدام به تأمین مالی سرمایه‌گذاری در خارج از ایران نمایند می‌توانند جهت پوشش ریسک عدم بازپرداخت وام ناشی از بروز ریسک‌های سیاسی کشور میزبان اقدام به اخذ پوشش بیمه‌ای از صندوق نمایند.

بانک‌ها می‌بایست علاوه بر اخذ بیمه‌نامه سرمایه‌گذاری صندوق راساً نسبت به اخذ وثایق مورد نیاز خود جهت پوشش ریسک عدم بازپرداخت وام ناشی از بروز ریسک‌های تجاری از جمله قصور شرکت مجری طرح اقدام نمایند.

اعتبار و نرخ سود تسهیلات، اشاره شده باشد.

۱۱ - هزینه اخذ بیمه‌نامه/ضمانتنامه از صندوق چه میزان است؟

براساس نوع ضمانتنامه یا بیمه‌نامه درخواستی از سوی صادرکننده، درصد کمی به‌عنوان حق بیمه یا کارمزد از وی اخذ می‌گردد. میزان حق بیمه مربوط به بیمه‌نامه‌های برون‌مرزی براساس شرایط پرداخت و اوضاع سیاسی و اقتصادی کشور خریدار تعیین می‌گردد. علاوه بر حق بیمه، درصد کمی نیز به‌عنوان هزینه صدور در مورد بیمه‌نامه کل گردش صادرات اخذ می‌شود. جهت صدور انواع ضمانتنامه نیز با توجه به مدت اعتبار، درصد کمی به‌عنوان کارمزد از صادرکننده دریافت می‌گردد.

۱۲ - برای اخذ بیمه‌نامه/ضمانتنامه از صندوق چگونه بایستی اقدام نمایم؟

براساس نوع ضمانتنامه/بیمه‌نامه درخواستی، روند تقاضا و صدور متفاوت می‌باشد.

۱۳ - آیا صندوق در زمینه بازاریابی نیز به من کمک می‌نماید؟

این صندوق معمولاً در فعالیت‌های بازاریابی صادرکنندگان دخالت ننموده و ایشان را در یافتن شرکای تجاری کمک نمی‌نماید، ولی در صورت معرفی خریدار خارجی از سوی صادرکننده، صندوق می‌تواند در دریافت هزینه مربوطه خریدار خارجی را اعتبارسنجی کند.

۱۴ - آیا صندوق در زمینه واردات نیز به من کمک می‌نماید؟

این صندوق معمولاً فعالیت‌های وارداتی را حمایت نمی‌نماید، اما چنانچه شما به‌عنوان یک صادرکننده ایرانی در نظر دارید با هدف تولید و صدور محصول نهایی اقدام به واردات مواد خام یا کالاهای واسطه‌ای نمایید، صندوق ضمانت صادرات ایران آمادگی دارد نسبت به صدور «ضمانتنامه اعتباری» جهت ارائه به بانک‌ها/اعتباردهندگان داخلی و خارجی اعطاکننده تسهیلات صادراتی ارزی و ریالی به شما) طبق درخواست اقدام نماید.

۱۵ - آیا خارجیان نیز می‌توانند از صندوق درخواست ضمانتنامه/بیمه‌نامه نمایند؟

تنها اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی یا شرکت‌های مشترک خارجی ثبت‌شده در ایران می‌توانند از خدمات صندوق استفاده نمایند، به استثنای اعتباردهندگان خارجی که به پشتوانه ضمانتنامه اعتباری ارزی صندوق اقدام به اعطای تسهیلات صادراتی به صادرکنندگان ایرانی می‌نمایند.

۱۶ - ضمانت‌نامه‌های اعتباری صندوق با چه شرایطی صادر می‌گردد؟

پس از اعتبارسنجی از صادرکننده و براساس رتبه اعتباری به‌دست آمده وثایق قابل قبول صندوق مشخص می‌شود.

۱۷ - جایگاه قانونی ضمانت‌نامه‌های صندوق چیست؟

عربستان

**۲۰۱۲	**۲۰۱۱	**۲۰۱۰	۲۰۰۹	۲۰۰۸	
۵	۶	۳/۸	-۰/۶	۵	تولید ناخالص داخلی واقعی (% تغییر)
۳	۸	۵/۴	۱/۵	۹/۹	تورم (% متوسط تغییر)
-۰/۵	۱۰/۱	۶/۵	-۶/۲	۳۲/۵	تراز دولت مرکزی به GDP (%)
۲۷۰/۱	۳۰۹/۶	۲۳۵/۳	۱۹۲/۳	۳۱۳/۵	صادرات (میلیارد دلار)
-۱۰۹/۵	-۱۰۱/۵	-۸۸/۴	-۸۷/۱	-۱۰۱/۵	واردات (میلیارد دلار)
۱۶۰/۷	۲۰۸/۲	۱۴۷	۱۰۵/۲	۲۱۲	تراز تجاری (میلیارد دلار)
۱۱۶/۹	۹۸/۸	۸۱	۷۲/۴	۷۹	کل بدهی خارجی (میلیارد دلار)
۲۱/۹	۱۸	۱۸/۶	۱۹/۴	۱۶/۶	بدهی خارجی به GDP (%)
۳/۲	۲/۳	۲/۴	۲/۷	۱/۸	نسبت خدمات بدهی (%)
۷۳	۱۲۳/۶	۶۸/۹	۲۲/۸	۱۳۲/۳	تراز حساب جاری (میلیارد دلار)
۵۵۶/۲	۵۲۳/۷	۴۴۵/۱	۴۱۰/۱	۴۴۲/۷	ذخایر بین المللی (میلیارد دلار)
۳۴/۳	۳۴/۵	۳۴/۲	۳۰/۶	۳۰/۱	ذخایر ارزی برای پوشش واردات (تعداد ماه)
۳/۸	۳/۸	۳/۸	۳/۸	۳/۸	برابری ارز نسبت به دلار آمریکا (میانگین)

*برآورد **پیش بینی منبع: IMF, EIU

اطلاعات کلی

وابستگی به بخش هیدروکربن
نظام نامناسب آموزشی و میزان بالای بیکاری
ضعف محیط کسب و کار به واسطه محافظه کاری
و ضعف دولت
نظام غیر مردم سالار

نقاط قوت

در دست داشتن یک چهارم ذخایر نفتی جهان و
نقش تعیین کننده در اوپک
نفوذ سیاسی و اقتصادی در منطقه
اقتصاد باز و متنوع از زمان پیوستن به سازمان
تجارت جهانی در اواخر سال ۲۰۰۵

نقاط ضعف

موقعیت جغرافیایی: واقع در غرب آسیا، خاورمیانه
پایتخت: جدّه
نوع حکومت: پادشاهی
پول محلی: ریال
جمعیت: ۲۵ میلیون نفر
درآمد سرانه: ۱۷.۲۰۰ دلار (پر درآمد)
درآمد ملی: ۴۳۶.۶۰۷ میلیون دلار

ریسک اقتصادی

برآورد می شود اقتصاد این کشور به رشد ۶ درصد در
سال ۲۰۱۱ رسیده باشد که عمدتاً ناشی از بالارفتن
قیمت نفت و افزایش هزینه های بخش دولتی است.
رشد تولید ناخالص داخلی وابسته به نفت با توجه به
افزایش تولید هفت درصدی جهت جبران کاهش تولید

باید، ولی هنوز کمبود مسکن در کشور و متعاقب آن بالا
بودن قیمت های اجاره، عاملی برای افزایش تورم است.
تراز مثبت حساب جاری در سال ۲۰۱۱ افزایش
یافت، ولی این مازاد با افزایش واردات ناشی از تقاضای
داخلی تعدیل شد. بدهی خارجی عربستان افزایش
یافته و با توجه به توان اقتصادی کشور تداوم خواهد
یافت. ذخایر ارزی عربستان، ۳۵ ماه واردات را تضمین
می نماید.

لیبی در حدود ۱۰ درصد بوده است. علی رغم تلاش ها
برای تنوع بخشی به بخش های تولیدی، اقتصاد عربستان
همچنان به نفت وابسته است. حساب های نفتی بین
۸۰ درصد تا ۹۰ درصد بودجه درآمدی و ۸۵ درصد درآمد
ناشی از صادرات را تشکیل می دهد.
تورم در سال ۲۰۱۱ افزایش یافت که این امر ناشی از
بالارفتن قیمت کالاهای اساسی و تقاضای بالای داخلی
بود. انتظار می رود این شاخص در سال جاری کاهش

ریسک سیاسی

بیداری اسلامی در سطح منطقه و توزیع نابرابر ثروت، بیکاری بالا بخصوص در میان جوانان، تورم در حال افزایش و فساد گسترده مالی و اداری در سطح داخلی، منابع ریسک بالقوه برای بقای خانواده آل سعود در راس قدرت به‌شمار می‌رود. پادشاه عربستان اعلام کرده برای برطرف شدن این مشکلات اقداماتی را صورت خواهد داد، ولی با توجه به اینکه پایه‌های نظام سیاسی این کشور مردمسالار نیست، اصلاحات راه بجایی نخواهد برد. سیاست خارجی این کشور بر حمایت از حکومت‌های پادشاهی عرب سنی و از سوی دیگر برآورده کردن منافع آمریکا و مقابله با نفوذ شیعیان طراحی شده است. برای نمونه می‌توان به اعزام نیروی نظامی به بحرین در اواخر مارس گذشته اشاره داشت.

سیاست پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران

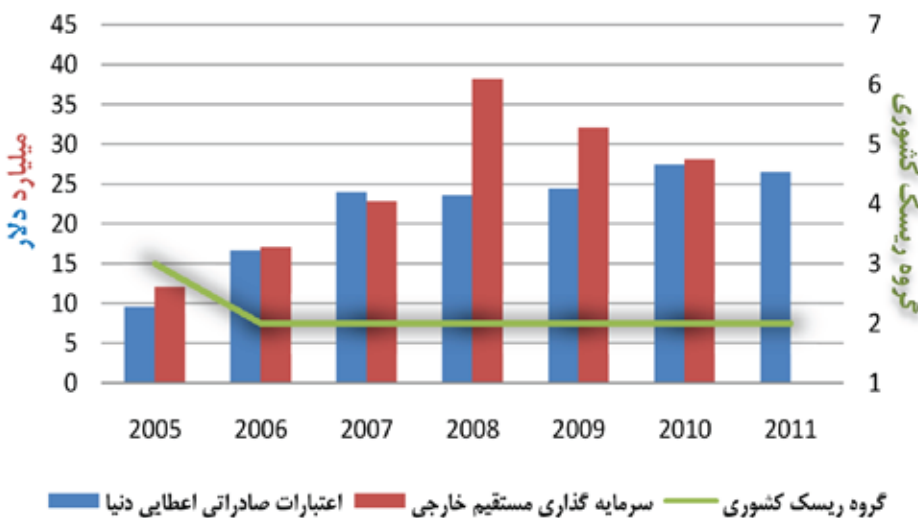
این کشور در گروه ریسک کشوری دو (گروه کم ریسک) قرار دارد و پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران عربستانی کالاها و خدمات ایرانی امکانپذیر است.

هزینه‌های اداری موثر بوده ولی فساد مالی و اداری یک مشکل جدی برای کشور است. زیرساخت‌ها از جمله شبکه‌های جاده‌ای و هوایی در وضعیت مناسبی قرار دارد و در حال ترمیم و توسعه برای پاسخ به تقاضای در حال رشد اقتصادی می‌باشد.

چشم‌انداز

بیداری اسلامی در منطقه و همسایه غربی، زمینه را برای گسترش این اعتراضات به عربستان فراهم آورده است و عواملی از قبیل بیکاری به‌خصوص در میان جوانان این موضوع را محتمل‌تر نموده است. بالا رفتن قیمت‌های نفت و میزان تولید، به‌علاوه افزایش هزینه‌های دولتی، باعث افزایش سرمایه‌گذاری‌ها و هزینه‌های مصرف‌کننده شده و موجبات رشد اقتصادی می‌گردد. سیستم بانکداری مناسب بوده و به‌واسطه در دسترس بودن نقدینگی، وام‌دهی بخش خصوصی در حال افزایش است و هزینه‌های خانوار نیز در حال رشد می‌باشد.

دولت اعلام نموده بسته ۱۳۰ میلیارد دلاری جهت رفع مشکل مسکن و بیکاری ارائه داده و با مجموعه‌ای از پروژه‌های بزرگ دولتی، اقتصاد داخلی را شکوفا خواهد کرد. عربستان، بحرین، قطر و کویت قصد ایجاد یک اتحادیه پولی را دارند، ولی این پروژه با توجه به مسائل موجود حداقل تا سال ۲۰۱۴ عملی نخواهد شد. سیستم بانکی عربستان شامل ۲۲ بانک (۱۲ بانک تجاری ملی و ۱۰ شعبه بانک خارجی) بوده و نسبتاً متمرکز است به‌نحوی که چهار بانک اول این کشور کنترل ۶۰ درصد دارایی‌های بخش مالی را در دست دارند. سیستم بانکداری اسلامی به‌طور قابل ملاحظه‌ای در سال‌های اخیر توسعه یافته است. اعتبار نظام مالی با توجه به سیاست‌های متخذ و قدرت باثبات بانک‌های این کشور در مقابله با شوک‌های نقدینگی افزایش یافته است. بازار سهام شامل ۱۲۵ شرکت است و از لحاظ میزان سرمایه، بزرگ‌ترین بازار سهام منطقه است. ناآرامی‌های اخیر در منطقه زیان ۱۹ درصدی را برای بازار به ارمغان آورد ولی با افزایش قیمت نفت و بهبود عملکرد بخش پتروشیمی جبران گردید. تاسیس «سازمان سرمایه‌گذاری عمومی عربستان» (SAGIA) برای ارتقای سرمایه‌گذاری در این کشور و کاهش

مغرب

شاخص های کلیدی	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱*	۲۰۱۲**
تولید ناخالص داخلی واقعی (% تغییر)	۵/۶	۴/۹	۳/۲	۳	۴/۳
تراز بخش دولتی (% از GDP)	۶-	۴/۳-	۲/۶-	۰/۴	..
تراز حساب جاری (% از GDP)	۶/۴-	۵/۹-	۷-	۱۶/۴-	۱۰/۵-
بدهی خارجی (% از GDP)	۲۸/۸	۲۸/۲	۲۶/۳	۲۱/۳	..
نسبت خدمات بدهی (%)	۱۴	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳
تراز حساب جاری (میلیون دلار)	-۵.۹۵۶	-۵.۲۶۳	-۶.۷۹۳	-۱۵.۰۵۶	-۱۰.۰۹۶
ذخایر ارزی (میلیون دلار)	۲۲.۴۰۱	۲۲.۷۹۷	۲۲.۸۸۵	۱۲.۰۴۳	۲۲.۰۰۴
نرخ متوسط درهم در برابر دلار	۷/۸	۸/۱	۸/۴	۸/۵	۸/۵
ذخایر ارزی برای پوشش واردات (تعداد ماه)	۶/۳	۶/۹	۷/۴	۵/۷	..

اطلاعات کلی

وابستگی نسبتاً زیاد به کشاورزی فقر و بیکاری آسیب پذیری بخش گردشگری نسبت به حملات تروریستی نظام غیرمردمسالار

نقاط قوت

برخوردار از منابع طبیعی، ظرفیت بالای گردشگری و نزدیکی به بازار اروپا موقعیت جغرافیایی و اندازه بازار ثبات اقتصاد کلان حرکت رو به جلوی بازار و تنوع تولیدات

نقاط ضعف

اطلاعات کلی: موقعیت جغرافیایی: شمال آفریقا پایتخت: رباط نوع حکومت: پادشاهی پول محلی: درهم جمعیت: ۳۲/۳ میلیون نفر درآمد سرانه: ۲۸۵۰ دلار (درآمد متوسط رو به پایین) درآمد ناخالص ملی: ۹۴ میلیارد دلار

ریسک اقتصادی

براساس پیش بینی موسسه EIU، اقتصاد مغرب، در سال های ۲۰۱۶-۲۰۱۲ به طور میانگین تا ۴/۵ درصد رشد خواهد داشت. به رغم راهبردهای دولت در زمینه متنوع سازی اقتصادی و کمک گسترده بخش خدمات،

در خلال سال ۲۰۱۲ کمک خواهد نمود. شایان ذکر آنکه در بلندمدت نقش بخش غیر کشاورزی، به تدریج همزمان با تلاش دولت برای افزایش ارزش افزوده تولیدات و صنایع برون ساحلی پررنگ تر خواهد شد. در بخش خارجی، از آنجا که قیمت انرژی در سطح بالایی قرار دارد و تقاضای واردات از اروپا نیز کاهش

رشد تولید ناخالص داخلی نسبت به تغییرات تولیدات کشاورزی آسیب پذیر خواهد بود. این در حالی است که ۴۰ درصد از جمعیت این کشور در بخش کشاورزی مشغول به کار هستند. همچنین رشد اقتصادی این کشور در سال ۲۰۱۱ با توجه به برداشت مناسب غلات تا ۴/۳ درصد رشد داشت که این امر به حفظ مصرف خصوصی

پیروزی رسید. این در حالی است که حزب استقلال (حزب نخست وزیر کنونی)، با کسب ۶۰ کرسی در جایگاه دوم ایستاد. این نخستین انتخابات از زمان تصویب قانون اساسی جدید، در همه‌پرسی ماه ژوئیه بود که پیامد اعتراض‌هایی که از خیزش‌های مردمی شمال آفریقا الهام گرفته و با جنبش ۲۰ فوریه شروع شده بود، در آن قانون برخی از اختیارات محمد ششم پادشاه مغرب کاسته شد. به‌دنبال پیروزی حزب عدالت و توسعه، محمد ششم، دبیرکل حزب مذکور، «عبدالله بن کران» را به‌عنوان نخست‌وزیر جدید، منصوب نمود. از آنجا که حزب عدالت و توسعه اکثریت مطلق مجلس را در اختیار ندارد، آقای بن کران به دنبال تشکیل یک دولت ائتلافی خواهد بود. بنظر می‌رسد دولت آینده مغرب با چالش بزرگ کاهش نرخ بیکاری بالای جوانان در شرایط اوضاع آشفته اروپا که اقتصاد مغرب نیز به آن وابسته می‌باشد، مواجه خواهد بود.

سیاست پوشش صندوق‌ضمانت صادرات ایران

این کشور در گروه ریسک سه (نسبتاً کم ریسک) قرار دارد و پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران مغربی کالاها و خدمات ایرانی امکانپذیر می‌باشد.

این کشور می‌باشد.

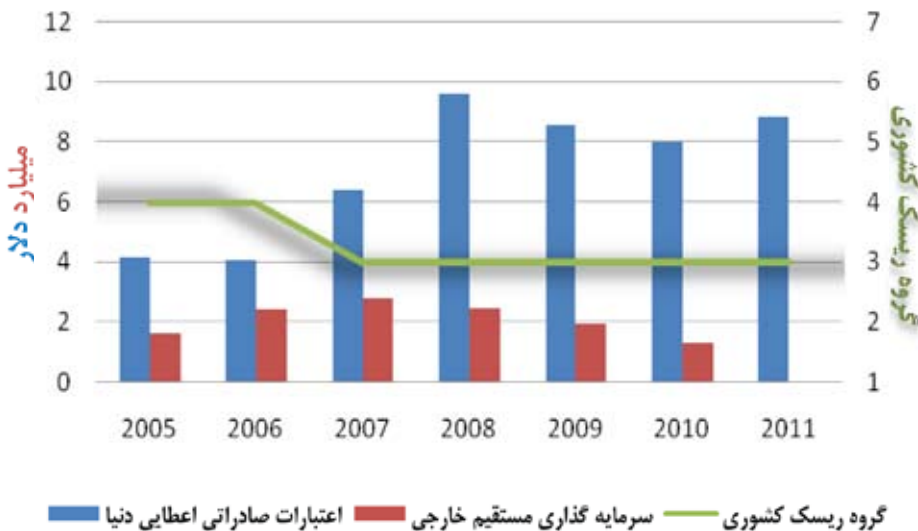
در سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۱۴، حساب جاری مغرب به دلیل آنکه قیمت‌های انرژی و نرخ مبادله ضعیف «درهم» و دلار به شرایط تجاری آسیب می‌رسانند، با کسری مواجه خواهد شد. انتظار می‌رود کسری تجاری با توجه به روند نزولی قیمت نفت، از ۱۹/۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۰ به ۱۸/۱ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۴ کاهش یابد. سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر و نیروگاه گاز طبیعی مایع می‌تواند به کاهش وابستگی این کشور به واردات نفت از عربستان سعودی کمک کند. در عین حال، کسری درآمدی و تجاری تا حدی به‌واسطه مازاد خدمات و حساب‌های جاری حوالجات که هر دو در سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۱۴ افزایش خواهد یافت، تعدیل خواهد شد. کسری حساب جاری در سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۱۱ به‌طور میانگین ۷/۵ درصد GDP خواهد بود و در باقیمانده مقطع ۲۰۱۰-۲۰۱۴ به ۳/۶ درصد کاهش خواهد یافت.

ریسک سیاسی

حزب اسلام‌گرای عدالت و توسعه با به‌دست آوردن ۱۰۷ کرسی از مجموع ۳۹۵ کرسی مجلس در انتخابات ماه نوامبر ۲۰۱۱ به

یافته، دولت با کسری حساب جاری مواجه خواهد شد. این در حالی است که رشد قوی صادرات فسفات و تولیدات مرتبط با آن موجب عملکرد بهتر اقتصادی کشور خواهد شد. براساس پیش‌بینی EIU، کسری تجاری از ۱۹/۳ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۱ به ۱۵/۸ میلیارد دلار در ۲۰۱۲ کاهش خواهد یافت. در عین حال دولت مغرب تلاش خواهد کرد تا وابستگی نفتی خود را از طریق سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر و ایجاد ترمینال ذخیره‌سازی گاز طبیعی وارداتی کاهش دهد. همچنین کسری درآمدی و تجاری تا حدی از طریق مازاد خدمات و حساب‌های جاری حوالجات (که با توجه به ضعف اروپا نسبتاً در سال ۲۰۱۲ ثابت خواهد ماند) جبران خواهد شد.

رژیم ارزی این کشور یک رژیم شناور در برابر سبدهی از ارزهای مختلف با محوریت یورو می‌باشد، که به‌شدت از سوی دولت کنترل می‌شود. به‌رغم مخالفت صادرکنندگان، بانک مرکزی این کشور از این سیاست ارزی با این استدلال که موجب پایین نگاه داشتن تورم و استحکام اقتصاد شده، حمایت می‌کند. در مجموع به‌نظر می‌رسد، پول ملی این کشور با وجود آنکه با توجه به مشکلات منطقه یورو، اندکی در برابر یورو تقویت خواهد شد، اما در سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۲ تابع نوسانات یورو خواهد بود. این در حالی است که دولت مغرب بدنبال حفظ موقعیت رقابت تجاری

مالزی

شاخص های کلیدی	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰*	۲۰۱۱**
تولید ناخالص داخلی (GDP) (میلیون دلار)	۱۸۶،۱۱۳	۲۲۲،۲۷۸	۱۹۲،۸۴۰	۲۳۶،۳۹۰	۲۷۳،۰۲۴
رشد تولید ناخالص داخلی واقعی (%)	۶/۲	۴/۷	-۱/۷	۶/۸	۴/۳
تولید ناخالص داخلی سرانه (دلار)	۶،۸۵۰	۸،۰۷۱	۶،۹۱۲	۸،۳۷۸	۹،۵۴۰
تورم کالاهای اساسی (%)	۲	۵/۴	-۱/۶	۱/۸	۲/۷
تراز مالی (% از GDP)	-۳/۲	-۴/۸	-۷	-۵/۶	-۵/۵
کل بدهی خارجی (میلیون دلار)	۵۳،۷۱۷	۶۶،۱۸۳	۵۸،۷۸۵	۶۲،۸۱۸	۶۴،۱۶۵
بدهی خارجی به GDP (%)	۲۹	۳۰	۳۰	۲۷	۲۴
بدهی خارجی به صادرات کالا و خدمات (%)	۲۵	۲۷	۳۰	۲۷	۲۴
بدهی کوتاه مدت به ذخایر ارزی (%)	۱۵	۲۵	۲۰	۲۴	۲۳
نسبت خدمات بدهی (%)	۵	۴	۶	۵	۴
تراز حساب جاری (میلیون دلار)	۲۸،۹۳۲	۳۸،۹۱۳	۳۴،۰۷۸	۳۴،۸۲۷	۴۳،۳۹۳
حساب جاری به GDP (%)	۱۶	۱۶	۱۷/۷	۱۴/۷	۱۵/۹
نرخ ارز اسمی نسبت به دلار آمریکا (میانگین)	۳/۴۴	۳/۳۳	۳/۵۲	۳/۲۲	۳
ذخایر ارزی (میلیون دلار)	۱۰۱،۰۱۹	۹۱،۱۴۹	۹۵،۴۳۲	۱۰۲،۷۷۴	۱۱۰،۹۵۹
ذخایر ارزی برای پوشش واردات (تعداد ماه)	۸/۳	۷	۹/۳	۷/۹	۷/۲

* برآورد ** پیش بینی منبع: IMF، EIU

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: جنوب شرقی آسیا
پایتخت: کووالامپور
نوع حکومت: مشروطه سلطنتی
واحد پول: رینگیت
جمعیت: ۲۸/۲ میلیون نفر
درآمد سرانه: ۷،۹۰۰ دلار آمریکا (درآمد بالاتر از متوسط)
درآمد ملی: ۴۱۷،۲۲۰ دلار آمریکا

نقاط قوت

تنوع در صادرات
پویایی بخش خدمات
سیستم آموزشی اثربخش، زیرساخت مناسب و بخش تحقیق و توسعه بسیار خوب
حمایت برای سرمایه گذاری از طریق توسعه بازار مالی و دسترسی گسترده به سرمایه گذاری مستقیم خارجی

نقاط ضعف

وابستگی اقتصاد به تقاضای خارجی
وابستگی شدید درآمدهای مالی به عملکرد بخش نفت و گاز
سهام بسیار بالای اعتبارات بانکی اعطا شده به بخش خصوصی
کاهش تدریجی قیمت رقابتی به واسطه هزینه بالای نیروی کار
تداوم عدم همخوانی اقتصادی با کشورهای منطقه

ریسک سیاسی

از زمان استقلال مالزی در سال ۱۹۵۷، این کشور تحت رهبری حزب سیاسی «باريسان ناسیونال» (BN) اداره شده است. طی پنج سال آتی، در خصوص ثبات سیاسی ریسک نسبی وجود دارد، که علت آن

انتخابات صورت گرفته در سال ۲۰۰۸ آشکار ساخت که UMNO نمی تواند به حمایت قوی بخش عمده ای از مالایی ها دل ببندد، گروه PR هنوز نماینده مناسبی که شانس برنده شدن داشته باشد معرفی نموده است.

ارتباط مالزی با سنگاپور طی سال های اخیر نزدیک تر شده و انتظار می رود این روند استمرار

تعارض بین ائتلاف BN و اصلی ترین گروه مخالف یعنی «پاکاتان راکیات» (PR) می باشد. انتظار می رود ائتلاف BN که تحت کنترل «سازمان ملی مالایی های متحد» (UMNO) می باشد، همچنان بر سر قدرت باقی بماند. تاریخ انجام انتخابات آتی، آوریل ۲۰۱۳ می باشد، اما احتمالاً زودتر از موعد و در اوایل سال جاری برگزار خواهد شد. گرچه آخرین

مالزی و حساب‌های جاری، همچنین جریان‌های قوی ورودی سرمایه، تقویت می‌گردد. پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۱۶، هر دلار معادل ۲/۸۴ رینگیت گردد. در طول دوره مورد بحث، مالزی مازاد حساب جاری بزرگی (معادل ۹/۴ درصد GDP)، به ثبت خواهد رساند. رشد صادرات با توجه به تجارت منطقه‌ای نسبتاً قوی تقویت می‌شود. رشد واردات نیز توسط تقاضای نسبتاً باثبات داخلی حمایت می‌گردد، اما سرعت توسعه واردات بر حسب ارزش، مشابه رشد صادرات خواهد ماند.

سیاست پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران

این کشور در گروه ریسک کشوری دو (کم ریسک) صندوق قرار دارد و پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران مالزیایی کالاها و خدمات ایرانی بدون محدودیت امکانپذیر می‌باشد.

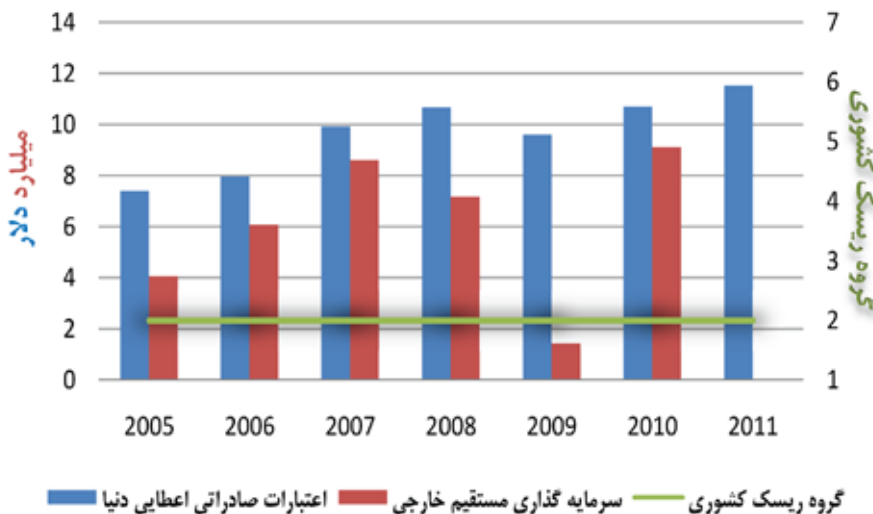
به‌طور متوسط حدود ۵/۵ درصد در سال رشد یابد. مصرف بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری به‌عنوان اصلی‌ترین عوامل رشد اقتصادی می‌باشند. علی‌رغم تلاش دولت جهت تقویت توان مالی خود، مخارج دولتی طی سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۲ به‌طور متوسط تا ۴/۷ درصد در سال افزایش خواهد یافت. انتظار می‌رود صادرات کالا و خدمات طی این دوره، به‌طور متوسط حدود ۷/۷ درصد در سال رشد یابد. با این وجود، با توجه به فزونی رشد واردات نسبت به صادرات، صادرات تأثیر ناچیزی در رشد تولید ناخالص داخلی خواهد داشت. انتظار می‌رود رشد قیمت کالاهای مصرفی در سال ۲۰۱۲ تعدیل گردد (۳/۲ درصد در مقایسه با ۳/۳ درصد در سال ۲۰۱۱). از سال ۲۰۱۳ به بعد، دولت طرح گسترده بارانه خود را تعدیل می‌نماید که منجر به افزایش قیمت‌ها می‌شود، گرچه افزایش بهای سوخت و انرژی به‌صورت تدریجی صورت می‌پذیرد. به دلیل وابستگی کشور به تجارت بین‌المللی، مالزی اثرات رشد رقابت و نفوذ کالاهای وارداتی (به‌ویژه از چین) به بازار داخلی را احساس می‌نماید. عامل دیگری که به کنترل تورم کمک خواهد نمود، پیش‌بینی افزایش ارزش رینگیت در مقابل دلار طی سال‌های آتی خواهد بود. رینگیت توسط مازاد تجارت

داشته باشد. چین ظرف پنج سال آتی، به‌عنوان مهم‌ترین شریک تجاری مالزی همچنان مطرح خواهد ماند. همچنین این کشور امیدوار است که پیوندهای خود با هند را تقویت نماید. انتظار می‌رود متعاقب امضای توافقنامه تجارت آزاد در فوریه ۲۰۱۱، برای سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۲، تجارت متقابل بین هند و مالزی رشد قابل توجهی یابد.

سیاست‌های دولت در جهت افزایش سطح درآمد‌ها و تلاش در جهت تبدیل مالزی به کشوری با درآمد بالا تا سال ۲۰۲۰ می‌باشد. در راستای نیل به این هدف، برنامه‌ای مشتمل بر مبارزه با فساد مالی و اداری، بهبود وضعیت آموزشی و بهبود زیرساخت‌های مناطق روستایی طرح ریزی شده است. همچنین ۱۲ بخش اقتصادی مهم ملی (همانند گردشگری) که دارای پتانسیل تقویت رشد اقتصاد می‌باشند، شناسایی و معرفی شده‌اند.

ریسک اقتصادی

انتظار می‌رود اقتصاد این کشور طی سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۲ با ثبات مانده و تولید ناخالص داخلی واقعی

ترکیه

شاخص‌های کلیدی	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱*	۲۰۱۲**
تولید ناخالص داخلی (میلیون دلار)	۷۳۰.۳۳۷	۶۱۴.۵۵۴	۷۳۵.۳۶۱	۷۴۴.۴۷۲	۸۰۴.۸۱۹
رشد تولید ناخالص داخلی واقعی (%)	۶/۰	- ۴/۸	۸/۹	۶/۷	۴/۵
تولید ناخالص داخلی سرانه (دلار)	۹۸۸۱	۸۲۱۶	۹۷۱۳	۹۷۱۹	۱۰۳۷۱
تورم (%)	۱۰/۴	۶/۳	۸/۶	۶	۵/۹
تراز مالی (% از GDP)	- ۱/۸	- ۵/۵	- ۳/۷	- ۲/۲	- ۲/۶
کل بدهی خارجی (میلیون دلار)	۲۷۷.۲۷۷	۲۶۸.۱۹۰	۲۹۰.۴۳۰	۳۱۹.۳۴۰	۳۵۶.۲۵۵
بدهی خارجی به GDP (%)	۳۸	۴۴	۳۹	۴۳	۴۴
بدهی خارجی به صادرات کالاها و خدمات (%)	۱۵۲	۱۸۱	۱۸۲	۱۷۷	۱۸۰
بدهی کوتاه مدت به ذخائر بین‌المللی (%)	۷۰	-	-	-	-
نسبت خدمات بدهی (%)	۳۰	۳۶	۲۴	۱۸	۱۶
تراز حساب جاری (میلیون دلار)	- ۴۱.۹۵۹	- ۱۳.۹۹۱	۴۷.۷۳۹	- ۷۸.۴۰۰	- ۷۳.۱۰۰
حساب جاری به GDP	- ۵/۷	- ۲/۳	- ۶/۵	- ۱۰/۵	- ۹/۱
نرخ ارز به دلار آمریکا (میانگین)	۱/۳۰	۱/۵۵	۱/۵۰	۱/۶۱	۶۶/۱
ذخایر بین‌المللی (میلیون دلار)	۷۲.۴۵۵	۶۹.۹۱۴	۸۰.۱۶۲	۹۰.۹۸۵	۹۴.۵۰۰
ذخائر ارزی برای پوشش واردات (تعداد ماه)	۴/۳	۶	۴/۳	۴/۴	۴/۲

بر آورد **پیش‌بینی منبع: EIU, IMF

نقاط ضعف

وابستگی به سرمایه‌های خارجی
رشد بدهی خارجی شرکت‌ها، افزایش سقف تعهدات
شرکت‌ها نسبت به ریسک نرخ تبدیل
تقابل دولت و کمالیست‌ها که کنترل ارتش و
دادگاه‌های نظامی را در دست دارند
ناآرامی‌های حاصل از جداسازی اقلیت کرد ترکیه
در جنوب شرقی این کشور
چشم‌انداز ضعیف در خصوص پیشبرد مذاکرات با
اتحادیه اروپا به‌ویژه در زمینه موضوع قبرسی‌ها

نقاط قوت

انعطاف‌پذیری در مقابل بحران مالی جهانی بدون
حمایت صندوق بین‌المللی پول
بخش خصوصی پویا و نیروی کار ماهر
افزایش جذابیت بازار ترکیه به‌واسطه موقعیت
کلیدی منطقه‌ای
تنوع بازارهای صادرات منطقه‌ای (خاورمیانه)
بانکداری تجدید ساختار شده

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: واقع در جنوب شرقی اروپا و
جنوب غربی آسیا
پایتخت: آنکارا
نوع حکومت: جمهوری
پول محلی: لیره
جمعیت: ۷۵ میلیون نفر
گروه درآمدی: بالاتر از متوسط
درآمد سرانه: ۱۴.۵۸۰ دلار
درآمد ملی: ۷۱۹.۴۰۴ میلیون دلار

ریسک سیاسی

ژوئن ۲۰۱۱ حزب عدالت و توسعه (AKP) با کسب ۳۲۷
از ۵۵۰ کرسی در انتخابات پیروز شد و «رجب طیب اردوغان»
به عنوان نخست‌وزیر این کشور انتخاب گردید. این حزب برای

تغییر در سیاست خارجی

مذاکرات اتحادیه اروپا با ترکیه باعث شد تا ترکیه بندرها و
فرودگاه‌های خود را به روی قبرس باز کند، ولی از دیگر موانع
اصلی ورود ترکیه به اتحادیه اروپا موضوع کردها و مخالفت برخی

سومین دوره متوالی است که اکثریت پارلمان را در دست می‌گیرد،
هر چند برای اخذ تصمیمات اساسی حد نصاب دو سوم کرسی‌های
مجلس را در اختیار ندارد. مابقی کرسی‌ها در اختیار احزابی از
قبیل «حزب جمهوری خلق» و «حزب صلح و دموکراسی» است.
در چند سال اخیر دولت AKP در کنترل قدرت سیاسی ارتش و
افزایش قدرت دموکراتیک بر دادگاه‌ها موفق بوده است.

چشم‌انداز:

«حزب عدالت و توسعه» حداقل تا انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۱۴ و مجلس ۲۰۱۵ قدرت را در دست خواهد داشت. به دلیل تنش‌های مستمر و عدم اعتماد بین این حزب و گروه‌های لائیک و ارتش، وضعیت داخلی پیچیده باقی خواهد ماند. همچنین به نظر نمی‌رسد ترکیه به دلیل مشکلات مربوط به قبرس، کردها و ... تا قبل از سال ۲۰۲۰ به عضویت اتحادیه اروپا درآید. انتظار می‌رود اقتصاد در سال ۲۰۱۲ رشد ۴/۵ درصد را تجربه نماید. تورم نیز در حدود ۶ درصد باقی خواهد ماند.

هرچند، این ریسک وجود دارد که با کاهش نقدینگی در آینده، بهبود اقتصادی ناگهان متوقف شود. کسری بالای حساب جاری (۱۰/۵ درصد GDP) و همچنین کاهش اخیر ارزش لیر می‌تواند شرایط غیرقابل کنترلی ایجاد نماید.

سیاست پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران

این کشور در گروه چهار ریسک کشوری صندوق (ریسک متوسط) قرار دارد و بهبود رتبه در آینده نزدیک متصور است. پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران ترکیه‌ای کالاها و خدمات ایرانی بدون محدودیت امکان‌پذیر می‌باشد.

افزایش یافت. این بخش، دومین صنعت صادراتی کشور به حساب می‌آید. صنعت فولاد نیز متأثر از رشد اقتصادی و رشد صنعت خودرو بهبود یافت. صنعت نساجی آسیب‌پذیر ولی داروسازی همچنان قدرتمند و باثبات است. صنعت شیمی نیز دارای مشکلاتی می‌باشد.

تامین مالی عمومی در سال ۲۰۰۹ به شدت کاهش یافت و کسری ۵/۵ درصد GDP را به بار آورد. این کسری در سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ به ۳/۷ درصد و ۲/۲ درصد کاهش یافت. بدهی بخش عمومی در سطح متوسطی است (۴۳ درصد GDP) و بودجه اولیه، مازاد قابل ملاحظه‌ای را در پایان سه ماهه اول سال ۲۰۱۱ نشان می‌دهد. به‌طور کلی سرعت اصلاحات اقتصادی کند، ولی حرکت به سوی خصوصی سازی نتایج خوبی را به بار آورده است. ۹۵ درصد نفت مورد نیاز ترکیه از واردات تامین می‌شود. ترکیه دارای ذخایر بالای زغال سنگ می‌باشد.

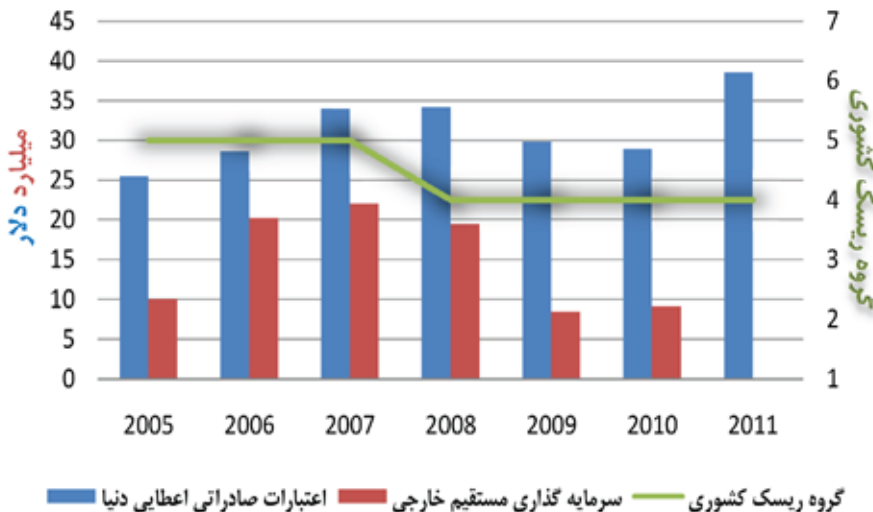
بدهی خارجی این کشور در سطح بالایی قرار دارد و به ۳۲۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۱ بالغ می‌گردد (معادل ۴۳ درصد GDP و ۱۷۷ درصد صادرات). ساختار این بدهی‌ها از نوع بسیار بلند مدت است و نسبت خدمات بدهی، بالا (حدود ۵۲۰ درصد) است. در حدود دو سوم بدهی‌های خارجی با بخش خصوصی قرارداد بسته شده است. کسری بسیار زیادی در تراز تجاری (۹۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۱) وجود دارد. حساب جاری در سال ۲۰۱۱ به بیش از ۱۰ درصد تولید ناخالص داخلی افزایش یافته است. حساب سرمایه مازاد بالایی دارد. حساب کل از سال ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۱ مثبت است. ذخایر بین‌المللی کافی و برابر با ۹۰ میلیارد دلار است.

از دولت‌های اصلی اروپایی است. از ماه می ۲۰۱۰، رابطه ترکیه با رژیم اشغالگر قدس بواسطه حمله سرایان این کشور به کشتی آزادی رو به وخامت گذاشت. ترکیه همکاری‌های نظامی خود با این رژیم را قطع و نیروی دریایی خود را برای محافظت از محموله‌های ارسالی به غزه اعزام می‌نماید.

ریسک اقتصادی

پس از کاهش ۴/۸ درصد رشد اقتصادی ترکیه در سال ۲۰۰۹، وضعیت به سرعت احیا شد و رشد ۸/۹ درصد در سال ۲۰۱۰ به دست آمد. این رشد در سه ماه اول و دوم ۲۰۱۱ نیز ارقام فزاینده ۱/۶ درصد و ۸/۸ درصد را به ثبت رساند. نرخ‌های پایین بهره، پیروزی شفاف حزب حاکم در انتخابات ژوئن گذشته، افزایش سرمایه‌گذاری خارجی و رشد اعتبارات بانکی از عوامل این موفقیت به شمار می‌رود.

تورم در سال ۲۰۱۰ به ۸/۶ درصد رسید ولی در سال ۲۰۱۱ کاهش یافت (۶/۱۵ درصد). بخش بانکی با نسبت کفایت سرمایه بالای ۱۸ درصد، پرتفوی شفاف وام‌دهی و نیز سوددهی بالا در وضعیت مناسبی قرار دارد. با بهبود شرایط تجاری در این کشور، نسبت وام‌های مشکوک‌الوصول از ۳/۶ درصد در جولای ۲۰۱۰ به ۲/۹ درصد در جولای ۲۰۱۱ کاهش یافته و چک‌های بی‌محل نیز در هشت ماه نخست سال ۲۰۱۱ با کاهش روبه‌رو شده است. تقریباً تمامی بخش‌ها از بهبود اقتصادی سود برده‌اند. برای مثال، تولید خودرو و لوازم یدکی به دلیل تقاضای خارجی به‌طور قابل ملاحظه‌ای در سال ۲۰۱۱

اندونزی

شاخص های کلیدی	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱*	۲۰۱۲**
تولید ناخالص داخلی (میلیون دلار)	۵۰۹,۹۷۵	۵۳۹,۲۷۸	۷۰۶,۵۱۳	۸۵۳,۱۳۰	۹۸۹,۲۷۳
رشد تولید ناخالص داخلی واقعی (%)	۶	۴/۶	۶/۱	۶/۵	۶/۳
درآمد سرانه (دلار)	۲,۱۴۷	۲,۲۴۴	۲,۹۰۸	۳,۴۷۴	۳,۹۸۶
تورم کالاها و خدمات (%)	۹/۹	۴/۸	۵/۱	۵/۶	۵/۲
تراز مالی (% از GDP)	- ۰/۱	- ۱/۶	- ۰/۶	- ۱/۲	- ۱
کل بدهی خارجی (میلیون دلار)	۱۴۶,۲۴۷	۱۵۷,۵۱۷	۱۵۴,۰۷۷	۱۵۷,۶۰۴	۱۵۳,۷۱۹
بدهی خارجی به GDP (%)	۲۹	۲۹	۲۲	۱۸	۱۶
بدهی خارجی به صادرات کالا و خدمات (%)	۹۲	۱۱۷	۸۷	۶۹	۵۸
بدهی کوتاه مدت به ذخایر ارزی (%)	۳۸	۲۹	۱۸	۱۳	۱۱
نسبت خدمات بدهی (%)	۱۳	۱۸	۱۵	۱۱	۱۰
تراز حساب جاری (میلیون دلار)	۱۲۵	۱۰,۲۶۸	۵,۶۵۲	۷,۶۵۴	۷,۵۹۴
حساب جاری به GDP (%)	۰	۲	۰/۸	۰/۹	۱/۷
نرخ ارز اسمی نسبت به دلار آمریکا (میانگین)	۹,۶۹۹	۱۰,۳۹۰	۹,۰۹۰	۸,۵۵۵	۸,۳۷۶
ذخایر ارزی (میلیون دلار)	۴۹,۵۹۷	۶۳,۵۶۳	۹۲,۹۰۸	۱۳۱,۶۶۰	۱۴۶,۳۳۷
پوشش ذخایر ارزی برای واردات (تعداد ماه)	۴/۷	۷/۹	۸	۸/۵	۷/۹

*برآورد **پیش بینی منبع: IMF, EIU

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: در مجمع الجزایری واقع در جنوب شرقی قاره آسیا و در آبهای اقیانوس هند پایتخت: جاکارتا
نوع حکومت: جمهوری
واحد پول: روپیه اندونزی (IDR)
جمعیت: ۲۴۲ میلیون نفر
درآمد سرانه: ۲/۵۸۰ دلار آمریکا (گروه درآمدی کمتر از متوسط)
درآمد ناخالص ملی: ۵۹۹.۱۴۸ میلیون دلار آمریکا

نقاط قوت

بخش بانکی قوی
تنوع منابع طبیعی (کشاورزی، انرژی و معدن)
رقابت بالا، با پشتیبانی هزینه های پایین نیروی کار
استحکام ثبات سیاسی
صنعت پویای گردشگری

نقاط ضعف

نرخ پایین سرمایه گذاری
واسطه گری محدود بانکها
وجود نواقص در زیرساختها
فساد اداری پایدار و فقدان شفافیت
کشمکش های بین قومی تشدید شده به واسطه فقر و بیکاری

پاپوآ غربی وجود دارد.

ریسک اقتصادی

از آنجا که اقتصاد اندونزی به شدت وابسته به صادرات بوده و مصرف داخلی آن نیز حدود ۶۰ درصد

دیگر تقابل هایی میان مسلمانان و اقلیت مسیحی و فرقه احمدیه دیده می شود. به دلیل اقدامات موثر پلیس اندونزی در مبارزه با تروریسم، ریسک حملات تروریستی کاهش یافته است. به رغم بهبود عمده وضعیت سیاسی، اندونزی همچنان در معرض خطر تجزیه قرار دارد. در ضمن مشکلات مربوط به جنبش های جدایی طلب در

ریسک سیاسی

احزاب عمده اندونزی، گروه های عملگرا (Golkar) و دموکرات ها می باشند. اسلام طی سال های اخیر با نفوذ بیشتری در این کشور روبه رو شده است و از طرف

مایع در حجم زیادی دارد. چشم‌انداز: روشن، اما اصلاحات ساختاری موردنیاز می‌باشد. اصلاحات ساختاری چشمگیری جهت بهبود محیط تجاری در طول دوره دوم ریاست‌جمهوری «یوجویونو» پیش‌بینی نمی‌شود. در مجموع، پایه‌های اقتصاد کلان اندونزی در حال حاضر و آینده قوی ارزیابی می‌شود. رشد مستمر اقتصادی (پیش‌بینی رشد GDP تا ۶/۳ درصد در سال ۲۰۱۲)، نرخ تورم قابل کنترل (۵/۲ درصد در سال ۲۰۱۲)، بدهی خارجی پایین، نقدینگی فراوان و مزاد حساب جاری، افق روشنی برای کشور به تصویر می‌کشد. اتکای اندونزی به تقاضای خارجی، نسبتاً پایین است که در نتیجه، از کاهش احتمالی رشد جهانی، کمتر متاثر می‌گردد. در عین حال، به منظور تضمین رشد مستمر، می‌بایست شرایط سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی بلندمدت فراهم گردد.

سیاست پوشش صندوق‌ضمانت صادرات ایران

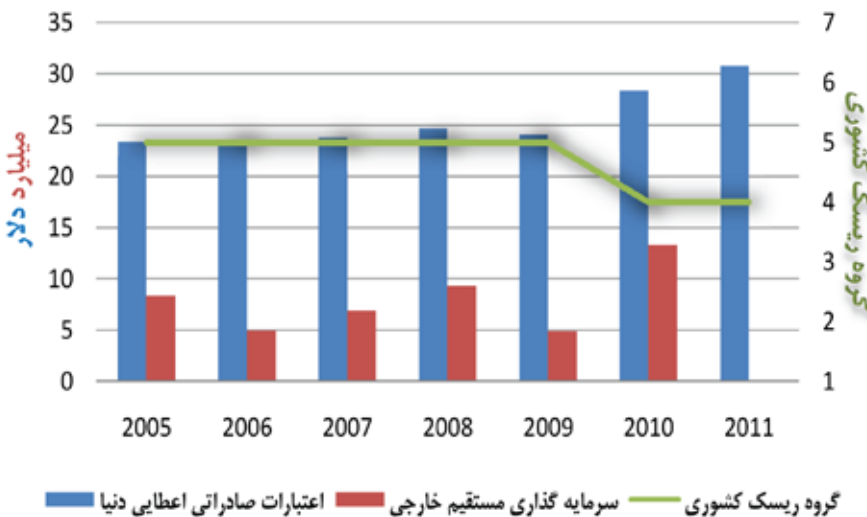
این کشور در گروه ریسک ۴ (ریسک متوسط) صندوق قرار دارد و در حال بازبینی جهت یک درجه کاهش دیگر است. پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران اندونزیایی کالاها و خدمات ایرانی بدون محدودیت امکانپذیر می‌باشد.

(یک میلیارد دلار) را ارائه نمود. به دلیل این اقدام و نیز کاهش درآمدهای مالیاتی، کسری بودجه به ۱/۶ درصد تولید ناخالص داخلی افزایش یافت، اما با عملکرد اقتصادی مناسب در سال ۲۰۱۰، کسری بودجه به ۰/۶ درصد تولید ناخالص داخلی کاهش پیدا کرد. با این وجود، پارانه‌های پرهزینه سوخت مجدداً در سال ۲۰۱۱، منجر به افزایش کسری بودجه (۱/۲ درصد تولید ناخالص داخلی) شد که بدین ترتیب در بلندمدت، ریسک حفظ ثبات مالی وجود دارد. بوروکراسی، فساد مالی و اداری گسترده، سیستم ضعیف حقوقی، بازار غیرمنعطف نیروی کار و زیرساخت‌های ضعیف، رشد اقتصادی کشور را محدود ساخته‌اند. علی‌رغم قول‌های مکرر مقامات دولتی مبنی بر مبارزه با فساد مالی و اداری، این امر همچنان در سطح جامعه مشاهده می‌گردد. مشکلات مربوط به تامین انرژی و زیرساخت ضعیف، بعلاوه مسائل مختلف دیگر، موانع بر سر راه سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به‌شمار می‌آیند. به همین دلیل، سرمایه‌گذاری در زمینه استخراج نفت و زیرساخت‌ها، اندک می‌باشد. گرچه اندونزی پیشرفت چشمگیری در اصلاح سیستم مالیاتی خود به‌عمل آورده، برای جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی، همچنان نیازمند بهبود بیشتر در محیط ضعیف کسب و کار خود می‌باشد. اندونزی دارای ذخایر نفت و گاز گسترده‌ای بوده و در زمینه تولید نفت متکی به خود می‌باشد. همچنین صادرات گاز طبیعی

از تولید ناخالص داخلی را تشکیل می‌دهد، این کشور نسبتاً توانسته به خوبی بحران اقتصاد جهانی را پشت سر بگذارد. در سال ۲۰۰۹، تولید ناخالص داخلی حدود ۴/۶ درصد رشد یافت که نسبت به رشد ۶ درصدی سال ۲۰۰۸، کاهش نشان می‌داد. در سال ۲۰۱۱، رشد اقتصادی سالانه به ۶/۱ درصد رسید. علت رشد اقتصادی، سرمایه‌گذاری و مصرف داخلی بالا (۶۰ درصد GDP) و نیز صادرات بوده است.

انتظار می‌رود نرخ تورم در سال ۲۰۱۱، حدود ۵ درصد باشد. در اکتبر ۲۰۱۱، بانک مرکزی اندونزی به منظور حمایت از اقتصاد، در اثنای تضعیف رشد اقتصاد جهانی و روند نزولی تورم، نرخ بهره پایه را ۰/۲۵ کاهش داده و به ۶/۵ درصد رسانید. در ماه نوامبر نیز نرخ بهره مجدداً با ۰/۵ درصد کاهش به ۶ درصد رسید. طی دهه اخیر، بخش بانکداری بطور قابل توجهی بهبود یافته است. بانک‌های دولتی، تنها یک سوم از کل بانک‌های فعال در کشور را تشکیل داده و نسبت مطالبات معوق با بهبودی چشمگیر به ۶ درصد کاهش یافته است. بانک مرکزی اندونزی سیاست حمایت از ارز را همواره مد نظر قرار داده است.

مارس ۲۰۰۹، دولت اندونزی بسته تشویقی به ارزش ۶/۴ میلیارد دلار آمریکا، مشتمل بر مشوق‌های مالیاتی برای اشخاص حقیقی و حقوقی ۴/۸ میلیارد دلار، کاهش بهای سوخت و الکتروسیته (۴۰۰ میلیون دلار) و مخارج زیربنایی

امارات

شاخص‌های کلیدی	۲۰۰۸	۲۰۰۹	*۲۰۱۰	*۲۰۱۱	*۲۰۱۲
تولید ناخالص داخلی واقعی (% تغییرات)	۳/۳	-۱/۶	۲/۱	۳/۶	۴/۷
شاخص قیمت مصرف‌کننده (% متوسط تغییرات)	۱۲/۳	۱/۶	۰/۹	۲/۵	۱/۵
نسبت تراز دولت مرکزی به GDP (%)	۱۰/۳	۱/۲	۰/۸	۳/۷	۰/۳
تراز پرداخت‌ها					
صادرات (میلیارد دلار)	۲۳۹/۲	۱۹۱/۸	۱۹۸/۰	۲۳۰/۱	۲۳۳/۵
واردات (میلیارد دلار)	-۱۷۶/۳	-۱۴۹/۷	-۱۵۸/۷	-۱۷۱/۴	-۱۸۱/۷
تراز تجاری (میلیارد دلار)	۶۲/۹	۴۲/۱	۳۹/۳	۵۸/۸	۵۱/۸
تراز حساب جاری (میلیارد دلار)	۳/۲۲	۷/۸	۶/۱	۲۴/۵	۱۶/۳
تراز حساب جاری به GDP (%)	۷/۱	۲/۹	۲/۱	۷/۰	۴/۴
کل بدهی خارجی (میلیارد دلار)	۱۲۲/۶	۱۲۳/۰	۱۲۵/۳	۱۲۸/۵	۱۳۳/۴
نسبت کل بدهی خارجی به GDP (%)	۳۹/۰	۴۵/۵	۴۲/۵	۳۶/۶	۳۶/۲
نسبت خدمات بدهی (%)	۴/۸	۷/۷	۶/۴	۷/۴	۷/۳
ذخایر (میلیارد دلار)	۳۱/۷	۳۶/۱	۴۲/۸	۴۶/۸	۵۱/۸
پوشش ذخایر ارزی برای واردات (تعداد ماه)	۲/۲	۲/۹	۳/۲	۳/۳	۳/۴
نرخ ارز به دلار آمریکا (متوسط)	۳/۷	۳/۷	۳/۷	۳/۷	۳/۷

*برآورد **پیش‌بینی منبع: IMF, EIU

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: واقع در جنوب غربی آسیا
پایتخت: ابوظبی
نوع حکومت: مشروطه سلطنتی فدرال
پول محلی: درهم امارات
جمعیت: ۴ میلیون نفر
درآمد سرانه: ۵۶/۵۲۶ دلار (گروه پردرآمد)
درآمد ملی ناخالص: ۲۳۹/۶۵۰ میلیون دلار

نقاط قوت

دارا بودن ذخایر نفت و گاز که ۹۵ درصد آن در اختیار ابوظبی است
تبدیل شدن دومی به مرکز کسب و کار در منطقه و هفتمین بندر بزرگ جهان
حرکت به سوی متنوع‌سازی اقتصاد
بنیان مالی قوی باتوجه به صندوق دولتی ابوظبی (ADIA) به‌عنوان بزرگ‌ترین پرتفوی سرمایه‌گذاری جهان
ثبات سیاسی فدراسیون

نقاط ضعف

وابستگی اقتصاد به درآمدهای نفت ابوظبی
بدهی‌های خارجی بسیار بالای شرکت‌های مستقر در دومی
تیرگی روابط شرکت‌ها و موسسات نیمه دولتی

همکاری خلیج فارس»، اوپک و سازمان تجارت جهانی است.

ریسک اقتصادی

امارات در سال ۲۰۱۰، با غلبه بر بحران سال قبل، توانست نرخ رشد ۲/۱ درصد را به ثبت برساند. بخش ساخت و ساز با

محدودتری بهره‌مند بوده‌اند، احتمال دارد. بیداری اسلامی در منطقه هنوز به این کشور سرایت نکرده است. طبق اعلام رسمی، این کشور به‌دلیل وابستگی به سرمایه‌گذاری شرکت‌های ایرانی، تمایل دارد روابط تجاری با کشورمان را علی‌رغم بعضی فشارهای خارجی ادامه دهد، هرچند بعضا محدودیت‌هایی مشاهده می‌شود. امارات عضو «شورای

ریسک سیاسی

با توجه به رفاه مناسب مردم، پیش‌بینی می‌شود فضای سیاسی طی دو سال آتی باثبات باشد، هرچند اعتراضات پراکنده و غیرخشونت‌آمیز در مناطق شمالی که از رشد

World، بانک‌هایی که در منطقه خلیج فارس فعالیت می‌نمایند، ملزم شده‌اند تا ذخیره‌گیری بالا و سیاست محتاطانه‌تری در اعطای اعتبارات داشته باشند. فعالیت بازار سهام دومی نیز در وضعیت متوسطی قرار دارد. وضعیت قضایی و حقوقی نسبتاً مناسب است. سیستم اداری نیز قابل قبول و سطح فساد مالی نسبتاً پایین است. عواملی همچون پیشرفت اصلاحات ساختاری (منجمله سیستم حقوقی)، تقویت نهادها، شفافیت، حکمرانی در بخش خصوصی و شرکت‌های دولتی، برای بازگرداندن اقتصاد کشور به رشد پایدار ضروری می‌باشند. سرمایه‌گذاری خارجی به انحاء مختلف همچون ایجاد مناطق تجاری آزاد، تشویق می‌گردد. برای سال ۲۰۱۰، دولت فدرال یک برنامه سرمایه‌گذاری ۱۱/۹ میلیارد دلاری در بخش زیرساخت و اجتماعی را تصویب نمود. هیچ‌گونه محدودیتی بر ارز و یا بازگرداندن منافع حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها وجود ندارد.

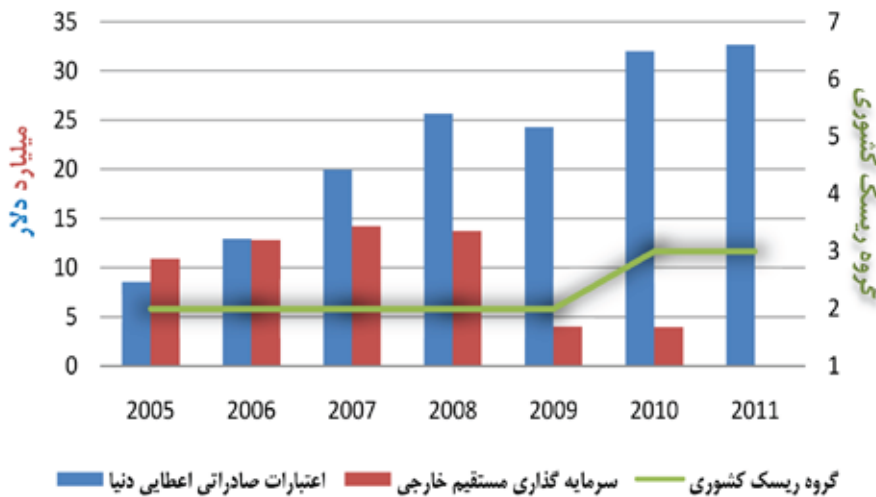
سیاست پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران

این کشور در گروه سه ریسک کشوری صندوق (گروه نسبتاً کم ریسک) قرار داشته و پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران اماراتی کالاها و خدمات ایرانی امکانپذیر می‌باشد.

مواد غذایی و هزینه‌های حمل‌ونقل بالاتر با کاهش هزینه‌های اجاره‌بها تعدیل شد و در نتیجه تورم به سطح پایین ۰/۹ درصد در سال ۲۰۱۰ رسید. هرچند در سال ۲۰۱۱، بهبود تقاضای داخلی فشارهای جدیدی بر تورم وارد آورد و آن را به حدود ۲/۶ درصد رساند. انتظار می‌رود مازاد تراز حساب جاری از ۲/۱ درصد در سال ۲۰۱۰ به ۷ درصد در سال ۲۰۱۱ برسد. واردات و صادرات افزایش خواهند یافت، ولی تراز تجاری همچنان مثبت باقی خواهد ماند. بدهی‌های خارجی طی سال‌های اخیر نسبتاً ثابت مانده است (در حدود ۴۰ درصد GDP). ذخایر ارزی در سال ۲۰۱۰ بالغ بر ۴۳ میلیارد دلار بود و انتظار می‌رود که روند افزایش ملایمی داشته باشد. به‌واسطه سرمایه‌گذاری‌های خارجی از سوی صندوق‌های دولتی و دارایی‌های ارزی بانک‌ها و سایر نهادها، ذخایر رسمی افزایش یافته‌اند. همانند اکثر کشورهای حوزه خلیج فارس، امارات نرخ ارز خود را به دلار آمریکا می‌خکوب کرده است. در ضمن این کشور اخیراً تصمیم گرفته از پروژه پول واحد کشورهای عضو «شورای همکاری خلیج فارس» کنار بکشد.

سیستم بانکی امارات از ۴۶ بانک شامل ۲۱ بانک داخلی و ۲۵ بانک خارجی تشکیل شده است. ۴ بانک اسلامی نیز در این کشور فعال هستند. به‌منظور کاهش اثرات مخرب بحران جهانی اخیر، بانک مرکزی به تازگی نقدینگی و برقراری سیستم جدید نرخ بهره بین بانکی اقدام نموده است. با توجه به تداوم مشکل مجموعه‌های اقتصادی بزرگی همچون Dubai

۸/۳ درصد و صنایع تولیدی با ۳/۱ درصد رشد توانستند بیشترین بهبود اقتصادی را تجربه نمایند. بخش نفت و گاز با کاهش ۵/۸ درصد روبه‌رو بود و سهم آن از کل اقتصاد به ۳۰ درصد کاهش یافت. برآورد رشد تولید ناخالص داخلی سال ۲۰۱۱ در حدود ۳/۶ درصد می‌باشد. علی‌رغم اینکه «صندوق بین‌المللی پول» تاثیر تحریم ایران بر اقتصاد امارات را به میزان ۰/۲ تا ۰/۷ درصد GDP این کشور پیش‌بینی نموده اما بعضی کارشناسان اثرات شدیدتری را انتظار دارند. مشکلات مربوط به بدهی‌های بسیار زیاد مجموعه‌های بزرگ اقتصادی و نیز بخش املاک همچنان ادامه دارد. ناآرامی‌های شمال آفریقا تا حدودی به نفع امارات تمام شده، چراکه جریان تجارت، گردشگری و خدمات مالی را به سمت این کشور سوق داده است. وضعیت قوی مالی و خارجی امارات باعث شده تا این کشور بتواند سیاست‌های ضدورهای همچون سیاست‌های پولی و محرک‌های مالی به‌منظور حمایت از تقاضای داخلی را به اجرا گذاشته و مقادیر قابل توجهی نقدینگی و تضمین سپرده به سیستم بانکی تزریق نماید و از این طریق ضمن تثبیت اوضاع، اعتماد بازار را بازگرداند. این سیاست‌ها به کاهش مداوم منابع مالی عمومی در سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ منجر شده است. از آنجا که تقریباً ۷۵ درصد درآمدهای مالیاتی و ۶۰ درصد عواید صادرات و صادرات مجدد از بخش محصولات نفتی حاصل می‌شود، وابستگی این کشور به درآمدهای نفتی همچنان در سطح بالایی باقی مانده است. افزایش قیمت‌های اقلام وارداتی بویژه

آفریقای جنوبی

**۲۰۱۲	**۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۰۹	۲۰۰۸	
۳۷۱،۶۴۶	۳۹۳،۹۵۹	۳۶۳،۹۹۸	۲۸۴،۴۴۳	۲۷۵،۳۶۱	تولید ناخالص داخلی (میلیون دلار)
۴/۸	۳/۷	۲/۸	۱-۷	۳/۶	رشد تولید ناخالص داخلی واقعی (%)
۷،۶۱۴	۸۰،۴۰	۷،۴۱۲	۵،۷۹۹	۵،۶۴۵	تولید ناخالص داخلی سرانه (دلار)
۵/۳	۴/۹	۴/۱	۷/۲	۱۰/۱	تورم کالاهای اساسی (%)
-۴/۹	-۵/۴	-۵/۴	-۵/۹	-۰/۶	تراز مالی (% از GDP)
۵۰،۳۷۹	۴۹،۲۴۴	۴۶،۰۶۳	۴۱،۰۲۵	۴۱،۹۴۳	کل بدهی خارجی (میلیون دلار)
۱۴	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	بدهی خارجی به GDP (%)
۴۴	۴۴	۴۳	۵۰	۴۰	بدهی خارجی به صادرات کالا و خدمات (%)
۵۰	۵۱	۵۴	۴۷	۵۹	بدهی کوتاهمدت به ذخایر ارزی (%)
۶	۶	۶	۷	۴	نسبت خدمات بدهی (%)
-۲۱،۶۵۰	-۱۷،۱۴۱	-۱،۳۴۴	-۱۱،۳۲۶	-۲۰،۸۴۰	تراز حساب جاری (میلیون دلار)
-۵/۸	-۴/۴	-۲/۸	-۴	-۷/۳	حساب جاری به GDP (%)
۸/۲	۷/۳	۷/۳	۸/۴	۸/۳	برابری ارز نسبت به دلار آمریکا (میانگین)
۴۷،۳۸۰	۴۴،۶۵۷	۳۸،۱۷۵	۳۵،۲۳۷	۳۰،۵۸۴	ذخایر ارزی (میلیون دلار)
۵/۷	۵/۶	۵/۱	۵/۸	۵/۳	ذخایر ارزی برای پوشش واردات (تعداد ماه) **برآورد **پیش‌بینی منبع: EIU, IMF

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: واقع در جنوبی‌ترین نقطه قاره آفریقا
پایتخت: پرتوریا
نوع حکومت: جمهوری
پول محلی: راند
جمعیت: ۴۹/۶ میلیون نفر
درآمد سرانه: ۶/۱۰۰ دلار (درآمد متوسط رو به بالا)
درآمد ناخالص ملی: ۳۰۴/۵ میلیارد دلار

نقاط قوت

مرکز نقل سیاسی و اقتصادی قاره آفریقا
برخورداری از منابع طبیعی گسترده (زغال، پلاتین، الماس و...)
صنایع متنوع و خدمات مالی کارآمد
تحت کنترل بودن تامین مالی بخش عمومی و بدهی
وضعیت مناسب بدهی خارجی

نقاط ضعف

موقعیت جغرافیایی دور دست
حساسیت به قیمت مواد خام
حساسیت به شرایط اقتصادی اروپا، آمریکا و رقابت کشورهای آسیایی
زیرساخت ناقص حمل و نقل و انرژی
وابستگی به ورود سرمایه خارجی
نابرابری شدید، بیکاری بالا و کمبود نیروی کار
ماهر و نرخ بالای ۱۱ درصدی ایدز

ریسک کشوری

در انتخابات پارلمانی آوریل ۲۰۰۹، حزب کنگره ملی آفریقا با کسب اکثریت آراء به پیروزی رسید و «ژاکوب زوما» رهبر این حزب از سوی پارلمان این

نماید. این در حالی است که بهبود شرایط بهداشت عمومی و امنیتی در بهترین حالت، دشوار و طاقت فرسا بوده و ناآرامی‌های عمومی نیز مشاهده شده است. در خلال سال‌های ۲۰۱۱-۲۰۱۲ محیط سیاست‌گذاری به دنبال ایجاد دو مرکز جدید سیاست‌گذاری

کشور به‌عنوان رئیس‌جمهور انتخاب شد. با وجود آنکه این امر امیدهای زیادی را در میان مردم به وجود آورد، اما امکان دولت آقای زوما برای انجام مانور محدود بوده است. زیرا وی باید ضمن حفظ انضباط مالی و پولی، اختلاف نظرهای درون کنگره ملی آفریقا را محدود

واردات خدمات پس از جام جهانی تضعیف خواهد شد، اما خروج درآمد به سمت سرمایه‌گذاران خارجی همراه با ورود سرمایه بیشتر، افزایش خواهد یافت. همچنین روند نقل و انتقالات جاری به دلیل پرداخت‌های اتحادیه‌های گمرکی به اعضای همتا، منفی خواهد بود. در سال ۲۰۱۲ همزمان با رشد بیشتر تولید ناخالص داخلی و تقاضای قوی برای کالاهای سرمایه‌ای که موجب فزونی گرفتن واردات از صادرات می‌گردد، کسری تجارت نامرئی گسترده‌تر شده و به افزایش کسری حساب جاری به ۵/۸ درصد تولید ناخالص داخلی منجر می‌گردد. در عین حال از آنجا که رکود اقتصادی سبب تضعیف تقاضای واردات خواهد شد، این روند در سال‌های ۲۰۱۵-۲۰۱۳ تغییر خواهد کرد.

سیاست پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران

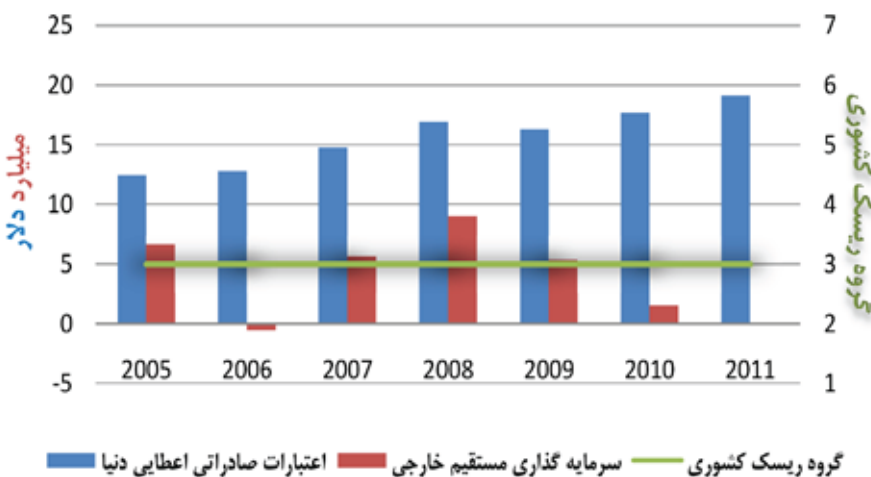
این کشور در گروه سه ریسک کشوری صندوق (نسبتاً کم ریسک) قرار داشته و در حال بازبینی جهت بهبود رتبه است. پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران آفریقای جنوبی کالاها و خدمات ایرانی، بدون محدودیت امکانپذیر است.

روند جهانی و کاهش ارزش راند، به ترتیب به ۴/۶ و ۵/۳ درصد افزایش خواهد یافت. در عین حال تورم در سطح هدفگذاری شده بانک مرکزی این کشور باقی خواهد ماند.

در سال ۲۰۱۱ بدلیل کاهش جذابیت بازارهای نوظهور که بدنبال ناآرامی شمال آفریقا و افزایش قیمت نفت به وجود آمد، راند نیز از اهمیتش کاسته شد. ممکن است این موضوع با توجه به حاشیه سود بیشتر راند در مقایسه با بازار کشورهای ثروتمند موقتی باشد. بنا بر پیش‌بینی EIU، نرخ مبادله ارز با توجه به دخالت غیرمستقیم مقامات برای تضعیف راند (از طریق خرید ارز خارجی و آزادسازی کنترل‌های ارزی) کاهش تدریجی خواهد داشت و از ۷/۳ راند در برابر یک دلار در سال ۲۰۱۰ به ۸/۴ راند در سال ۲۰۱۲ کاهش خواهد یافت.

انتظار می‌رود کسری حساب جاری آفریقای جنوبی از سطح برآورد شده ۳/۹ درصد GDP در سال ۲۰۱۰ به ۵/۵ درصد در سال ۲۰۱۱ افزایش یابد. صادرات این کشور بدلیل شکنندگی بازارهای مهم OECD، همگام با واردات رشد نخواهد کرد و از این رو کسری تجاری در سال ۲۰۱۱ گسترش یافته است. همچنین کسری تجارت نامرئی (شامل خدمات، درآمد و نقل و انتقال جاری) افزایش خواهند یافت. این در حالی است که

یعنی «کمسیون برنامه‌ریزی ملی» و «اداره توسعه اقتصادی» به علاوه خزانه‌داری و بانک مرکزی و اداره صنعت و تجارت، پیچیده‌تر خواهد بود. گرچه اقدامات جدیدی بویژه برای مقابله با مشکلات ریشه‌ای نظیر میزان بالای بیکاری، نابرابری شدید، کمبود مهارت، جرم و جنایت و ایدز ضروری به نظر می‌رسند، اما ریسک درگیری در غیاب یک رهبری قوی نیز وجود دارد. همچنین در حالی که تکمیل پروژه‌های عمده زیرساختی سبب تسهیل فعالیت تجاری خواهد شد، اما چالش‌های جدید در قالب قوانین ضدرقابتی و افزایش شدید تعرفه‌های برق وجود خواهند داشت. تولید ناخالص داخلی واقعی در سال ۲۰۱۱ به واسطه هزینه‌های بالای مصرف‌کننده، افزایش سرمایه‌گذاری و تقاضای قویتر خارجی، تا ۳/۷ درصد افزایش یافت. همچنین جو محتاطانه برای سرمایه‌گذاری که در زمان رکود وجود داشت، با رونق بیشتر اقتصادی، از بین خواهد رفت و اعتماد به بازار باز خواهد گشت و سبب افزایش سرمایه‌گذاری در محیط جدید خواهند شد. دولت نیز از طریق تداوم مشوق‌های مالی در جهت سرمایه‌گذاری در زیرساخت از رشد اقتصادی حمایت خواهد کرد. به‌رغم آنکه نرخ تورم در سال ۲۰۱۰ به میانگین ۴/۱ درصد کاهش یافته بود، اما در سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ با توجه به

کره جنوبی

۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱*	۲۰۱۲**	
۲/۳	۰/۳	۶/۲	۴/۲	۴/۰	تولید ناخالص داخلی واقعی (% تغییر)
۱/۲	-۱/۷	۱/۲	۱/۶	۲	تراز بودجه (% از GDP)
۰/۳	۳/۹	۲/۸	۲/۷	۲/۱	تراز حساب جاری (% از GDP)
۳۸۱,۱۲۱	۳۷۰,۷۸۰	۳۸۰,۶۱۷	۴۲۱,۷۷۰	۴۳۹,۰۹۰	مجموع بدهی خارجی (میلیون دلار)
۳۷	۴۳	۳۳	۲۹	۳۱	نسبت خدمات بدهی
۳,۱۹۶	۳۲,۷۹۰	۲۸,۲۱۳	۳۰,۲۹۰	۲۵,۶۶۰	تراز حساب جاری (میلیون دلار)
۲۰۱,۱۴۴	۲۶۹,۹۳۳	۲۹۱,۴۹۱	۳۲۰,۰۰۰	۳۳۰,۰۰۰	ذخایر ارزی (میلیون دلار)
۱,۱۰۲	۱,۲۷۷	۱,۱۵۶	۱,۱۱۴	۱,۰۹۷	نرخ متوسط وون در برابر دلار
۴/۶	۸/۱	۶/۸	۶/۲	۵/۸	ذخایر ارزی برای پوشش واردات (تعداد ماه)

*برآورد **پیش‌بینی منبع: IMF، EIU

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: واقع در منطقه شرق آسیا
پایتخت: سئول
نوع حکومت: جمهوری
پول محلی: وون (KRW)
جمعیت: ۴۹/۴ نفر
درآمد سرانه: ۱۹,۸۹۰ دلار (پر درآمد)
درآمد ناخالص ملی: ۹۷۲,۲۹۹ میلیون دلار

نقاط قوت

پایه‌ریزی صنایع متنوع
پیشرو در تولید وسایل برقی باکیفیت
سیستم آموزشی کارآ
هزینه دولتی بالا برای تحقیق و توسعه
رشد سرمایه‌گذاری کره جنوبی در چین، ویتنام و هند

نقاط ضعف

تاثیرپذیری فولاد و منسوجات از رقابت با چین
گسترده‌ی واردات مواد خام
بدهکاری بیش از اندازه خانوارها و شرکت‌های کوچک
سالخوردگی جمعیت
مشکلات شفافیت مجتمع‌های چند ملیتی (چانپولس)،
به دلیل کنترل خانوادگی و جانشینی موروثی در آنها
تنش با کره شمالی

۲۰۱۰ نیز، جزیره «یئونپ یونگ» را مورد حملات توپخانه‌ای قرار داد. دولت به دلیل عدم ارائه پاسخ نظامی مناسب، مورد انتقاد شدید قرار گرفت.

ریسک اقتصادی

پس از جنگ کره، اقتصاد کره جنوبی به سرعت رشد نموده و تولید ناخالص داخلی سرانه بیش از ۱۷

ملی، احتمال موفقیت مجدد دموکرات‌ها در انتخابات ریاست‌جمهوری دسامبر ۲۰۱۲ وجود دارد. نارضایتی همگانی در خصوص وضع موجود، ناشی از رسوایی فساد مالی یکی از نزدیکان «لی»، افزایش اجاره بهای مسکن و عدم توافق در خصوص پروژه استرداد چهار رود کره می‌باشد. مهم‌ترین علت نارضایتی مردم از دولت، تنش با کره شمالی است که در مارس ۲۰۱۰، یک کشتی جنگی کره جنوبی را غرق نمود و در نوامبر

ریسک سیاسی

بعد از پیروزی «لی میونگ بک» در انتخابات ریاست‌جمهوری فوریه ۲۰۰۸، حزب ملی کره توانست اکثریت کرسی‌های مجلس را از آن خود سازد. این امر، به مفهوم پایان یک دهه حکومت حزب دموکرات بود. گرچه به دلیل شکاف‌های داخلی موجود در حزب

بخش خصوصی، نگرانی‌ها در خصوص این بخش افزایش یافت. متعاقباً با طراحی یک برنامه حمایتی از بانک‌ها، دسترسی بانک‌ها به بازارهای سرمایه تسهیل شده و وابستگی آنها به بدهی خارجی کوتاه مدت کاهش یافت.

تراز حساب جاری مناسب بوده و از سال ۲۰۰۹، مازاد متوسطی را نشان می‌دهد. در سال ۲۰۱۱، این مازاد در حد ۲/۷ درصد تولید ناخالص داخلی پیش‌بینی شده بود. مازاد تراز تجاری نیز در سال ۲۰۱۰، ۴/۱ درصد تولید ناخالص داخلی بود و برآورد می‌شود در انتهای سال ۲۰۱۱، با اندکی کاهش، به ۳/۷ درصد رسیده باشد.

سیاست پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران

این کشور در گروه بسیار کم ریسک قرار دارد و پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران کره‌ای کالاها و خدمات ایرانی بدون محدودیت امکانپذیر است.

بهره را افزایش داد، به طوری که در سال ۲۰۱۱، نرخ بهره به ۳/۲۵ درصد رسید.

این کشور در جهت ایجاد ائتلافی جهانی و دستیابی به قدرت صنعتی و فناوری پیشرفته گام برداشته و در حال حاضر، جزء بیست اقتصاد بزرگ جهان است. ساختار این اقتصاد نوین تحت‌الشعاع بخش‌های خدماتی و صنعتی است که به ترتیب ۴۸ درصد و ۳۹ درصد تولید را تشکیل می‌دهند. اقتصاد متنوع داخلی، نقطه قوت کلیدی است که به هیچ صنعتی وابسته نبوده، ولی آوازه جهانی آن برای بخش‌های قوی محصولات برقی و فناوری اطلاعات و ارتباطات است. ضعف عمده اقتصاد نیز، اتکای بالا به صادرات است که این کشور را به چرخه اقتصاد جهانی بسیار وابسته می‌کند. شرکای تجاری اصلی کشور، چین، ژاپن و آمریکا می‌باشند.

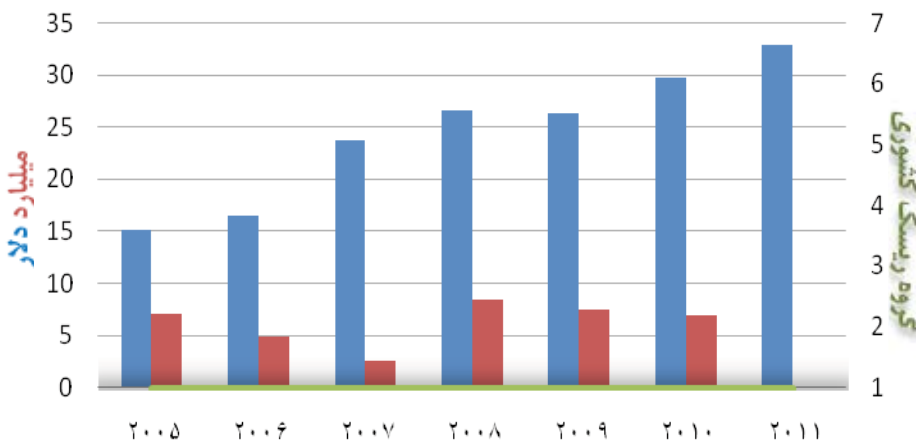
در سال ۲۰۰۹، به دلیل اتکای بالای بخش بانکداری به تامین مالی خارجی کوتاه‌مدت و نیز سطوح بالای بدهی

برابر کره شمالی شد. در انتهای سال ۲۰۱۰، درآمد سرانه به ۲۰.۴۹۱ دلار رسید. مهم‌ترین عوامل رشد اقتصادی، مخارج خانوارها، رشد شدید سرمایه‌گذاری و مخارج دولتی است. برآورد می‌شود اقتصاد در سال ۲۰۱۱، در حد نسبتاً قوی و بین ۴ تا ۴/۵ درصد رشد داشته است.

بدهی دولت پایین و در حدود ۲۲ درصد تولید ناخالص داخلی می‌باشد. سیاست دولت حفظ موقعیت مناسب مالی از طریق افزایش درآمد مالیاتی و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی است.

در راستای نیل به این هدف، دولت در نظر دارد درآمدهای مالیاتی را طی سال‌های ۲۰۱۵-۲۰۱۱، به ۱/۶ میلیارد دلار برساند. همچنین دولت اقداماتی را در خصوص افزایش جذب سرمایه‌گذاری خارجی به ارزش ۱۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۱، بویژه از کشورهای چین، هند و روسیه به عمل آورد.

بانک مرکزی کره در سال ۲۰۱۰، در پنج مرحله نرخ‌های

گروه ریسک کشور | سرمایه گذاری مستقیم خارجی | اعتبارات صادراتی اعطایی دنیا

کویت

شاخص های اقتصادی	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱*	۲۰۱۲**
رشد اقتصادی (%)	۶/۰	-۴/۶	۳/۱	۴/۴	۵/۴
تراز بخش دولتی (% از GDP)	۱۵/۵	۱۷/۵	۲۰/۵	۱۸/۰	-
تراز حساب جاری (% از GDP)	۴۰/۵	۲۳/۵	۲۹/۲	۳۷/۹	۲۹/۹
تراز حساب جاری (میلیون دلار)	۶۰,۲۴۳	۲۵,۷۸۲	۳۶,۸۱۶	۶۰,۸۱۰	۴۷,۶۰۰
بدهی خارجی (% از GDP)	۴۱/۱	۳۹/۶	۲۶/۱	۲۷/۰	-
نسبت خدمات بدهی	۲۶	۴۴	۳۳	۲۴	۲۷
ذخایر ارزی (میلیون دلار)	۱۷,۱۱۳	۲۰,۲۶۸	۲۱,۲۳۷	۲۳,۵۱۸	۲۶,۵۶۰
نرخ متوسط دینار در برابر دلار آمریکا	۰/۳	۰/۳	۰/۳	۰/۳	۰/۳
ذخایر ارزی برای پوشش واردات (تعداد ماه)	۴/۱	۶/۱	۶/۹	۷/۰	-

*برآورد **پیش بینی منبع: IMF، EIU

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: حاشیه خلیج فارس
پایتخت: کویت
نوع حکومت: پادشاهی
پول محلی: دینار
جمعیت: ۲/۸ میلیون نفر
درآمد سرانه: ۴۸,۱۹۵ دلار آمریکا (پر درآمد)
درآمد ناخالص ملی: ۱۳۷,۹۸۲ میلیون دلار آمریکا

نقاط قوت

ذخایر گسترده نفت و گاز
ذخیره مازاد حساب خارجی
مدیریت مازاد بودجه توسط اداره سرمایه گذاری کویت

نقاط ضعف

عدم تنوع اقتصادی و وابستگی بسیار زیاد به درآمد حاصله از صادرات نفت
فرصت های محدود اقتصادی برای سرمایه گذاری مستقیم خارجی و خصوصی
تعطل سیاسی در زمینه اصلاحات ساختاری

روابط این کشور با عراق را نیز نامساعد ساخته است. اختلاف در خصوص تعیین حدود مرزی با عراق و پرداخت های صورت گرفته بابت بازسازی این کشور همچنان ادامه دارد.

ریسک اقتصادی

با توجه به افزایش تولید نفت، رشد تولید ناخالص

پرتنش بوده و انتظار می رود در این دوره نیز به همان شکل باقی بماند. انتخابات آتی مجلس در سال ۲۰۱۳ صورت خواهد گرفت.

سیاست خارجی کویت بر ائتلاف استراتژیک بلندمدت با آمریکا تاکید دارد. این امر مانع رابطه نزدیک با همسایگان مستقل شده است. برنامه های کویت جهت ساخت بندر مبارک الکبیر که به عنوان رقیبی در برابر پروژه بندر فائوی عراق می باشد،

ریسک سیاسی

پیش بینی می شود امیر الصباح در چهار سال آتی همچنان مقام اصلی اجرایی باشد. با وجود تمرکز قدرت در دستان امیر و هیات دولت، کویت قوی ترین مجلس را در میان پادشاهی های عرب حوزه خلیج فارس دارد. روابط میان دولت و مجلس

انتظار می‌رود در سال ۲۰۱۲ کاهش یافته و سپس تا سال ۲۰۱۶، به صورت تصاعدی افزایش یابد. درآمد صادرات نفت همچنان حجم بالایی از درآمد صادراتی را تشکیل خواهد داد و در سال ۲۰۱۶، معادل ۹۵ درصد آن خواهد بود. انتظار می‌رود در سال‌های ۲۰۱۲-۲۰۱۶، سرمایه‌گذاری هم از سوی دولت و هم از سوی بخش خصوصی افزایش یابد. پیش‌بینی می‌شود از سال ۲۰۱۲، ارزش دینار در برابر دلار کاهش یافته و در اواخر سال ۲۰۱۶، هر دلار معادل ۰/۲۸۳ دینار کویت شود.

سیاست پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران

این کشور در گروه ریسک کشوری دو (کم‌ریسک) قرار دارد و پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران کویتی کالاها و خدمات ایرانی بدون محدودیت امکانپذیر است.

گرچه از ۱/۱۶ میلیارد دینار در سال مالی ۲۰۰۹-۱۰ (آوریل تا مارس) به ۱/۴۳ دینار در ۲۰۱۰-۱۱ افزایش یافت. نخستین پروژه مستقل آب و برق این کشور رو به پیشرفت است و در پایان ژوئیه، دولت نخستین مرحله خصوصی‌سازی شرکت هواپیمایی کویت را پس از مدت‌ها انتظار آغاز کرد.

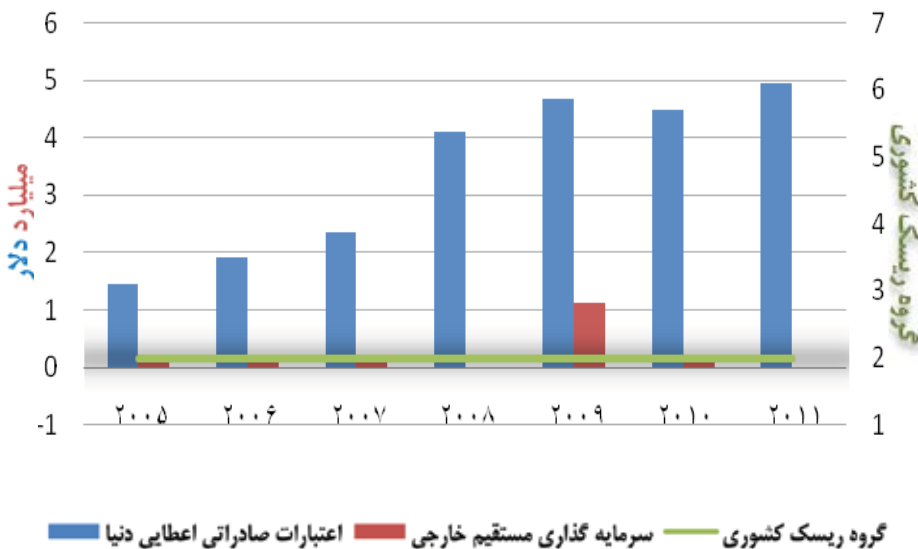
مطابق با آخرین اطلاعات بانک مرکزی کویت، مازاد حساب جاری در سال ۲۰۱۰ به ۳۶/۸ میلیارد دلار (۲۹/۶ درصد تولید ناخالص داخلی) رسید.

این داده‌ها نشان می‌دهند که واردات پس از کاهش تقریباً ۲۵ درصدی در سال ۲۰۰۹، بیش از ۱۰ درصد در سال ۲۰۱۰ افزایش یافته است. چنانکه انتظار می‌رفت درآمد ناشی از صادرات نفت به طور قابل توجهی (تا ۳۳ درصد) افزایش یافت. انتظار می‌رود کویت در سال‌های ۲۰۱۲-۲۰۱۶ همچنان مازادهای قابل توجهی را به ثبت برساند. به علت افزایش قیمت نفت، مازاد حساب جاری در سال ۲۰۱۱ به عنوان درصدی از تولید ناخالص داخلی گسترش خواهد یافت؛ ولی

داخلی در سال ۲۰۱۱ بیش از ۴ درصد بود. گرچه سقف تولید رسمی اوپک تغییری نیافته، کویت به رهبری عربستان و به منظور پرمودن شکاف ناشی از توقف تولید نفت توسط لیبی، نفت بیشتری تولید نمود.

آخرین داده‌های آژانس بین‌المللی انرژی نشان می‌دهد که طی ماه‌های ژانویه و سپتامبر گذشته، تولید نفت تا ۱۰/۴ درصد بالا رفته است. احتمالاً رشد تولید در سال ۲۰۱۲ و پس از آن ادامه یابد. پیش‌بینی می‌شود که تولید بیشتر نفت به همراه رشد پیوسته سرمایه‌گذاری‌های دولتی و خصوصی، به میانگین رشد ۵ درصدی تولید ناخالص داخلی در سال‌های ۲۰۱۲-۲۰۱۶ بینجامد.

برنامه توسعه ۲۰۱۰-۲۰۱۴ کویت، با هزینه ۱۰۴ میلیارد دلار به دنبال تنوع‌بخشی به اقتصاد و افزایش نقش بخش خصوصی است. هدف دیگر تبدیل کویت به مرکز تجاری و مالی منطقه تا سال ۲۰۱۴ است. داده‌های واقعی مالی نشان می‌دهند که هزینه سرمایه همچنان در سطح پایینی است،

فیلیپین

شاخص‌های اقتصادی	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱*	۲۰۱۲**
تولید ناخالص داخلی واقعی (% تغییر)	۳/۷	۱/۱	۷/۳	۵/۲	۵/۷
تراز بودجه (% از GDP)	-۰/۹	-۳/۹	-۳/۷	-۲/۸	-۲/۶
تراز حساب جاری (% از GDP)	۲/۲	۵/۳	۵/۲	۳/۲	۳/۵
مجموع بدهی خارجی (میلیون دلار)	۶۴,۸۵۶	۶۳,۰۹۷	۶۳,۷۰۴	۶۳,۷۹۰	۶۲,۸۹۰
نسبت خدمات بدهی	۲۴	۲۵	۱۹	۱۹	۱۷
تراز حساب جاری (میلیون دلار)	۳,۶۳۳	۸,۵۵۲	۹,۷۲۱	۷,۴۳۰	۸,۷۶۰
ذخایر ارزی (میلیون دلار)	۳۳,۱۹۳	۳۸,۷۸۳	۵۵,۳۶۱	۵۹,۰۸۰	۶۶,۱۰۰
نرخ متوسط پزو در برابر یک دلار آمریکا	۴۴/۳	۴۷/۷	۴۵/۱	۴۳/۴	۴۳/۹
ذخایر ارزی برای پوشش واردات (تعداد ماه)	۵/۷	۸/۵	۹/۲	۸/۳	۸/۵

*برآورد **پیش‌بینی منبع: EIU, IMF

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: جزایر جنوب شرقی آسیا
پایتخت: منیل
نوع حکومت: جمهوری
پول محلی: پزو (PHP)
جمعیت: ۹۸ میلیون نفر
درآمد سرانه: ۲۰۵۰ دلار (پایین تر از متوسط)
درآمد ناخالص ملی: ۱۹۲.۲۳۸ میلیون دلار

نقاط قوت

بخش بانکداری قوی
سطح بالای آموزش
نیروی کار مولد و منعطف
ورود چشمگیر و باثبات ارز حوالجات کارگران
مهاجر در خارج از کشور

نقاط ضعف

رشد تولید ناخالص داخلی محدود به واسطه
نرخ‌های پایین پس‌انداز و سرمایه‌گذاری
کاستی‌های پایدار محیط کسب و کار
ناامنی ناشی از شورشیان جنوب مجمع‌الجزایر

فعالیت‌های دو گروه اصلی ناراضی، موضوع امنیت حائز اهمیت است. ارتش جدید خلق پس از ۴۰ سال، همچنان به مبارزات خود جهت استقرار دولت مائویست در فیلیپین ادامه می‌دهد که البته، رئیس‌جمهوری توانسته از طریق گفت‌وگوهای صلح‌آمیز، تا حدودی تنش‌ها را کاهش دهد. تنش با جبهه آزادیبخش اسلامی مورد نیز در سطح بالایی قرار دارد.

مجلس، وابستگی مقامات کشوری و سیستم قضایی به رئیس‌جمهوری پیشین (آرویو) و نیز تردید در خصوص مهارت‌های رهبری آکینو (باوجود اعضای کابینه قوی)، از چالش‌های دوره ریاست‌جمهوری وی محسوب می‌شوند.
شرایط اجتماعی کشور، باوجود بهبود نسبی طی سالیان اخیر، همچنان نامطلوب است. با توجه به استمرار

ریسک سیاسی

در انتخابات ریاست‌جمهوری ماه می ۲۰۱۰، «بنیگنو آکینوی سوم» از حزب لیبرال (LP)، برای یک دوره شش‌ساله به عنوان رئیس‌جمهوری این کشور انتخاب شد. در اقلیت بودن حزب LP در

حساب جاری وضعیت مناسبی دارد و طی پنج سال گذشته، متوسط مازاد آن حدود ۴/۴ درصد تولید ناخالص داخلی بوده است. پیش‌بینی شده بود که در سال ۲۰۱۱، این مازاد به ۳/۲ درصد GDP کاهش یابد. با توجه به مثبت بودن تراز حساب جاری، تامین مالی خارجی مورد نیاز نخواهد بود. وضعیت مناسب تراز پرداخت‌ها طی سال‌های قبل، منجر به موقعیت مناسب خارجی کشور شده است. در سال ۲۰۱۰، مجموع بدهی خارجی حدود ۶۳ میلیارد یورو و ذخایر ارزی ۵۵ میلیارد یورو بود. پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۱۲، ذخایر ارزی از بدهی خارجی فزونی گیرد. ضمناً کوتاه‌مدت بودن سررسید ۱۸ درصد از مجموع بدهی‌های خارجی، جنبه مثبت ساختار بدهی خارجی کشور را نشان می‌دهد.

سیاست پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران

سیاست پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران: این کشور در گروه ریسک کشوری چهار (ریسک متوسط) قرار دارد و پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلند مدت اعطایی به خریداران فیلیپینی کالاها و خدمات ایرانی بدون محدودیت امکان پذیر است.

۶ درصد برآورد می‌شود. بخش خدمات نقش موثری در ساختار اقتصاد داشته و ۵۵ درصد تولید ناخالص داخلی را تشکیل می‌دهد. بخش‌های صنعت و کشاورزی با سهم ۳۱ درصد و ۱۴ درصد تولید ناخالص داخلی، در جایگاه بعدی قرار دارند. تاکنون وسایل برقی، عمده‌ترین محصول صادراتی این کشور بوده و ۵۳ درصد از مجموع صادرات را تشکیل می‌دهد. این محصولات به‌طور عمده به آمریکا، ژاپن و هلند حمل می‌شوند. کالاهای مصرفی و سوخت‌های معدنی عمده واردات این کشور هستند. بیش از ۳۰ درصد کل سرمایه‌گذاری خارجی در فیلیپین از سوی ژاپن صورت می‌گیرد که زلزله اخیر ژاپن می‌تواند این سرمایه‌گذاری‌ها را متاثر سازد. این امر، صادرات را نیز تحت تاثیر قرار خواهد داد، چراکه ۱۷ درصد کل صادرات به مقصد ژاپن انجام می‌شود.

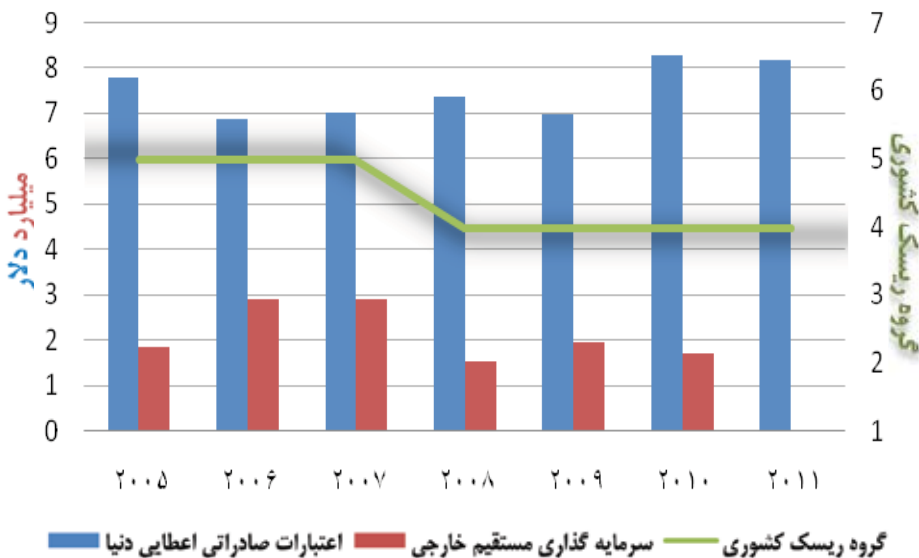
در سال ۲۰۰۹، کسری بودجه حدود ۳/۹ درصد GDP بود و برآورد سال ۲۰۱۱، کاهش این شاخص به ۲/۸ درصد اعلام شده است. در نتیجه، بدهی دولتی از ۵۵ درصد GDP در سال ۲۰۱۰، به ۵۲ درصد در سال ۲۰۱۱ کاهش خواهد یافت. در ماه آوریل ۲۰۱۱، تورم به بیش از ۴ درصد افزایش یافت و برآورد متوسط تورم در این سال، ۵/۳ درصد است.

سیاست خارجی کشور از طریق اتحادیه کشورهای جنوب شرق آسیا (ASEAN) اعمال می‌شود که بدین ترتیب، فیلیپین ارتباطات نزدیکی با کشورهای همسایه خود دارد. البته مشکلات مربوط به امنیت و تروریسم، همچنین ارتباط با آمریکا، این روابط را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد.

ریسک اقتصادی

رشد متوسط تولید ناخالص داخلی طی ۱۰ سال گذشته، حدود ۴/۵ درصد بوده که البته بخش اعظم مردم به علت توزیع نابرابر درآمد (ضریب جینی ۴۴) و نرخ بالای رشد جمعیت، نتوانسته‌اند از این رشد نسبتاً بالا منتفع گردند. سطح توسعه کشور پایین بوده و کشور در معرض بلایای طبیعی نظیر سیل و توفان‌های استوایی قرار دارد که هر ساله به بخش‌های عمده‌ای از کشور آسیب می‌رساند.

رشد اقتصادی در سال ۲۰۰۹، حدود ۱/۱ درصد بود که در سال ۲۰۱۰، به ۷/۳ درصد رسید. از اینرو با توجه به بالا بودن مصرف بخش خصوصی، رشد اقتصادی سال ۲۰۱۱، حدود ۵ تا

قزاقستان

شاخص‌های اقتصادی	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰*	۲۰۱۱**
رشد اقتصادی واقعی (%)	۸/۹	۳/۲	۱/۲	۷/۰	۶/۰
نرخ تورم (%)	۱۸/۸	۹/۵	۶/۲	۷/۸	۸/۲
تراز مالی (% از GDP)	۴/۷	۱/۱	-۱/۴	۱/۵	۱/۸
تراز حساب جاری (% از GDP)	-۸/۱	۴/۷	-۴/۱	۳/۶	۴/۶
بدهی خارجی به GDP (%)	۹۴/۲	۷۹/۶	۱۰۷/۳	۹۸/۴	۹۲/۱
بدهی خارجی به صادرات کالا و خدمات (%)	۱۸۶/۶	۱۴۱/۳	۲۳۵/۱	۱۸۳/۲	۱۷۳/۳
نسبت خدمات بدهی (%)	۴۸/۹	۴۱/۶	۶۲/۹	۳۳/۴	۳۰/۱
ذخایر ارزی (میلیون دلار)	۱۵۷۵۵	۱۷۸۷۰	۲۰۱۸۰	۲۴۷۰۸	۳۵۰۰۰
ذخایر ارزی برای پوشش واردات (تعداد ماه)	۴/۲	۴/۳	۶/۲	۶/۹	۸/۴
نرخ ارز به دلار (میانگین)	۱۲۲/۶	۱۲۰/۳	۱۴۷/۵	۱۴۷/۴	۱۴۵/۰
نرخ ارز به یورو (میانگین)	۱۶۸/۰	۱۷۶/۹	۲۰۵/۷	۱۹۵/۴	۱۹۹/۷

*برآورد **پیش‌بینی منبع: IMF، EIU

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: آسیای مرکزی و شمال غربی چین
پایتخت: آستانه
نوع حکومت: جمهوری ریاستی
پول محلی: تنگه
جمعیت: ۱۶ میلیون نفر
درآمد سرانه: ۷/۴۴۰ دلار (متوسط رو به بالا)
درآمد ملی: ۱۲۱/۳۸۳ میلیون دلار

سیاست خارجی این کشور بر مبنای موقعیت ژئوپولیتیک و منابع نفتی آن در سواحل دریای خزر می‌باشد. این کشور در سال‌های اخیر به دلیل انتقادهای کشورهای غربی از تضييع حقوق بشر در آن، روابطش را با غرب کاهش داده است.

از سوی دیگر تداوم روابط خوب با چین و روسیه بخش

نقاط قوت

برخورداری از منابع طبیعی فراوان (نفت، گاز، اورانیوم و آهن)
افزایش صادرات نفت با توجه به استخراج میدان نفتی «کشاگان»
فراوانی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی
برخورداری از موقعیت استراتژیک بین آسیا و اروپا

انتخابات آوریل ۲۰۱۱ که ۹۰ درصد واجدین شرایط در آن شرکت کرده بودند، با کسب بیش از ۹۵ درصد آرا به پیروزی رسید. این در حالی است که تعدادی از احزاب عمده مخالف تصمیم گرفتند برای این انتخابات نامزدی معرفی نکنند. مهم‌ترین ریسک از جهت ثبات سیاسی در این کشور سن بالای رئیس‌جمهوری (۷۰ سال) می‌باشد.

نقاط ضعف

بدهی گسترده بخش خصوصی
ضعف سیستم بانکی
عدم برخورداری از چارچوب سازمانی و حقوقی

ریسک سیاسی

قدرت سیاسی در قزاقستان در دست رئیس‌جمهوری متمرکز شده است. «نظربایف» پس از سه دهه از استقلال این کشور از اتحادیه جماهیر شوروی، برای سومین بار به مدت پنج سال رئیس‌جمهوری این کشور شد. وی در

زمانی که افزایش تقاضای خارجی و بهبود شرایط داخلی سبب تقویت فعالیت اقتصادی گردید. به دنبال کسری ۴/۲ میلیارد دلاری سال ۲۰۰۹، حساب جاری در سال ۲۰۱۰، از مازاد ۴/۳ میلیارد دلاری برخوردار شد که علت آن بر اساس گزارش بانک مرکزی افزایش مازاد تجاری از ۱۵ میلیارد در سال ۲۰۰۹ به ۲۸/۹ میلیارد دلار می‌باشد. با وجود آنکه بخش بانکی به شرایط ثبات نزدیک می‌شود، اما این بخش همچنان منبع مهم ریسک اقتصادی محسوب می‌شود. در سال ۲۰۱۰ کاهش اهرم‌های مالی بخش بانکی ادامه یافت و سه بانکی که در سال ۲۰۰۹ دچار قصور شدند (Alliance Bank، BTA و Temir Bank) با طلبکاران خود موافقتنامه تجدید ساختار بدهی امضاء نمودند. از آنجا که گستردگی وام‌های سوخت شده، تهدیدی برای تامین مجدد سرمایه این بانک‌ها محسوب می‌شود، در نتیجه آنها وام‌دهی را قطع نمودند که این امر قدرت پرداخت شرکت‌ها را کاهش داده است.

سیاست پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران

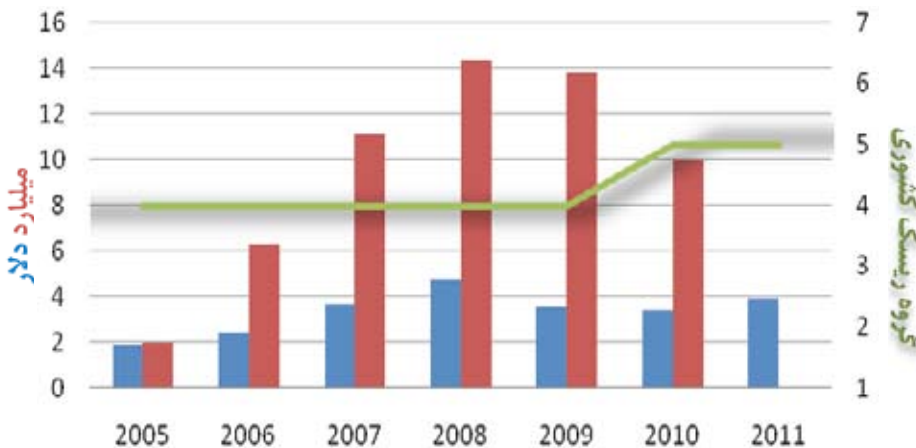
این کشور در گروه کشوری چهار (ریسک متوسط) قرار دارد و پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران قزاق کالاها و خدمات ایرانی بدون محدودیت امکانپذیر است.

تقاضا به دلیل افزایش مصرف و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی بود که علت آن افزایش دستمزدها و شکوفایی بیش از حد اعتبارات بود. این رونق اعتباری خود منتج از استقراض خارجی بانک‌های قزاقستان به میزان بسیار زیاد بود. اما بحران مالی جهانی مشکلاتی در بخش بانکی ایجاد نمود و به رغم حمایت بانک مرکزی و دولت، بحران بانکی سال ۲۰۰۹ را سبب شد. به دنبال فشار بر ذخایر ارزی و نگرانی نسبت به کاهش رقابت‌پذیری بین‌المللی قزاقستان، مقامات این کشور در فوریه ۲۰۰۹ ارزش تنگه را کاهش دادند و نرخ مبادله، معادل ۱۵۰ تنگه در برابر یک دلار آمریکا (حدود ۲۰ درصد ضعیف‌تر از سال ۲۰۰۸) بود. با این حال بهبود شرایط جهانی و قیمت بالای نفت موجب شد تا بانک مرکزی نرخ مبادله را در فوریه ۲۰۱۰ معادل ۱۶۵-۱۲۷/۵ تنگه در برابر یک دلار اعلام نماید. میانگین نرخ تورم در سال ۲۰۱۰ به ۷/۱ درصد کاهش یافت. روند تورم مواد غذایی که در ماه‌های انتهایی سال ۲۰۱۰ شدیداً افزایش یافته بود، به دلیل تاثیر خشکسالی منطقه‌ای و قیمت جهانی کالا، در نیمه اول سال ۲۰۱۱ نیز ادامه یافت. آخرین اطلاعات در دسترس نشان می‌دهند تورم قیمت مواد غذایی در ژوئن ۲۰۱۱ تا ۱۲/۶ درصد افزایش یافته است. این در حالی است که بانک مرکزی قزاقستان، نرخ تورم را شش تا هشت درصد هدفگذاری نموده بود. تولید ناخالص داخلی در نیمه اول سال ۲۰۱۱ تا ۷/۱ درصد رشد نمود که بیش از نرخ ۶/۶ درصدی سه ماهه اول سال می‌باشد. رشد قوی نیمه اول سال، نشان‌دهنده ادامه روند سال ۲۰۱۰ می‌باشد؛

مهمی از سیاست خارجی قزاقستان را تشکیل می‌دهد. رکود اقتصاد جهانی به تقویت روابط با این کشورها منجر شده است. از آنجا که چین تمایل دارد به منابع هیدروکربن آسیای مرکزی دست یابد، شریک مهم تجاری قزاقستان در بخش انرژی محسوب می‌شود و قزاقستان نیز می‌خواهد راه‌های صادرات نفت از طریق روسیه را تغییر دهد، تا موضع قوی‌تری در مذاکره با روسیه در مورد قیمت نفت داشته باشد. این تغییر مسیر از طریق خط لوله نفتی باکو-تفلیس-جیحون امکانپذیر شده تا بدون ترانزیت از روسیه، نفت این کشور به کشورهای حوزه مدیترانه برسد. از سوی دیگر انتظار می‌رود مشارکت چین در صنایع غیراستخراجی قزاقستان افزایش یابد. در ضمن ارتباطات امنیتی و اقتصادی قزاقستان با روسیه قوی می‌باشد، بویژه آنکه کشور مذکور با روسیه و بلاروس یک اتحادیه گمرکی تشکیل داده‌اند. این اتحادیه به تدریج شکل گرفته و قانون اتحادیه مشترک گمرکی در آغاز ماه جولای ۲۰۱۰ اجرایی شده است.

ریسک اقتصادی

قزاقستان دارای نفت خام و ذخایر گاز طبیعی قابل توجه و منابع فراوان مواد معدنی و فلزات دیگر است. همچنین این کشور یک تولیدکننده بزرگ کشاورزی (عمدتاً غلات) و دامداری می‌باشد. رشد

گروه ریسک کشوری — سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی — اعتبارات صادراتی اعطایی دنیا

الجزایر

شاخص های کلیدی	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱*	۲۰۱۲**
تولید ناخالص داخلی واقعی (% تغییر)	۲/۹	۲	۴/۱	۴/۶	۴
تورم کالاهای اساسی (%)	۶/۷	۵/۷	۳/۹	۴	۳/۹
تراز بخش دولتی (% از GDP)	-۷/۵	-۷	-۸/۳	-۸/۵	..
تراز حساب جاری (% از GDP)	۲۰/۱	۰/۴	۸/۴	۱۰	۷
بدهی خارجی (% از GDP)	۳	۴	۳	۲	۲
نسبت خدمات بدهی (%)	۱	۴	۴	۳	۴
تراز حساب جاری (میلیون دلار)	۳۴.۴۵۰	۵۲۰	۱۲.۷۶۰	۱۸.۱۲۰	۱۲.۷۳۰
ذخایر ارزی (میلیون دلار)	۱۴۳.۲۴۳	۱۴۹.۰۴۱	۱۶۲.۶۱۴	۱۸۵.۶۴۰	۱۹۹.۴۱۰
برابری دینار در برابر دلار	۶۴/۶	۷۲/۶	۷۴/۴	۷۲/۵	۷۵/۳
ذخایر ارزی برای پوشش واردات (تعداد ماه)	۳۵	۳۶/۴	۳۸/۸	۳۴/۹	۳۴/۲

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: شمال آفریقا هم مرز با دریای مدیترانه
 پایتخت: الجزیره
 نوع حکومت: جمهوری
 پول محلی: دینار
 جمعیت: ۳۵/۴ میلیون نفر
 درآمد سرانه: ۴/۴۶۰ دلار (درآمد متوسط رو به بالا)
 درآمد ناخالص ملی: ۱۵۸ میلیارد دلار

نقاط قوت

برخورداری از ذخایر گسترده نفت و گاز
 بدهی خارجی محدود
 برخورداری از ذخایر گسترده ارزی
 برخورداری از تنوع اقتصادی

نقاط ضعف

وابستگی زیاد به ذخایر نفتی
 ضعف محیط تجاری که جذابیت اندکی برای سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی دارد
 بالا بودن نرخ بیکاری بویژه در میان جوانان

ریسک کشوری

روند سیاسی با انتخاب مجدد آقای «بوتفلیقه» در آوریل ۲۰۰۹ تداوم یافته و انتخابات مجلس برای سال ۲۰۱۲ برنامه‌ریزی شده است. گرچه شرایط امنیتی بهبود یافته، اما اقدامات گسترده

در چارچوب قانون متمم بودجه ارائه شده در ژوئیه ۲۰۰۹ و مصوب در اواخر اوت ۲۰۱۰، یک سری اقدامات محدودکننده در زمینه واردات و سرمایه‌گذاری‌های خارجی تعیین گردید. این در حالی است که اگرچه این قانون از برخی جهات، تسهیلات اندکی ایجاد نموده، ولی در کل

گروه‌های تروریستی در مغرب به‌رغم آنکه نمی‌تواند به بی‌ثبات‌سازی سرمایه‌گذاری و یا فعالیت اقتصادی منجر گردد، اما ممکن است بر شرایط امنیتی الجزایر تاثیرگذار باشد. در عین حال بیکاری گسترده جوانان و توزیع نامناسب ثروت می‌تواند به ناآرامی‌های اجتماعی و سیاسی بینجامد.

درآمدهای نفتی که به «صندوق مدیریت درآمد» واریز می‌شوند، تامین مالی کسری موجود را تسهیل خواهند کرد. با توجه به صادرات نفت و گاز، می‌توان انتظار داشت که تراز تجاری از مزاد برخوردار شود. در مورد حساب جاری نیز به‌رغم افزایش قیمت گندم که الجزایر بزرگ‌ترین واردکننده این محصول است، به‌نظر می‌رسد که مزاد داشته باشد. این در حالی است که هزینه واردات با توجه اقدامات سختگیرانه برای کاهش خرید از خارج از کشور، محدود خواهد بود.

سیاست پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران

این کشور در گروه سه ریسک کشوری (نسبتاً کم ریسک) قرار دارد و پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران الجزایری کالاها و خدمات ایرانی بدون محدودیت امکانپذیر است.

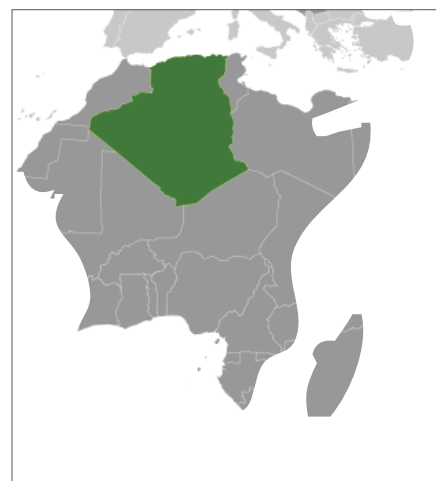
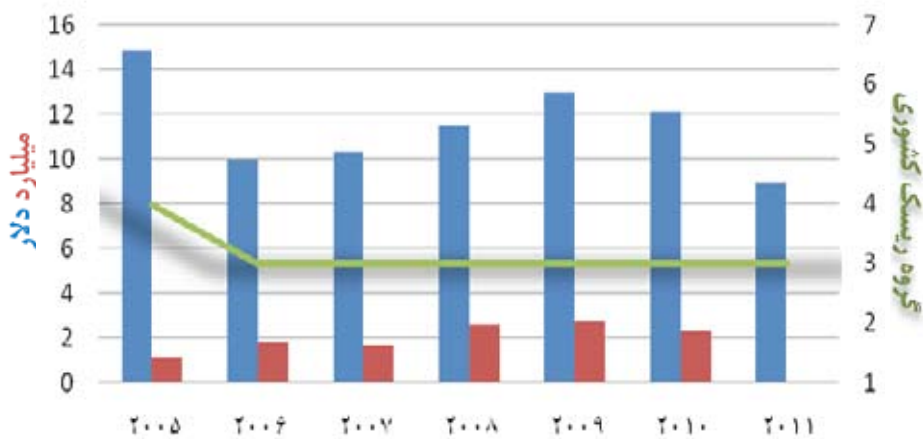
نفت و گاز نیز فعالیت تجاری به‌واسطه هزینه‌های عمومی با رشد قوی همراه بوده است. به‌نظر می‌رسد رشد سال ۲۰۱۱ نیز با رشد سال ۲۰۱۰ قابل مقایسه باشد. در عین حال در سال ۲۰۱۱ رشد این کشور تحت تاثیر کاهش تقاضا بخصوص از جانب اروپا قرار داشته است. در مقابل، بخش غیرنفتی، با توجه به تداوم سرمایه‌گذاری‌های عمومی در امور زیربنایی و مسکن عملکرد مناسبی داشت. در عین حال از آنجا که این بخش سهم محدودی در اقتصاد این کشور دارد، به رشد تولید ناخالص داخلی کمک اندکی می‌کند.

کسری مالی سال ۲۰۰۹ که پس از کاهش درآمدهای نفتی به همراه سیاست‌های انبساطی به‌وجود آمده بود، در سال ۲۰۱۰ به‌رغم افزایش شدید هزینه‌های عمومی کاهش یافت. به‌نظر می‌رسد در سال ۲۰۱۱ به‌دلیل تلاش‌های صورت گرفته در زمینه نوسازی زیرساخت و افزایش حقوق کارمندان دولتی، این کسری ادامه یافته باشد. در عین حال

محدودیت‌های جدیدی را برای دفاع از منافع اقتصادی الجزایر و افزایش صنایع داخلی به‌وجود آورده است. در عین حال به‌نظر نمی‌رسد این محدودیت‌ها تاثیر چندانی بر بهبود محیط سرمایه‌گذاری یا توسعه بخش خصوصی داشته باشند.

ذخایر ارزی خارجی، شرایط مالی خارجی این کشور را تقویت می‌کند. سیاست فعال در زمینه پرداخت بدهی خارجی از طریق بازپرداخت بدهی استمهال شده و ممنوعیت استقراض خارجی از سوی شرکت‌ها به بهبود نسبت‌های بدهی منجر شده و این نسبت‌ها در پایین‌ترین سطح قرار دارند.

در سال ۲۰۱۰ افزایش تولید و قیمت نفت، موجب بازگشت رشد تولید ناخالص داخلی به حالت سابق گردید. این در حالی است که تولید نفت با تقاضای فزاینده خارجی و سهمیه بندی مورد نظر اوپک همخوانی داشت. در بخش غیر

■ اعتبارات صادراتی اعطایی دنیا ■ سرمایه گذاری مستقیم خارجی — گروه ریسک کشوری

تونس

شاخص های کلیدی	۲۰۱۲	۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۰۹	۲۰۰۸
تولید ناخالص داخلی (میلیون دلار)	۴۸	۴۷	۴۵	۴۴	۴۵
تولید ناخالص داخلی سرانه (دلار)	۴۵۵۵	۴۴۶۷	۴۴۱۰	۴۲۸۹	۴۴۵۲
تولید ناخالص داخلی (% تغییر)	۵	۱	۳/۸	۳/۱	۴/۵
سرمایه گذاری به GDP (%)	۱۷	۱۴	۱۸	۱۹	۲۰
تراز بودجه به GDP (%)	-۲/۳	-۳/۸	-۲/۷	-۱/۵	-۰/۶
بدهی دولتی به GDP (%)	۴۲	۴۲	۴۳	۴۲	۴۳
حساب جاری (% از GDP)	-۱/۸	-۳/۸	-۲	-۱/۳	-۱/۷
صادرات کالا (میلیارد دلار)	۲۴/۲	۲۲/۳	۲۰/۷	۱۹/۶	۲۵
واردات کالا (میلیارد دلار)	۲۶	۲۴/۵	۲۳	۲۰/۹	۲۶/۳
ذخایر ارزی (میلیارد دلار)	۱۱/۹	۶	۹	۱۰/۶	۸/۸
بدهی خارجی (میلیارد دلار)	۲۵/۷	۲۴/۷	۲۳/۳	۲۱/۸	۲۰/۸

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: شمال آفریقا بین الجزایر و لیبی
پایتخت: تونس
نوع حکومت: جمهوری
پول محلی: دینار
جمعیت: ۱۰/۵ میلیون نفر
درآمد سرانه: ۴۰۷۰ دلار (درآمد متوسط رو به بالا)
درآمد ناخالص ملی: ۴۲/۸ میلیارد دلار

نقاط قوت

نزدیکی به بازار اروپا
برخورداری از منابع طبیعی (نفت و گاز) و ظرفیت های کشاورزی و گردشگری
همکاری با سازمان های مالی و سیاسی بین المللی
برخورداری از نیروی کار نسبتا ماهر و رشد تدریجی زیرساخت، صنعت و بخش مالی

نقاط ضعف

وزن بسیار بالای کشاورزی و بخش عمومی در اقتصاد
ناابرابری های جغرافیایی و اجتماعی شدید
مواجه بودن گردشگری با رقابت فزاینده از جانب کشورهای حوزه مدیترانه و ابهامات سیاسی
اهمیت اقتصاد غیررسمی (تشکیل دهنده ۴۰ تا ۵۰ درصد تولید ناخالص داخلی)
نرخ بالای بیکاری در بین جوانان

ریسک کشوری

۹ ماه پس از سرنگونی رژیم «بن علی»، اولین انتخابات آزاد تونس در ۲۳ اکتبر ۲۰۱۱ برگزار شد و مردم این کشور برای انتخاب نمایندگان مجلس موسسان (مجمع ملی) که قانون اساسی را بازنویسی

تشکیل ائتلاف گسترده ابراز تمایل کرده است. برگزاری انتخابات ماه اکتبر گامی مهم در فرآیند انتقال قدرت محسوب می شود. برای اینکه موفقیت قانون اساسی جدید تضمین شود باید به طور گسترده مورد حمایت قرار گیرد که این امر مستلزم همکاری نزدیک تر حزب النهضه با سایر احزاب خواهد بود. برنامه جدید توسعه

خواهد کرد، به پای صندوق های رای رفتند. این مجلس، دولت موقت، نخست وزیر و رئیس جمهوری را انتخاب نموده و برای انتخابات جدید برنامه ریزی می نماید. همان طور که انتظار می رفت حزب اسلامگرای «النهضه» که فعالیت هایش توسط رژیم «بن علی» ممنوع شده بود، اکثر کرسی ها را به دست آورد. این حزب در خصوص

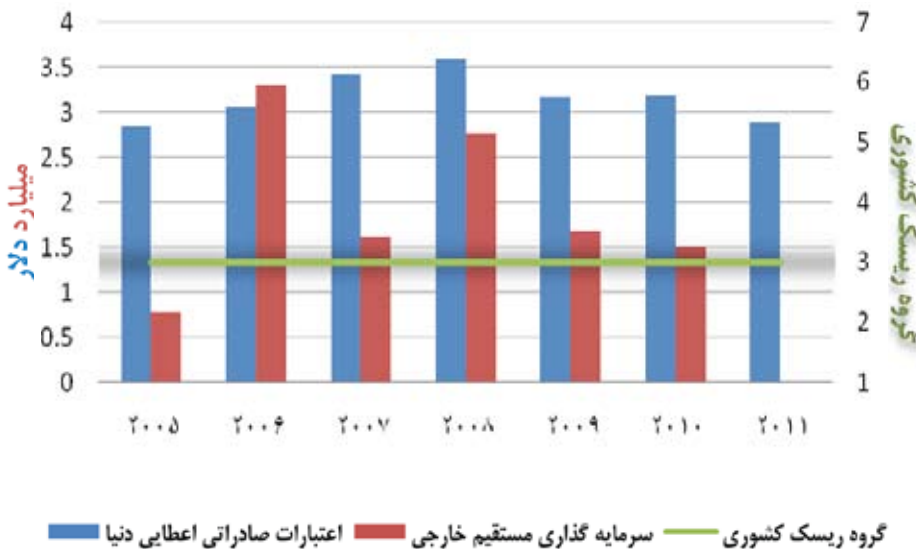
سال‌های ۲۰۱۲-۲۰۱۶ تونس به میزان ۳/۵ درصد پیش‌بینی می‌شود. کشورهای عضو گروه ۸ در اجلاس پایان ماه می ۲۰۱۱ متعهد شدند برای پوشش کسری حساب‌های خارجی و عمومی، از تونس حمایت مالی به عمل آورند. در این زمینه اعطای وام ۱/۳۳ میلیارد دلاری برنامه‌ریزی شده است. همچنین بانک جهانی و بانک توسعه آفریقا هر کدام مبلغ ۵۰۰ میلیون دلار و آژانس توسعه فرانسه مبلغ ۲۷۵ میلیون دلار در اختیار تونس قرار می‌دهند. این در حالی است که ممکن است وام‌هایی از سوی بانک سرمایه‌گذاری اروپایی و صندوق توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورهای عربی به تونس اعطا شود. در هر حال اعطای وام می‌تواند ریسک دولتی و ریسک تراز بحران پرداخت‌ها را کاهش بدهد.

سیاست پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران

این کشور در گروه سه ریسک کشوری صندوق (نسبتاً کم‌ریسک) قرار دارد و پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران تونسی کالاها و خدمات ایرانی بدون محدودیت امکان‌پذیر است.

وجود دارد که تقاضای کشورهای اروپایی برای تولیدات تونس به‌رغم بحران بدهی منطقه یورو، قوی باشد. در عین حال باید توجه داشت ضمن اینکه شرایط نامناسب اروپا می‌تواند سبب کاهش تقاضا برای صادرات تونس شود، اما تاثیر منفی آن بر صنعت گردشگری و حوالجات از اهمیت بیشتری برخوردار است. تقاضای قوی داخلی و توسعه اقتصادی نیز موجب افزایش هزینه واردات از سال ۲۰۱۴ خواهد شد. این امر به‌دنبال یک تغییر در ساختار صادراتی از بخش‌های با ارزش‌افزوده کم به بخش‌های با فناوری بالا خواهد بود که این نوع صادرات به واردات مواد خام و کالاهای نیمه تولید شده وابسته است. میانگین تورم ۹ ماهه اول سال ۲۰۱۱ با توجه به کاهش تقاضای داخلی به ۳/۳ درصد کاهش یافت. براساس برآورد موسسه EIU، با توجه به کاهش روند تعدیل تقاضای داخلی و افزایش قیمت جهانی کالا، نرخ تورم سال ۲۰۱۱، به‌طور میانگین ۳/۷ درصد بوده است. این در حالی است که پیش‌بینی می‌شود قیمت نفت در سال ۲۰۱۲ به کمتر از ۱۰۰ دلار در هر بشکه کاهش خواهد یافت، اما در سال‌های ۲۰۱۲-۲۰۱۶ در سطح متوسط ۹۵ دلار در هر بشکه باقی بماند. در ضمن انتظار می‌رود قیمت کالاهای غیرنفتی در سال ۲۰۱۲ تا ۹/۴ درصد کاهش یافته و این روند تا سال ۲۰۱۵ ادامه یابد و پس از آن اندکی افزایش پیدا کند. در مجموع میانگین نرخ تورم

پنج‌ساله (۲۰۱۲-۲۰۱۶) از سوی دولت موقت ارائه شده که به‌نظر می‌رسد توسط دولت جدیدی که بدنبال انتخابات ماه اکتبر تشکیل شده، تصویب شود. هدف برنامه جدید، رشد ۶/۳ درصدی تولید ناخالص داخلی برای ۵ سال آینده از طریق اولویت دادن به اشتغال و توسعه منطقه‌ای می‌باشد که دستیابی به آن دشوار به‌نظر می‌رسد. براساس برآورد موسسه EIU، از آنجا که رشد اقتصادی نیمه اول سال ۲۰۱۱ تا ۲ درصد کاهش یافته، اقتصاد این کشور در سال ۲۰۱۱، تا حدود ۰/۷ درصد کوچک می‌گردد. به‌دلیل شرایط نامناسب اروپا پیش‌بینی می‌شود رشد اقتصادی این کشور در سال ۲۰۱۲، ۲/۸ درصد باشد. همچنین با در نظر گرفتن استقرار نظام سیاسی جدید، تونس در سال ۲۰۱۳ رشد بهتری را تجربه خواهد کرد. این در حالی است که انتظار می‌رود طی سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۲ میانگین رشد اقتصادی ۴/۲ درصد باشد. در عین حال بدتر شدن شرایط امنیتی، بروز اعتراضات و تقاضای ضعیف اروپا برای صادرات تونس، فرضیاتی است که نباید در ارزیابی ریسک تونس نادیده گرفته شود. به‌رغم رشد درآمدهای صادراتی، به‌نظر می‌رسد کسری حساب جاری به‌طور قابل ملاحظه‌ای در سال ۲۰۱۱ تا ۹/۹ درصد GDP افزایش یابد. این در حالی است که درآمدهای صادراتی این کشور در ۹ ماهه اول سال تا ۹/۳ درصد افزایش یافت. همچنین این احتمال

چین

شاخص‌های کلیدی	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱*	۲۰۱۲**
تولید ناخالص داخلی (میلیون دلار)	۴,۵۳۰,۹۵۴	۵,۰۵۰,۸۵۱	۵,۸۷۸,۶۲۶	۶,۸۳۳,۶۰۶	۸,۰۹۹,۷۱۱
رشد تولید ناخالص داخلی واقعی (%)	۹/۶	۹/۲	۱۰/۳	۹	۸/۷
درآمد سرانه (دلار)	۳,۳۸۸	۳,۷۵۳	۴,۳۴۲	۵,۰۱۷	۵,۹۱۱
تورم کالاهای اساسی (%)	۵/۹	۰-۷	۳/۲	۵	۳/۸
تراز مالی (% از GDP)	-۰/۴	-۲/۳	-۱/۶	-۱/۷	-۱/۷
کل بدهی خارجی (میلیون دلار)	۳۷۸,۲۴۵	۳۴۸,۳۰۵	۴۰۰,۷۲۸	۴۷۱,۱۹۶	۵۳۳,۹۳۸
نسبت بدهی خارجی به GDP (%)	۸	۶/۹	۶/۸	۶/۹	۶/۶
نسبت بدهی خارجی به صادرات (%)	۲۲	۲۴/۱	۲۱/۴	۲۱/۹	۲۲
نسبت بدهی کوتاه‌مدت به ذخایر ارزی (%)	۹/۷	۷/۳	۷/۴	۷/۹	۸/۲
نسبت خدمات بدهی (%)	۲/۱	۲/۷	۱/۷	۱/۷	۱/۸
تراز حساب جاری (میلیون دلار)	۴۳۶,۱۰۵	۲۹۷,۱۴۶	۳۱۱,۰۲۴	۲۷۹,۵۲۴	۳۰۹,۰۲۷
نسبت حساب جاری به GDP (%)	۹/۶	۵/۹	۵/۳	۴/۱	۳/۸
نرخ اسمی ارز نسبت به دلار (متوسط)	۶/۹۵	۶/۸۳	۶/۷۷	۶/۴۸	۶/۲۳
ذخایر ارزی (میلیون دلار)	۱,۹۵۳,۳۳۰	۲,۴۲۵,۸۶۰	۲,۸۷۱,۰۸۰	۳,۲۹۴,۷۴۰	۳,۶۲۵,۹۱۰
ذخایر ارزی برای پوشش واردات (تعداد ماه)	۲۰/۷	۲۹	۲۴/۷	۲۲/۶	۲۳

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: واقع در آسیای شرقی و اقیانوس آرام
 پایتخت: پکن
 نوع حکومت: جمهوری خلق
 پول محلی: یوان
 جمعیت: ۱.۳۸۸ میلیارد نفر
 درآمد سرانه: ۴.۲۶۰ دلار (درآمد بالاتر از متوسط)
 درآمد ناخالص ملی: ۵.۷۰۰.۰۱۸ میلیارد دلار

نقاط قوت

مزیت تنوع صنعتی و رقابتی بودن حساب‌های خارجی
 بدهی خارجی محدود
 ریسک دولتی تحت کنترل (بدهی بخش دولتی به‌طور عمده داخلی و به واحد پول محلی است)
 حرکت تدریجی به سمت تولید کالاهای باکیفیت
 تشویق توسعه زیرساخت‌ها با برنامه‌های محرک اقتصادی
 نرخ بسیار بالای ذخایر شرکتی به‌عنوان منابع اصلی تامین مالی بیشتر سرمایه‌گذاری‌ها
 نفوذ روبه رشد در صحنه بین‌المللی

نقاط ضعف

افزایش تنش‌های اجتماعی توأم با رشد نابرابری
 ظرفیت بیش از حد صنعت و تجارت
 ضعف بانک‌های چینی به علت پویایی و عدم قطعیت اعتبار، با توجه به نسبت وام‌های مشکوک‌الوصول
 دشواری‌های زیست‌محیطی

ریسک سیاسی

از زمان به قدرت رسیدن هو جینتاو به رئیس‌جمهوری، سبک مشارکتی در دولت

رقابت کمتری با دولت فعلی داشته و با توجه به تمایل رهبران جدید به اعلام استقلال از رهبران پیشین و رقابت آنها جهت کنترل برنامه سیاسی کشور، احتمالاً در سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۲، کشمکش‌هایی بین جناح‌های مختلف به‌وجود

ظهور یافته است. اعضای جدید دولت و حزب کمونیست چین، در سال ۲۰۰۸-۲۰۰۷ انتخاب شدند. انتخابات بعدی در سال ۲۰۱۲، همزمان با بازنشستگی آقای «هو»، خواهد بود. کاندیداهای بالقوه برای انتخابات بعدی، به لحاظ ایدئولوژیک

ریسک اقتصادی

سال ۲۰۰۷، معادل ۱۰/۱ درصد، پایین‌تر بود. انتظار می‌رود تا سال ۲۰۱۶، این مازاد تا ۱ درصد GDP کاهش یابد. پیش‌بینی می‌شود صادرات کالا در سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۲ به‌طور متوسط سالانه ۱/۵ درصد افزایش یابد. بخش بزرگی از واردات چین شامل قطعاتی است که پیش از حمل مجدد به خارج، در کشور مونتاژ می‌شوند؛ از این رو واردات و صادرات کشور با نرخ مشابه توسعه می‌یابند. لیکن با توجه به مصارف داخلی کالاهای وارداتی، نرخ رشد متوسط واردات در سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۲، معادل ۱۳/۲ درصد پیش‌بینی شده و بدین ترتیب، در این دوره، واردات بر صادرات فزونی خواهد داشت.

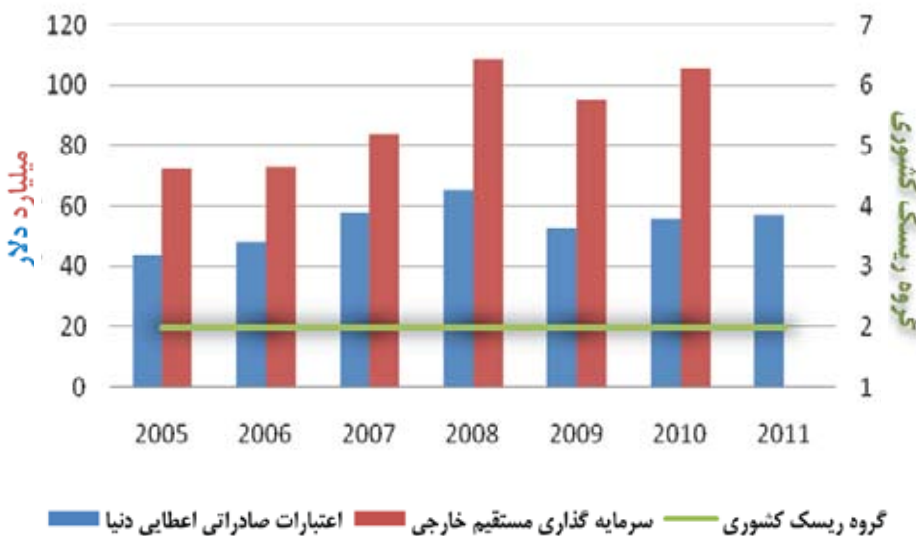
سیاست پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران

این کشور در گروه دو ریسک کشوری (کم‌ریسک) قرار دارد و پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران چینی کالاها و خدمات ایرانی بدون محدودیت امکانپذیر است.

در سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۳، رشد تولید ناخالص داخلی به‌طور متوسط بیش از ۸ درصد در سال رشد نخواهد داشت. در سال ۲۰۱۳، نرخ توسعه اقتصادی اندکی بالاتر خواهد بود؛ زیرا آرامش سیاسی سال ۲۰۱۲، رشد سرمایه‌گذاری را به دنبال خواهد داشت. نرخ سریع اشتغالزایی و افزایش دستمزدها، مصرف خصوصی را افزایش خواهد داد. تورم در سال ۲۰۱۱، به‌طور متوسط ۵/۶ درصد برآورد می‌شود. رشد بالای نقدینگی و افزایش تقاضا موجبات افزایش قیمت را فراهم آورده و افزایش هزینه‌های تولید (به دلیل افزایش دستمزدها)، تهدید ناشی از تورم در سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۲ می‌باشد. پیش‌بینی می‌شود قیمت‌های مواد مصرفی در سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۲ به‌طور متوسط ۴/۱ درصد در هر سال افزایش یابد. همچنین در سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۲، تقویت یوان در برابر دلار آمریکا (به‌طور متوسط ۲/۸ درصد در سال) پیش‌بینی می‌شود. مازاد حساب جاری چین در سال ۲۰۱۰ معادل ۵/۲ درصد GDP بود که در مقایسه با

خواهد آمد. پیش‌بینی می‌شود حزب کمونیست همچنان بر صحنه سیاسی تسلط داشته باشد. با وجود ناخشنودی مردم از فساد مالی و اداری و نیز امتیازات متعلقه به اعضای حزب، تمایل چندانی برای تغییر رژیم مشاهده نمی‌شود.

فرآیند کنونی سیاست‌های انقباضی، بیشتر بر رکود خرید و فروش در بازار مسکن، محدودیت رشد اعتبارات بانکی و افزایش الزامات مربوط به ذخایر بانکی تمرکز داشته است. نرخ بهره نیز بالا رفته است. علی‌رغم کاهش رشد اقتصادی و تداوم فشار تورمی، سیاست پولی انقباضی در سال ۲۰۱۱ حفظ شد. افزایش ناگهانی اخیر بدهی دولت محلی، از دیگر ریسک‌های سیاسی کشور محسوب می‌شود. از سال ۲۰۰۹-۲۰۰۸، چین توانسته موقعیت قوی‌تری در صحنه بین‌المللی در خصوص مواردی نظیر سیاست نرخ ارز و ادعاهای مربوط به تایوان و دریای جنوب چین به‌دست آورد.

قطر

شاخص‌های اقتصادی	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱*	۲۰۱۲**
تولید ناخالص داخلی واقعی (% تغییرات)	۱۱/۷	۹/۵	۱۴/۰	۵۱/۸	۵/۹
نرخ تورم (% تغییرات)	۱۵/۲	-۴/۹	-۲/۴	۴/۲	۳/۸
تراز بودجه دولت مرکزی به GDP (%)	۱۲/۵	۸/۱	۱۲/۲	۳۱/۶	۱۲/۸
تراز پرداخت‌ها					
صادرات (میلیارد دلار)	۵۶/۶	۴۴/۰	۵۵/۰	۳۸/۷	۱۰۰/۰
واردات (میلیارد دلار)	-۲۵/۱	-۲۲/۵	-۲۳/۴	-۴۲/۵	-۲۳/۵
تراز تجاری (میلیارد دلار)	۳۱/۵	۲۱/۵	۳۱/۶	۲۶/۸	۷۶/۵
تراز حساب جاری (میلیون دلار)	۱۵/۹	۵/۷	۱۵/۱	۳۴/۲	۵۵/۸
تراز حساب جاری به GDP (%)	۱۴/۳	۵/۸	۱۳/۲	۸۲/۱	۳۲/۳
کل بدهی خارجی (میلیون ریال)	۵۷/۴	۷۰/۸	۵۷/۸	۱۸/۸	۸۴/۶
کل بدهی خارجی به GDP (%)	۵۱/۸	۲۷/۷	۶۶/۵	۳۵/۸	۴۸/۹
نسبت خدمات بدهی (%)	۷/۷	۱۲/۱	۱۰/۵	۶/۹	۶/۶
ذخایر ارزی (میلیارد دلار)	۱۰/۰	۱۸/۸	۳۱/۲	۹۳/۳	۳۴/۲
ذخایر ارزی برای پوشش واردات (تعداد ماه)	۴/۱	۸/۶	۱۳/۶	۷۱/۰	۱۹/۹
نرخ برابری ریال قطر با دلار (میانگین)	۳/۶۴	۳/۶۴	۳/۶۴	۳/۶۴	۳/۶۴

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: خاورمیانه، شمال عربستان
پایتخت: دوحه
نوع حکومت: امیرنشین
پول محلی: ریال قطر
جمعیت: ۱/۵ میلیون نفر
درآمد سرانه: ۷۱۰۰۰ دلار (پردرآمد)
درآمد ناخالص ملی: ۱۰۰ میلیارد دلار

نقاط قوت

سومین دارنده ذخایر گاز جهان و بزرگ‌ترین
صادرکننده گاز طبیعی مایع (LNG)
استانداردهای بالای زندگی
تنوع در پیشرفت (صنعت، امور مالی،
گردشگری)

نقاط ضعف

عدم قطعیت در مورد آینده LNG از نظر توسعه
انواع غیرمتعارف گاز
بدهی خارجی بالا (که البته تا حدودی به واسطه
قراردادهای بلندمدت صادرات گاز جبران می‌شود)
عدم شفافیت نسبی اقتصاد
وابستگی به نیروی انسانی خارجی

ریسک سیاسی

قدرت اجرایی کشور در دست امیر قطر است. کسی
که از طریق شورای وزیران، افراد را بر مسند قدرت
می‌گمارد و امور کشور را کنترل می‌کند. به رغم سرعت
بسیار کند آزادسازی سیاسی، اما به خاطر بهره‌مندی

ریسک اقتصادی

بالاترین نرخ رشد منطقه یعنی ۱۵ درصد در سال
۲۰۱۱ مربوط به اقتصاد قطر بود. این کشور ظرفیت
تولید گاز مایع طبیعی (LNG) را به ۷۷ میلیون تن

از ثروت فراوان، می‌توان گفت قطر تحت رهبری امیر
خلیفه آل ثانی، با ثبات پیش‌بینی می‌شود.
قطر همواره روابط نزدیکی با آمریکا و دیگر
کشورهای غربی داشته است. روابط این کشور با بحرین
نیز از زمان امضای موافقتنامه مرزی بهبود یافته و تنش
با عربستان سعودی بر سر ناحیه مرزی ذخایر نفتی
نیز مرتفع شده است. این کشور عضو سازمان تجارت

خلیج فارس، بانک مرکزی همچنان این حالت را حفظ نماید. نظام بانکی شامل ۱۵ بانک (۸ بانک داخلی و ۷ شعبه از بانک‌های خارجی) می‌باشد و هفت بانک داخلی، ۸۰ درصد بازار را در کنترل دارند. بخش بانکی در سال‌های اخیر از رشد اقتصادی و افزایش ثروت منتفع شده است. بانک‌ها از سرمایه کافی برخوردارند. چشم‌انداز اعتبار مثبت است که این مهم مرهون اقدامات دولت، تزریق اعتبار توسط صندوق دولتی QIA و نسبت اندک ذخایر زیان وام (۱/۹ درصد در سال ۲۰۱۰) است.

علی‌رغم برخی محدودیت‌ها و اعمال تبعیض (ویژه برای سرمایه‌گذاران از کشورهای غیرعضو شورای همکاری خلیج‌فارس)، قطر موضع مثبتی در مقابل سرمایه‌گذاری خارجی دارد. زیرساخت‌ها کافی است و ریسک امنیت به اندازه دیگر کشورهای منطقه بالا نیست.

سیاست پوشش صندوق‌ضمانت صادرات ایران

این کشور در گروه ریسک دو (کم‌ریسک) قرار دارد و پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران قطری کالاها و خدمات ایرانی بدون محدودیت امکانپذیر است.

قیمت مواد غذایی و ناپایداری فزاینده دلار، بار دیگر افزایش یابد. نرخ تورم پیش‌بینی شده برای سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۵ به طور متوسط ۴/۲ درصد می‌باشد.

پس از کاهش شدید در سال ۲۰۰۹، مازاد حساب جاری در سال ۲۰۱۰ به ۱۳/۴ درصد GDP افزایش یافت. پیش‌بینی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۲ افزایش مازاد به ۲۸/۱ درصد است که از متوسط کشورهای همسایه بسیار بالاتر است. انتظار می‌رود تراز تجاری کشور به ۶۲/۸ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۱ و ۶۹/۵ میلیارد دلار در دوره زمانی ۲۰۱۲-۲۰۱۵ برسد.

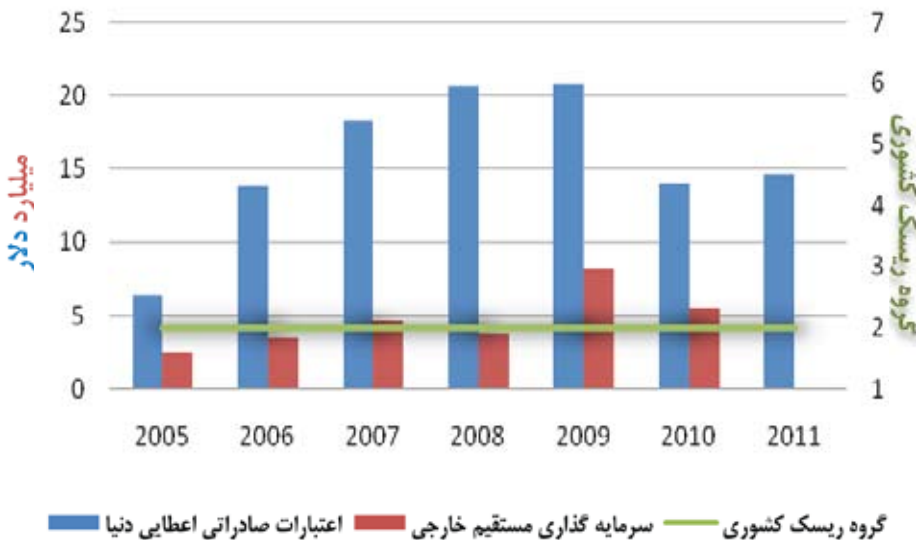
بدهی خارجی قطر و افزایش آن در سال‌های اخیر نشان‌دهنده سرمایه‌گذاری انبوه در بخش انرژی است. در پایان ۲۰۱۰، قطر تقریباً ۷۵/۸ میلیارد دلار بدهی خارجی داشت. گرچه انتظار می‌رود این بدهی‌ها افزایش یابد، اما ریسک تامین مالی مجدد بدهی‌ها در میان‌مدت وجود ندارد. درآمدهای نفتی نیز همچنان به انباشتگی پیوسته ذخایر ارزی کمک خواهد نمود.

ریال قطر نسبت به دلار میخکوب شده و انتظار می‌رود تا زمان اتخاذ واحد پولی مشترک بین کشورهای شورای همکاری

در سال افزایش داده است. از آنجا که پس از سال ۲۰۱۲ بازارهای بین‌المللی با مازاد شدید عرضه مواجه می‌شوند، قطر برای پروژه‌های جدید گازی مهلت قانونی تعیین کرده است. دولت نیز روی پروژه‌هایی تمرکز کرده که باعث گسترش تنوع اقتصادی به نفع بخش‌های پایین دستی نظیر پتروشیمی می‌شوند. دولت برای میزبانی مناسب جام جهانی، در حال طرح‌ریزی سرمایه‌گذاری‌های عمده در بخش‌های زیربنایی، حمل‌ونقل و ساخت‌وساز طی ۵ تا ۷ سال آینده است. از این‌رو اقتصاد کشور همچنان با مخارج بخش دولتی پیش خواهد رفت. رشد اقتصادی در معرض ریسک کاهش قیمت‌گاز قرار دارد.

سیاست‌های انبساطی قطر منجر به رشد اقتصادی چشمگیر حتی طی بحران جهانی شد. مجموع سرمایه‌گذاری‌های طرح‌ریزی شده تا سال ۲۰۱۵، تقریباً به ۱۰۰ میلیارد دلار می‌رسد که تحقق آن به موقعیت مالی پایدار در میان‌مدت و پیش‌بینی مازاد بودجه طی دو سال آینده و تقویت آن توسط درآمدهای بالای صادرات سوخت بستگی خواهد داشت.

در پی افت اجاره بها، نرخ تورم در سال ۲۰۱۰ کاهش یافت، اما پیش‌بینی می‌شود به علت ورود سیل مهاجران، افزایش

آذربایجان

شاخص‌های اقتصادی	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰*	۲۰۱۱**
رشد اقتصادی واقعی (%)	۲۵/۰	۱۰/۸	۹/۳	۵/۰	۳/۵
نرخ تورم (%)	۱۹/۵	۱۵/۴	۰/۷	۷/۸	۱۰/۰
تراز مالی (% از GDP)	-۰/۲	۰/۲	-۰/۷	-۰/۹	-۱/۰
تراز حساب جاری (% از GDP)	۲۷/۳	۳۵/۵	۲۳/۶	۳۱/۵	۲۸/۰
بدهی خارجی به GDP (%)	۷/۴	۶/۲	۷/۷	۷/۵	۷/۳
بدهی خارجی به صادرات کالا و خدمات (%)	۱۰/۳	۹/۱	۱۳/۸	۱۳/۰	۱۲/۰
نسبت خدمات بدهی (%)	۱/۳	۱/۲	۱/۹	۱/۷	۱/۶
ذخایر ارزی (میلیون دلار)	۴۲۶۳	۶۴۶۶	۵۱۲۶	۶۱۷۲	۷۰۰۰
ذخایر ارزی برای پوشش واردات (تعداد ماه)	۵/۴	۶/۸	۶/۲	۸/۷	۸/۴
نرخ برابری منات در مقابل یک دلار آمریکا (میانگین)	۰/۸۶	۰/۸۲	۰/۸۰	۰/۸۰	۰/۸۰

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: منطقه قفقاز و در گذرگاه اروپا و آسیای جنوب غربی
پایتخت: باکو
نوع حکومت: جمهوری
پول محلی: منات (AZN)
جمعیت: ۸/۸ میلیون نفر
درآمد سرانه: ۵,۱۸۰ دلار (متوسط رو به بالا)
درآمد ناخالص ملی: ۴۵,۹۸۲ میلیون دلار

نقاط قوت

منابع نفت و گاز
توسعه مسیرهای جدید ترانزیت انرژی

نقاط ضعف

اقتصاد کوچک و فاقد تنوع
خطر درگیری با ارمنستان
تداوم مشکلات حکومتی
سطح بالای فساد مالی و اداری

اجرائی حکومت، به احتمال زیاد، خود را پیروز انتخابات خواهد کرد.

«علی‌ایف» تلاش دارد با افزایش دستمزدها و بهبود زیرساخت‌ها که به لطف درآمدهای بالای نفتی حاصل می‌شود، مردم را راضی نگاه دارد. وی همچنین با پرداخت پاداش از محل درآمدهای نفتی به اعضای وفادار و نخبگان سیاسی، درصدد کسب حمایت آنهاست. با افزایش تولید نفت

چشم‌انداز آینده ریاست‌جمهوری آذربایجان، مادام‌العمر به‌نظر می‌رسد. در انتخابات پارلمانی ۲۰۱۰ اعضای NAP تمام پست‌های کلیدی دولتی را از آن خود نمودند، که این امر شبیه ناسالم بودن انتخابات و قصد حزب حاکم برای حذف احزاب مخالف سیاسی را در مجامع بین‌المللی برانگیخت. انتخابات آتی ریاست‌جمهوری برای اکتبر ۲۰۱۳ برنامه‌ریزی شده که به‌واسطه استفاده «علی‌ایف» از رسانه‌ها و امکانات

ریسک سیاسی

«علی‌ایف» از سال ۲۰۰۳، پس از درگذشت پدرش در مسند ریاست‌جمهوری قرار دارد. سیاست داخلی آذربایجان توسط رئیس‌جمهوری و «حزب جدید آذربایجان» (NAP) که از نزدیکان خاندان علی‌ایف هستند، کنترل می‌شود.

تضعیف دورنمای رشد اقتصادی، تغییری در سیاست‌های دولت مشاهده نمی‌شود. با وجود فساد مالی و اداری گسترده، انحصار پنهان در بسیاری از بخش‌های اقتصاد، محیط تجاری همچنان با مشکل روبه‌رو خواهد بود. توصیه IMF به آذربایجان در اوایل سال ۲۰۱۱، استفاده از سیاست‌های پولی انقباضی و سیاست‌های مالی انبساطی است. تورم از ۰/۷ درصد در انتهای سال ۲۰۰۹ به ۵/۷ درصد در ۲۰۱۰ و ۷/۹ درصد در سال ۲۰۱۱ رسید. قیمت‌های بالای انرژی و مواد غذایی به همراه تداوم هزینه‌های بسیار بالای دولت، باعث این افزایش نرخ تورم در سال ۱۱-۲۰۱۱ شده است. دولت پول محلی «منات» را به دلار آمریکا میکوب کرده است. انتظار می‌رود نرخ تسعیر ارزی در سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ ثابت باقی بماند (یک دلار معادل ۰/۸ منات)، ولی پس از بهبود وضعیت جهانی اقتصاد از سال ۲۰۱۳ به بعد، افزایش اندک ارزش «منات» پیش‌بینی می‌شود. حساب جاری در چند سال آینده مزاد خوبی خواهد داشت. این مزاد در سال ۲۰۱۱ حدوداً معادل ۱۹ درصد GDP بود.

سیاست پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران

این کشور در گروه چهار ریسک کشوری (ریسک متوسط) قرار دارد و پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران آذربایجانی کالاها و خدمات ایرانی بدون محدودیت امکانپذیر است.

صادرات آن، گشایش خط لوله نفتی BTC در نیمه سال ۲۰۰۵، شروع تولید گاز طبیعی فراساحلی «شاه‌نیز» و افتتاح خط لوله باکو-تفلیس ارزروم (BTE) در پایان سال ۲۰۰۶ بود. علاوه بر این، افزایش قیمت جهانی نفت خام و گاز طبیعی در آن سال‌ها منجر به افزایش درآمد کشور شد. رشد اقتصادی آذربایجان در سال ۲۰۰۸ به ۱۰/۸ درصد تعدیل شد و به‌رغم بحران مالی جهانی و کاهش سریع قیمت نفت، رشد اقتصادی در سال ۲۰۰۹ در همان ۹/۳ درصد باقی ماند. این رشد در سال ۲۰۱۰ به ۵ درصد کاهش یافت که علت عمده آن کاهش رشد تولیدات نفتی از ۱۳/۵ درصد به ۰/۹ درصد بود. در سال‌های قبل از ۲۰۰۹، بخش نفت موتور اصلی اقتصاد بود ولی از این سال تغییری در ساختار اقتصادی کشور پیش آمده و بخش غیرنفتی نیز در اقتصاد ملی نقشی ایفا می‌کند، به نحوی که صادرات غیرنفتی از نرخ رشد ۳/۲ درصد در ۲۰۰۹ به ۷/۹ درصد در ۲۰۱۰ رسید.

در سال ۲۰۱۱ به دلیل تعمیرات سه چاه اصلی، تولید نفت کاهش یافت، ولی در سال جاری به سطح سال ۲۰۱۰ باز خواهد گشت. طبق پیش‌بینی‌ها، قیمت نفت طی چند سال آتی از ۱۰۰ دلار پایین‌تر نخواهد آمد، که به نوعی تضمین درآمدهای بودجه‌ای کشور طی چهار سال آتی است. از طرفی دولت به‌منظور تامین مالی هزینه‌های اجتماعی و پروژه‌های زیربنایی، همچنان به برداشت از «صندوق ذخیره ارزی نفت» (SOFAZ) ادامه می‌دهد. به‌رغم، وضعیت جهانی اقتصاد و

طی دهه اخیر، جمعیت زیر خط فقر از ۴۹ درصد در ۲۰۰۱ به ۱۱ درصد در ۲۰۰۹ کاهش یافته اما با این وجود، نارضایتی عمومی به دلیل عدم تحقق وعده ثروت فراوان افزایش یافته است. تظاهرات ضدولتی در ماه‌های مارس و آوریل ۲۰۱۱ از سوی مخالفان و با الهام از خیزش‌های مردمی خاورمیانه و شمال آفریقا به وجود آمد که کنترل شد. در کل تغییر رژیم کنونی جمهوری آذربایجان در کوتاه‌مدت بعید به نظر می‌رسد، زیرا مخالفان، دسترسی به منابع مالی کافی نداشته، رسانه‌ها در اختیار دولت است و برگزاری تظاهرات نیز ممنوع می‌باشد. روابط بین‌المللی آذربایجان جهت‌گیری‌های متفاوتی دارد. از یک‌سوی کشور تمایل به برقراری ارتباط امنیتی و انرژی با غرب و آمریکا دارد، از سوی دیگر سعی دارد روابط نظامی و اقتصادی خود را با روسیه حفظ نماید. در ضمن یک تهدید بزرگ برای ثبات منطقه، درگیری‌های حل نشده این کشور با ارمنستان بر سر منطقه کوهستانی قره‌باغ است.

ریسک اقتصادی

رشد سریع تولیدات نفتی از سال ۱۹۹۷ منجر به رشد اقتصادی حدود ۱۱/۳ درصد در طی سال‌های ۲۰۰۹-۱۹۹۷ گردید. طی سال‌های ۰۷-۲۰۰۵ رشد اقتصادی بسیار چشم‌گیری حدود ۲۸/۳ درصد اتفاق افتاد که مرهون گسترش تولیدات بخش هیدروکربن و

هند

شاخص‌های اقتصادی	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲*
تولید ناخالص داخلی (میلیون دلار)	۱.۲۸۳.۲۰۸	۱.۳۵۳.۲۱۴	۱.۷۲۲.۳۶۰	۱.۹۷۵.۰۸۲	۲.۳۱۸.۵۲۱
رشد تولید ناخالص داخلی واقعی (%)	۵/۱	۹/۱	۸/۸	۷/۹	۸/۴
تولید ناخالص داخلی سرانه (دلار)	۱.۱۱۸	۱.۱۶۱	۱.۴۵۵	۱.۶۴۳	۱.۹۰۰
تورم کالاهای اساسی (%)	۸/۴	۱۰/۹	۱۲/۰	۷/۲	۵/۱
تراز مالی (% از GDP)	-۶/۰	-۶/۱	-۵/۰	-۴/۷	-۴/۷
کل بدهی خارجی (میلیون دلار)	۲۳۴.۷۱۲	۲۳۷.۶۹۱	۲۵۱.۸۳۶	۲۶۷.۴۶۰	۲۷۷.۹۷۸
بدهی خارجی به GDP (%)	۱۸	۱۸	۱۵	۱۴	۱۲
بدهی خارجی به صادرات کالا و خدمات (%)	۷۱	۸۷	۷۰	۶۰	۵۵
بدهی کوتاه‌مدت به ذخایر ارزی (%)	۱۸	۱۶	۲۱	۲۰	۱۹
نسبت خدمات بدهی (%)	۱۰	۶	۱۰	۸	۷
تراز حساب جاری (میلیون دلار)	-۳۲.۲۹۸	-۲۶۶۹۰	-۵۱.۸۷۵	-۶۸.۸۸۷	-۶۰.۵۸۷
نسبت حساب جاری به GDP (%)	-۲/۵	-۲/۰	-۳/۰	-۳/۵	-۲/۶
متوسط نرخ ارز اسمی به دلار	۴۴/۰	۸۴/۰	۶۴/۰	۴۴/۶	۴۲/۴
ذخایر ارزی (میلیون دلار)	۲۴۷.۴۱۹	۲۶۵.۱۸۲	۲۷۵.۲۷۷	۳۲۶.۴۰۴	۳۶۰.۷۷۳
ذخایر ارزی برای پوشش واردات (تعداد ماه)	۱۵	۱۲	۹	۸	۸

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: واقع در جنوب قاره آسیا
پایتخت: دهلی نو
نوع حکومت: جمهوری فدرال
پول محلی: روپیه
جمعیت: ۱/۲ میلیارد نفر
درآمد سرانه: ۱/۳۴۰ دلار (پایین تر از متوسط)
درآمد ملی: ۱/۵۶۶/۶۳۶ میلیون دلار

نقاط قوت

تنوع اقتصادی
بنیادی استوار با نرخ بالای پس‌انداز و سرمایه‌گذاری
بخش خصوصی کارآ در صنعت و خدمات
بدهی خارجی متوسط و ذخایر ارزی بالا

نقاط ضعف

نبود زیرساخت و کاستی‌های سیستم آموزشی
افزایش دستمزد کارگران ماهر که می‌تواند منجر به کاهش سود رقابتی گردد
افزایش بدهی شرکت‌های خصوصی
وضعیت مالی ضعیف بخش دولتی
بی‌ثباتی پیوسته بر سر مساله کشمیر

انتخابات پیش از موعد مقرر نیز وجود دارد. با وجود وقوع بر خوردهای خشونت‌آمیز و تنش میان هندوها و مسلمانان در کشمیر، هند همچنان کشوری نسبتاً آرام و اقتصاد نوظهور موفق محسوب می‌شود. روابط با پاکستان به دلیل اختلاف بر سر کشمیر، وضعیت مناسبی ندارد. به دلیل اختلافات مرزی، ارتباط با چین در وضعیت حساسی باقی خواهد ماند. با این وجود،

اقلیت UPA جهت دستیابی به رای اکثریت مجلس، متکی بر پشتیبانی احزاب کمونیست منطقه‌ای بود. اخیراً اقتدار دولت به دنبال افشای چندین رسوایی فساد مالی، تضعیف شده و این امر، برقراری ائتلافات پارلمانی را برای به‌دست آوردن اکثریت، دشوارتر از گذشته نموده است. انتخابات عمومی آینده برای سال ۲۰۱۴ برنامه‌ریزی شده، ولی احتمال برگزاری

ریسک سیاسی

حزب «همبستگی مترقی متحد» (UPA) در انتخابات عمومی می ۲۰۰۹ تقویت شد و ۲۶۲ کرسی از ۵۴۳ کرسی (۴۸ درصد) را در «لوک سابا» (مجلس نمایندگان) به‌دست آورد. پیش از انتخابات دولت،

دولتی و خصوصی جهت پروژه‌های زیربنایی است. تاکنون، مشارکت بخش خصوصی در توسعه زیرساخت‌ها، بیشتر در بخش مخابرات متمرکز بوده و مشارکت در سایر بخش‌ها بسیار پایین‌تر از حد انتظار است که در نتیجه، مشکل کمبود آب و برق در شهرهای بزرگ هند تداوم یافته است. هند بزرگ‌ترین تولیدکننده زغال سنگ دنیاست که بیش از ۵۰ درصد از مصرف انرژی خود را تامین می‌نماید. ۶۶ درصد از نفت و گاز هند از طریق واردات تامین می‌شود.

سیاست پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران

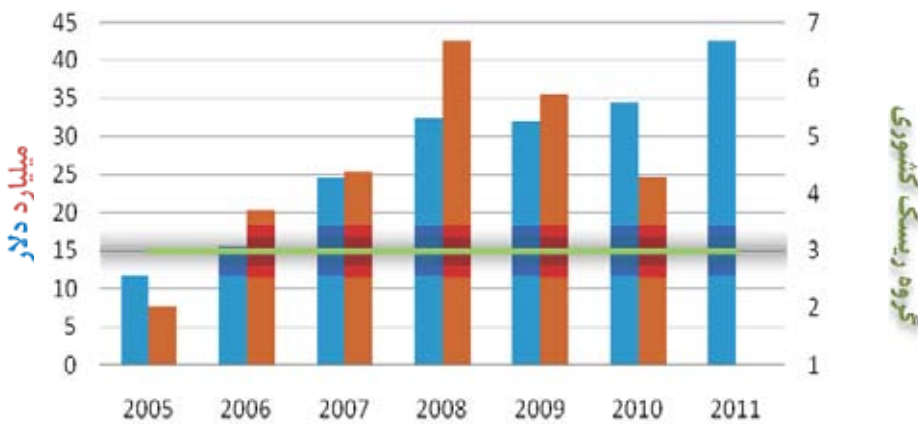
سیاست پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران: این کشور در گروه ریسک کشوری سه (نسبتاً کم ریسک) قرار دارد و پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران هندی کالاها و خدمات ایرانی بدون محدودیت امکانپذیر است.

بودجه، قابل مشاهده است. در سال ۲۰۱۰، کسری بودجه مرکزی معادل ۵ درصد تولید ناخالص داخلی و در سال ۲۰۱۱، ۴/۷ درصد بود، ولی با در نظر گرفتن کسری بودجه ایالات فدرال، مجموع کسری به ۱۰ درصد تولید ناخالص داخلی بالغ می‌گردد. علاوه بر کسری بودجه، عدم توسعه بخش کشاورزی، زیرساخت‌های ضعیف، قانون کار غیرمنعطف، بوروکراسی بالا، قوانین سختگیرانه تملک زمین و کمبود نیروی کار ماهر (به علت آموزش ضعیف و جمعیت بالا)، از کاستی‌های عمده هند به‌شمار می‌روند. نرخ تورم در سال ۲۰۱۰، معادل ۱۲ درصد بود که از ژانویه سال ۲۰۱۱، اندکی کاهش یافته و در سپتامبر به ۹ درصد رسید. انتظار می‌رود در سال ۲۰۱۲ تورم کاهش یابد. سطح پایدار بدهی خارجی، ذخایر بالا و مدیریت دوراندیشانه بدهی خارجی، همچنان ظرفیت پرداخت خارجی هند را تقویت خواهند نمود. زیرساخت‌ها (تامین برق، جاده و راه‌آهن) و همچنین سیستم آموزشی هند نیاز به توجه فوری دارند. این کشور نیازمند سرمایه‌گذاری بیشتر بخش‌های

ارتباطات اقتصادی در حال بهبود است. پس از چند دهه ارتباط بسیار معمولی با آمریکا، در حال حاضر، واشنگتن جهت تعدیل قدرت رو به تزاید چین، هند را به‌عنوان یک شریک استراتژیک در نظر گرفته است.

ریسک اقتصادی

از سال ۲۰۰۳، اقتصاد هند شاهد نرخ‌های رشد بیش از هفت درصد بوده است. در سال ۲۰۰۸ و در پی بحران اقتصاد جهانی، تولید تا ۵/۱ درصد کاهش یافت. پیشرفت اقتصاد هند برخلاف سایر بازارهای نوظهور آسیا، به‌طور عمده ناشی از مصرف داخلی بوده و صادرات فقط ۲۱ درصد از تولید ناخالص داخلی را تشکیل می‌دهد. رشد اقتصاد واقعی در سال ۲۰۱۰ برابر ۸/۸ درصد بود، ولی در سال ۲۰۱۱، به‌دلیل ضعف اقتصاد جهانی و بالا بودن نرخ‌های بهره، نرخ رشد کاهش یافت. تاثیر نظام ضعیف بودجه‌ای دولت در کسری

گروه ریسک کشوری — سرمایه گذاری مستقیم خارجی — اعتبارات صادراتی اعطایی دنیا

رومانی

شاخص های کلیدی	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱*	۲۰۱۲**
تولید ناخالص داخلی (میلیون دلار)	۲۰۴,۳۳۹	۱۶۳,۳۱۷	۱۶۱,۶۲۴	۱۷۶,۶۰۲	۱۹۴,۰۶۵
رشد تولید ناخالص داخلی واقعی (%)	۷/۳	-۷/۱	-۱/۳	۱/۷	۳/۶
تولید ناخالص داخلی سرانه (دلار)	۹,۵۶۶	۷,۶۷۵	۷,۲۶۷	۸,۳۶۲	۹,۳۰۲
تورم (%)	۷/۹	۶/۵	۶/۱	۶/۶	۴/۱
تراز مالی (% از GDP)	-۵/۷	-۸/۵	-۶/۴	-۴/۵	-۳/۴
کل بدهی خارجی (میلیون دلار)	۱۰۴,۹۴۳	۱۱۷,۵۱۱	۱۲۴,۰۵۲	۱۳۸,۴۱۶	۱۴۱,۵۵۴
بدهی خارجی به GDP (%)	۵۱	۷۲	۷۷	۷۸	۷۳
بدهی خارجی به صادرات کالاها و خدمات (%)	۱۵۹	۲۲۵	۲۰۹	۱۹۱	۱۸۰
بدهی کوتاه مدت به ذخایر بین المللی (%)	۷۵	۵۲	۵۸	۵۴	۵۳
نسبت خدمات بدهی (%)	۲۷	۳۱	۳۰	۲۲	۲۲
تراز حساب جاری (میلیون دلار)	-۲۳,۷۱۹	-۶,۹۵۵	-۶,۴۸۰	-۸,۴۴۳	-۹,۲۸۴
حساب جاری به GDP (%)	-۱۱/۶	-۴/۳	-۴	-۴/۸	-۴/۸
نرخ برابری دلار آمریکا (میانگین)	۲/۲۵	۳/۰۵	۳/۱۸	۳/۰۹	۳/۱۰
ذخایر بین المللی (میلیون دلار)	۳۸,۰۰۶	۴۲,۲۶۹	۴۳,۱۳۶	۵۳,۸۰۷	۵۸,۸۷۵
ذخایر ارزی برای پوشش واردات (تعداد ماه)	۵/۵	۸/۹	۸/۴	۹/۵	۸/۴

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: واقع در جنوب شرقی اروپا
پایتخت: بخارست
نوع حکومت: جمهوری
پول محلی: لئو
جمعیت: ۲۱ میلیون نفر
درآمد سرانه: ۷,۸۴۰ دلار (بالاتر از متوسط)
درآمد ملی: ۱۶۸,۲۰۸ میلیون دلار

ریسک اقتصادی

پس از سال ها رشد بالای تولید ناخالص داخلی، این کشور از بحران اقتصادی اخیر شدیداً صدمه دید. بخش صنعت (به خصوص بخش های صادرات محور از جمله فولاد و اتومبیل) کاهش شدیدی را در تولیدات خود تجربه نمود. به دلیل وام دهی محدود بانکی و افت سرمایه در گردش، سرمایه های بخش بازرگانی بیش از ۲۵ درصد

نقاط قوت

مقصدی جذاب برای سرمایه گذاران خارجی با توجه به بازار بزرگ داخلی
چشم انداز روشن اقتصادی به دلیل عضویت در اتحادیه اروپا
بخش بانکی با کفایت سرمایه مناسب
پایین بودن بار بدهی بخش دولتی

این ورود به شدت تحت نظارت کمیسیون اروپا در خصوص اصلاح دستگاه قضائی و مبارزه با فساد مالی قرار گرفته است. این کشور به دلیل پیشرفت کندی که در موارد فوق داشته، از سوی اتحادیه اروپا برای ورود به منطقه شینگن منع شده است.

نقاط ضعف

بالا بودن بدهی بخش خصوصی
وجود ریسک نرخ ارز برای شرکت ها
بی ثباتی سیاسی
اعمال کند اصلاحات در بخش دولتی
کسری بالای حساب جاری

ریسک سیاسی

به دلیل اینکه دولت در مجلس به حمایت گروه های اقلیت و اعضای مستقل وابسته است، موقعیت نسبتاً بی ثباتی دارد. وجود چنین مجلس ضعیفی اعمال سیاست های ریاضتی شدید و ضروری را از سوی دولت مشکل می سازد. رومانی به همراه بلغارستان در اول ژوئن سال ۲۰۰۷ وارد اتحادیه اروپا شدند و به واسطه

داخلی واقعی ۳/۶ درصد احیا خواهد شد و پیش‌بینی می‌شود کسری بودجه به ۳/۴ درصد GDP کاهش یابد. سابقه پرداخت بدهی این کشور عالی است و به راحتی می‌تواند به بازارهای سرمایه‌ای بین‌المللی برای پوشش اقساط پرداختنی و کسری حساب جاری دست یابد. کل اعتبارات بانکی، استفاده از ذخایر و وجوه IMF برای پوشش شکاف‌های بزرگ مالی در سال‌های پیش رو کافی به نظر می‌رسد.

به‌طور کلی، رومانی در مقابل شوک‌های خارجی شکننده است. نرخ ارز به شدت در مقابل تغییرات بازار آسیب‌پذیر بوده و به میزان اعتماد به یکپارچگی سیاست‌های اقتصادی دولت وابسته است.

سیاست پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران

این کشور در گروه چهار ریسک صندوق (ریسک متوسط) قرار دارد و پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران رومانیایی کالاها و خدمات ایرانی بدون محدودیت امکان‌پذیر است.

۲۰۱۱ است. محیط کسب و کار در رومانی با سطح بالایی از فعالیت‌های غیررسمی و عدم وجود زیرساخت‌ها هنوز ضعیف است. علی‌رغم برخی پیشرفت‌ها در اصلاحات، بوروکراسی اداری و فساد مالی، موانع اصلی انجام کسب و کار در رومانی می‌باشند. سطح بدهی خارجی بالا و معادل ۷۸ درصد تولید ناخالص داخلی و ۱۹۱ درصد صادرات کالاها و خدمات بوده و نسبت خدمات بدهی نیز در سطح بالایی بوده و برابر با ۲۲ درصد در سال ۲۰۱۱ می‌باشد. تراز تجاری از سال ۲۰۰۹ بشدت کاهش یافته است. حساب جاری نیز بسیار پایین‌تر از گذشته و برابر با ۴/۸ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۱ می‌باشد. حساب سرمایه، با تراز اندک مثبت و حساب کل منفی است.

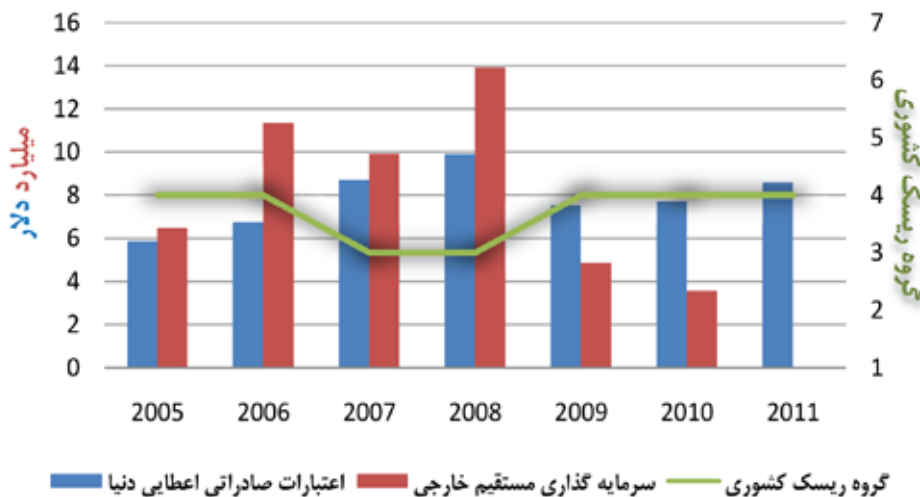
چشم‌انداز

از آنجاکه دولت ائتلافی فعلی فاقد اکثریت در مجلس و وابسته به حمایت اعضای مستقل بوده، بنابراین موقعیت سیاسی شکننده می‌باشد. برنامه ریاضت اقتصادی بر تقاضای داخلی تأثیر منفی می‌گذارد. در سال ۲۰۱۲ اقتصاد با رشد تولید ناخالص

کاهش یافت. شکوفایی اقتصادی سال‌های ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۸ با افزایش شدید بدهی بخش خصوصی همراه شد. با وجود احیای بخش صادرات (۱۳ درصد)، این امر از سال ۲۰۱۰ نتوانست تأثیر قابل توجهی بر بهبود اقتصادی بگذارد، و در سال ۲۰۱۲ نیز تنها بهبودی اندکی انتظار می‌رود.

برای برطرف کردن کاهش شدید ورود سرمایه، عدم ترازهای مالی و خارجی و تقویت بخش مالی، رومانی در ماه مه سال ۲۰۰۹ با دریافت وام هنگفت ۲۰ میلیارد یورویی IMF، اتحادیه اروپا و دیگر موسسات موافقت نمود. این بسته مالی برای بازگشت اعتماد اقتصادی، کمک به کسری حساب جاری، حفظ نرخ ارز، تقویت سیاست مالی، کاهش تورم به میزان مورد نظر بانک مرکزی، ارائه نقدینگی به بازارهای مالی داخلی طراحی شد. به منظور دستیابی به کسری بودجه مورد انتظار و توافق IMF، دولت مجبور است برای مهار هزینه‌های دولتی از جمله کاهش ۲۵ درصد دستمزدهای دولتی و کم کردن پرداخت‌های انتقالی، اقدامات جدی‌تری اتخاذ نماید.

سیاست پولی به حفظ تورم در سطح ۳ درصد کمک نمود. آخرین نرخ تورم مربوط به این کشور برابر با ۴/۲ درصد در اوت

عمان

**۲۰۱۲	**۲۰۱۱	۲۰۱۰	متوسط ۲۰۰۹-۲۰۰۵	
۳/۵	۴/۳	۴	۷/۱	تولید ناخالص داخلی واقعی (% تغییر)
۸	۹	۴/۵	۵/۴	نرخ تورم (%)
-۰/۵	-۰/۸	۱/۲	-۰/۱	تراز مالی (% از GDP)
۵	۳۰	-۳۸/۶	۱۹	رشد صادرات (%)
۱۴	۱۴	-۷/۷	۱۸	رشد واردات (%)
۷	۱۱/۵	۷/۴	-۹	حساب جاری (% از GDP)
۷	۶/۵	۶	۱۳/۶	بدهی خارجی به GDP (%)
۰/۷	۰/۵	۰/۴	۲/۹	نسبت خدمات بدهی (%)
۰/۴	۰/۴	۰/۴	۰/۴	نرخ متوسط ریال در برابر دلار
۱۲/۵	۱۳	۱۲/۵	۴	ذخایر ارزی برای پوشش واردات (تعداد ماه)

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: حاشیه خلیج فارس و دریای عمان
پایتخت: عمان
نوع حکومت: پادشاهی
پول محلی: ریال
جمعیت: ۲/۹ میلیون نفر
گروه درآمدی:
درآمد سرانه: ۱۷۸۹۰ دلار (پر درآمد بالا)
درآمد ناخالص ملی: ۵۰ میلیارد دلار

نقاط قوت

برخورداری از اقتصاد متنوع، نفت، گاز، پتروشیمی، فولاد، گردشگری، فعالیت بنادر و جذب سرمایه‌های خارجی
بهره‌مندی از سرمایه‌گذاری‌های مهم زیربنایی
ثبات سیاسی

نقاط ضعف

کاهش تدریجی ذخایر نفتی
آسیب‌پذیر بودن به‌واسطه کاهش قیمت نفت
وابستگی به منابع انسانی خارجی
فقدان اشتغالزایی

کشور را تشکیل می‌دهد. حساب‌های عمومی نیز با توجه به افزایش دریافتی‌های مالیاتی ناشی از افزایش رشد اقتصادی و نیز رشد درآمدها با مازاد مواجه است. تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۰ بیش از ۴ درصد رشد نمود که بر پایه افزایش قابل توجه تولید نفت به میزان ۸۶۵.۰۰۰ بشکه در روز و بهبود وضعیت استخراج نفت می‌باشد. برآورد می‌شود در سال ۲۰۱۱

مهمی همچون چشم‌انداز محدود اصلاحات سیاسی و عدم مساعی کافی دولت در رفع مشکلات اقتصادی اجتماعی روبه‌روست.

ریسک اقتصادی

منابع نفتی اکثر درآمدهای مالی و درآمدهای صادراتی

ریسک سیاسی

شرایط سیاسی عمان با توجه به ناراضی‌های بخش‌هایی از جامعه از نظام سیاسی و گسترش امتیازات پادشاه با ابهام روبه‌روست و در فوریه ۲۰۱۱ نیز با اعتراضاتی روبه‌رو بود. این در حالی است که کشور با مشکلات

قیمت نفت و افزایش متوسط تولید نفت، این مازاد کاهش یابد. همچنین پیش‌بینی می‌شود صادرات تا میانگین ۱/۷ درصد در سال‌های مذکور رشد کند. در عین حال توسعه بنادر عمان، صادرات مجدد بویژه در سال ۲۰۱۳ را افزایش خواهند داد. در مجموع مازاد تجاری سال‌های ۲۰۱۲-۲۰۱۳ به‌طور میانگین ۱۹/۸ میلیارد دلار خواهد بود.

سیاست پوشش صندوق‌ضمانت صادرات ایران

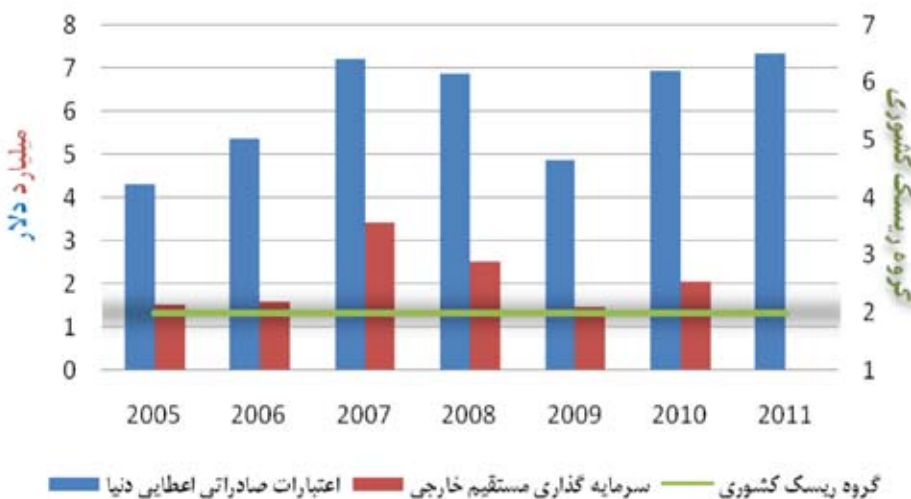
این کشور در گروه ریسک کشوری دو (کم ریسک) قرار دارد و پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران عمانی کالاها و خدمات ایرانی امکانپذیر می‌باشد.

برای بهره‌برداری از رشد تجاری بین بازارهای نوظهور می‌باشد. شایان ذکر آنکه صادرات غیرنفتی این کشور در سال ۲۰۱۰ با رشد ۳۲ درصد به حدود ۶/۵ میلیارد دلار رسید. هشتمین برنامه توسعه اقتصادی (۲۰۱۱-۲۰۱۵)، بیش از ۱/۵ میلیارد دلار را به توسعه صادرات غیرنفتی و زیرساخت اختصاص می‌دهد. در عین حال دولت در افزایش تولید نفت خام سرمایه‌گذاری خواهد نمود. سرمایه‌گذاری فزاینده در صنعت انرژی و در ژئراتورهای جدید سبب عرضه بیشتر گاز می‌شود. گردشگری نیز بخش مهمی در تنوع درآمدی محسوب می‌شود. تاکید بیشتر بر روی حمایت از مصرف‌کننده در برابر افزایش قیمت کالا خواهد بود.

براساس برآورد موسسه EIU، مازاد تجاری در سال ۲۰۱۱ به‌واسطه قیمت‌های بالای نفت، افزایش یافته و در عین حال پیش‌بینی شده است در سال‌های ۲۰۱۲-۲۰۱۳ با کاهش

رشد اقتصادی با توجه به افزایش متوسط تولید نفت، حدود ۴/۳ درصد باشد. این در حالی است که پیش‌بینی می‌شود قیمت نفت برنت به‌طور قابل توجهی از ۱۱۰ دلار در هر بشکه در سال ۲۰۱۱ به ترتیب به ۹۴ و ۹۰ دلار در سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ کاهش یابد. تولید نفت عمان نیز در سال‌های مذکور از رشد متوسطی برخوردار خواهد بود. در عین حال با توجه به افزایش هزینه‌های سرمایه‌ای، مصرف بالای دولتی و افزایش تولیدات غیرنفتی، رشد اقتصادی عمان به‌طور میانگین ۴/۹ درصد خواهد بود.

دولت عمان به دنبال اصلاحاتی است که به تنوع‌سازی اقتصادی (جداسازی از نفت و گاز) و افزایش صادرات غیرنفتی منجر گردد. این در حالی است که صادرات بخش غیرنفتی به دلیل پروژه‌های صنعتی جدیدی که مطرح شده‌اند، نقش مهم‌تری را ایفا خواهند نمود. دولت عمان نیز به دنبال سرمایه‌گذاری در زیرساخت بنادر

روسیه

** ۲۰۱۲	* ۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۰۹	۲۰۰۸	
۱.۸۴۸.۷۱۲	۱.۶۷۵.۱۲۵	۱.۴۶۴.۴۹۶	۱.۲۴۱.۱۰۰	۱.۶۷۹.۹۶۶	تولید ناخالص داخلی (میلیون دلار)
۴/۵	۴/۳	۴	-۷/۲	۵/۲	رشد تولید ناخالص داخلی واقعی (%)
۱۳۰.۹۳	۱۱۸.۳۸	۱۰.۳۳۵	۸.۷۴۶	۱۱.۸۴۷	تولید ناخالص داخلی سرانه (دلار)
۷/۷	۹/۱	۶/۹	۱۱/۷	۱۴	تورم (%)
-۳	-۳/۳	-۴	-۵/۸	۴/۱	تراز مالی (% از GDP)
۴۷۲.۶۰۰	۴۳۶.۳۰۰	۴۰۲.۹۰۰	۳۸۷.۵۰۰	۴۰۲.۴۵۳	کل بدهی خارجی (میلیون دلار)
۲۶	۲۶	۲۸	۳۱	۲۴	بدهی خارجی به GDP (%)
۸۷	۸۲	۸۴	۱۰۲	۶۹	بدهی خارجی به صادرات کالاها و خدمات (%)
۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۱۳	بدهی کوتاه مدت به ذخایر بین‌المللی (%)
۱۴	۱۳	۱۳	۱۲	۱۱	نسبت خدمات بدهی (%)
۶۰.۳۰۰	۸۴.۴۰۰	۷۲.۶۰۰	۴۹.۴۳۱	۱۰۳.۶۶۱	تراز حساب جاری (میلیون دلار)
۳/۳	۵	۵	۴	۶/۲	حساب جاری به GDP (%)
۳۰/۲۰	۳۰/۳۰	۳۰/۳۸	۳۱/۷۴	۲۴/۸۵	نرخ ارز به دلار آمریکا (میانگین)
۵۴۰.۰۰۰	۵۱۶.۱۰۰	۴۶۶.۷۶۶	۴۱۰.۹۴۸	۴۲۳.۳۲۱	ذخایر بین‌المللی (میلیون دلار)
۲۰/۴	۲۰/۷	۲۲/۲	۲۳/۴	۱۵/۸	ذخایر ارزی برای پوشش واردات (تعداد ماه)

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: واقع در آسیای شمالی و اروپای شرقی
پایتخت: مسکو
نوع حکومت: فدراسیون
پول محلی: روبل
جمعیت: ۱۴۱ میلیون نفر
درآمد سرانه: ۹,۹۱۰ دلار (بالاتر از متوسط)
درآمد ملی: ۱,۴۰۴,۱۷۹ میلیون دلار

نقاط قوت

منابع طبیعی فراوان (نفت، گاز، فلزات...)
نیروی کار ماهر
ذخایر ارزی بالا
قدرتی شناخته شده در منطقه و در حوزه انرژی

نقاط ضعف

وابستگی به قیمت مواد خام
عدم رقابت در بخش صنعت
بدهی خارجی بالای بخش خصوصی
بخش بانکی ضعیف
تداوم کاستی‌ها در محیط کسب و کار

ریسک سیاسی

از سال ۲۰۰۰ که «ولادیمیر پوتین» به عنوان رئیس جمهوری انتخاب شد، روسیه ثبات سیاسی داشته است. رونق اقتصادی ناشی از افزایش قیمت نفت نیز به این ثبات کمک کرد. پس از انتخابات مجلس در سال ۲۰۰۴ و انتخابات ریاست جمهوری،

ثبات پس از دوره «پلسین» که با رشد اقتصادی و افزایش سریع درآمدها همراه شده، راضی هستند.
از سال ۲۰۰۸ با ائتلاف پوتین و مدودوف برای ریاست جمهوری و نخست‌وزیری، نشانه‌هایی از اختلاف جدی میان آنها دیده نشده، ولی به نظر می‌آید قدرت واقعی در دست پوتین باشد.
جنگ روسیه با گرجستان در سال ۲۰۰۸ به شدت به

قدرت سیاسی در کشور انحصاری شده است. استقلال مناطق مختلف داخل روسیه تضعیف و دوما به مجلسی فرمایشی تبدیل شده است. رسانه‌ها شدیداً تحت کنترل دولت هستند و تصمیم‌گیری‌ها در اختیار رئیس جمهوری، نخست‌وزیر و گروه کوچکی در کرملین (که اصطلاحاً به گروه «سیلویکی» دارای پیشینه نظامی و امنیتی مشهورند) قرار دارد. با این حال به نظر می‌آید مردم به رغم پاره‌ای مشکلات، از وضعیت

تولیدکننده نفت (تقریباً ۸ میلیون بشکه در روز) در جهان تبدیل شده و بزرگ‌ترین صادرکننده گاز طبیعی است. بدهی خارجی در سطح متوسط و برابر ۴۲۶ میلیارد دلار و بیشتر آن بدهی بخش بانکی و شرکتی است. نسبت خدمات بدهی کمتر از ۱۵ درصد و تعهدات کوتاه‌مدت آن تقریباً ۲۵ درصد است.

چشم‌انداز

انتخابات قریب‌الوقوع ریاست جمهوری در مارس ۲۰۱۲ احتمالاً به حضور مجدد پوتین در راس قدرت منجر خواهد شد. موقعیت خارجی روسیه با توجه به نسبت‌های نقدینگی و توانایی پرداخت عالی در وضعیت خوبی قرار دارد. بازار روسیه فرصت‌های تجاری خوبی برای صادرات سایر کشورها ارائه می‌کند. به‌رغم مشکلات موجود در محیط کسب و کار، این کشور همچنان به‌عنوان بازار در حال رشد باقی می‌ماند.

سیاست پوشش صندوق‌ضمانت صادرات ایران

این کشور در گروه ریسک چهار (ریسک متوسط) صندوق قرار دارد و پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران روسی کالاها و خدمات ایرانی بدون محدودیت امکان‌پذیر است.

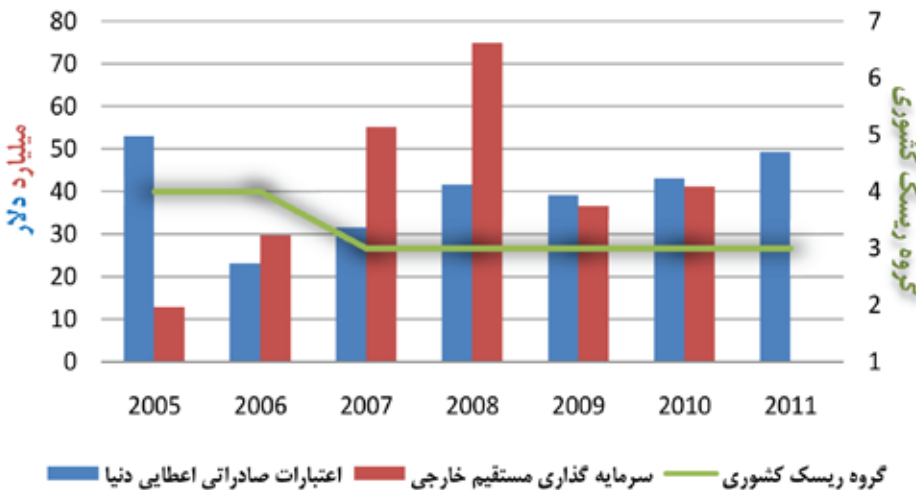
از سال ۲۰۰۹ به‌دلیل کاهش درآمد و هزینه‌های اضافی برای حمایت از شرکت‌ها و بانک‌های مشکل‌دار، موقعیت مالی کشور به‌شدت تضعیف شد. دولت ۲۵۰ میلیارد دلار برای بسته‌های گوناگون نجات بکار برد که ۱۰۰ میلیارد دلار آن به شرکت‌های مادر و بانک‌های مشکل‌دار تخصیص یافت. در حال حاضر این کشور بیش از گذشته وابسته به منابع انرژی است، به نحوی که بخش نفت و گاز ۳۰ درصد تولید ناخالص داخلی، ۵۰ درصد بودجه و ۷۵ درصد صادرات این کشور را تشکیل می‌دهد. مداخلات فزاینده دولتی منجر به محیط نامطلوب کسب و کار شده و ورود سرمایه‌های خارجی جهت اکتشاف و بهره‌برداری از منابع نفتی را کند کرده است.

در بخش تولید و انرژی، بهره‌وری بسیار پایین‌تر از دیگر کشورهای صنعتی است. اقتصاد روسیه به‌شدت انحصاری بوده و رقابت و بازارگرایی در آن کم و اندازه کسب و کار متوسط و حدود ۱۵ درصد تولید ناخالص داخلی است. در مقابل شرکت‌های غول‌آسای دولتی یا شرکت‌های خصوصی وابسته به دولت بر اقتصاد چیره‌گی دارند. عدم اقدامات اصلاحی و فقدان بازارگرایی از ظهور بخش خصوصی رقابتی و قدرتمند در حوزه تولیدکنندگان نفت و گاز جلوگیری به‌عمل آورده است. نظام قضایی فاقد شفافیت و غالباً منجر به تصمیمات شخصی می‌شود. فساد مالی و اداری گسترده، اقدامات جنایی و تبارگماری، نگرانی‌هایی را در خصوص حقوق مالکیت و محیط کسب و کار افزایش داده است. وضعیت انرژی در این کشور بسیار خوب بوده و روسیه دارای ذخایر عظیم نفت و گاز است. در واقع این کشور به دومین

روابط روسیه با غرب آسیب رساند ولی از سال ۲۰۰۹ با تغییر در سیاست آمریکا از سوی اوباما روابط بهبود یافت. روسیه برای بهبود روابط با لهستان و اوکراین تلاش دارد و به دنبال توسعه روابط با اتحادیه اروپاست.

ریسک اقتصادی

پس از سال‌ها رشد بسیار خوب و سریع تولید ناخالص داخلی که به لطف افزایش قیمت‌های نفت و گاز حاصل شد، اقتصاد روسیه در سال ۲۰۰۹ به‌واسطه بحران مالی جهانی و افت قیمت‌های نفت به‌شدت صدمه دید. شرایط اعتباری داخلی دچار مشکل شد و صادرات کاهش پیدا کرد. با کاهش GDP به میزان ۷/۲ درصد در سال ۲۰۰۹، مصرف خصوصی، سرمایه‌گذاری و ساخت‌وساز به‌طور قابل ملاحظه‌ای کاهش یافت. در سال ۲۰۱۰ با احیای اقتصاد جهانی و بالا رفتن قیمت نفت، اقتصاد با رشد ۴ درصد روبه‌رو شد و برآورد می‌شود رشد ۲۰۱۱ به بالای ۴ درصد برسد. تورم در جولای سال ۲۰۱۱ افزایش یافت و به ۹ درصد رسید که بالاتر از نرخ هدفگذاری شده بانک مرکزی (۶/۷ درصد) است. افزایش تورم ناشی از اقدامات دولتی برای تحریک مصرف داخلی، افزایش دستمزد و متعاقب آن افزایش واردات کالاهای مصرفی است. بانک مرکزی برای مقابله با این تورم، سیاست پولی انقباضی را اتخاذ کرد و در نتیجه نرخ تامین مالی مجدد را دو برابر کرد.

تایلند

شاخص‌های کلیدی	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱*	۲۰۱۲**
تولید ناخالص داخلی (میلیون دلار)	۲۷۲.۵۷۸	۲۶۳.۷۱۱	۳۱۸.۹۰۸	۳۴۳.۳۹۲	۳۷۷.۸۶۷
رشد تولید ناخالص داخلی واقعی (%)	۲/۵	-۲/۳	۷/۸	۲/۵	۳/۸
تولید ناخالص داخلی سرانه (دلار)	۴.۱۱۰	۳.۹۳۶	۴.۷۱۸	۵.۰۴۳	۵.۴۹۲
تورم کالاهای اساسی (%)	۵/۰	-۰/۹	۳/۳	۴/۲	۴
تراز مالی (% از GDP)	-۱/۱	-۴/۴	-۱/۳	-۲/۹	-۳/۱
کل بدهی خارجی (میلیون دلار)	۵۴.۸۵۸	۵۸.۷۵۵	۷۴.۰۴۸	۸۳.۴۹۹	۸۸.۲۵۴
نسبت بدهی خارجی به GDP (%)	۲۰	۲۲	۲۳	۲۴	۲۳
نسبت بدهی خارجی به صادرات کالا و خدمات (%)	۲۵	۳۱	۳۲	۳۰	۲۹
نسبت بدهی کوتاهمدت به ذخایر ارزی (%)	۲۲	۲۱	۲۰	۲۰	۱۹
نسبت خدمات بدهی (%)	۸	۷	۴	۵	۵
تراز حساب جاری (میلیون دلار)	۲.۲۱۱	۲۱.۸۶۰	۱۴.۷۵۱	۱۴.۱۵۹	۱۱.۴۳۵
نسبت حساب جاری به GDP (%)	۰/۸	۸/۳	۴/۶	۴/۱	۳
برابری ارز نسبت به دلار آمریکا (میانگین)	۳۳/۳	۳۴/۳	۳۱/۷	۳۰/۴	۳۰/۵
ذخایر ارزی (میلیون دلار)	۱۰۸.۶۶۱	۱۳۵.۴۸۳	۱۶۷.۵۳۰	۱۸۲.۰۸۵	۲۰۱.۰۷۴
پوشش ذخایر ارزی برای واردات (تعداد ماه)	۷/۳	۱۲/۲	۱۱	۹/۹	۹/۹

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: جنوب شرق آسیا، بین کشورهای هند و چین پایتخت: بانکوک
نوع حکومت: مشروطه سلطنتی
واحد پول: بات (BHT)
جمعیت: ۶۳/۹ میلیون نفر
درآمد سرانه: ۴,۲۱۰ دلار آمریکا (گروه درآمدی درآمد کمتر از متوسط)
درآمد ملی: ۲۸۶,۶۷۶ میلیون دلار آمریکا

دولت حزب دموکرات و درخواست برگزاری انتخابات زودهنگام، اوضاع بیش از پیش به وخامت گرایید.
به دلیل اختلافات مرزی تایلند و کامبوج در مورد معبد Preah Vihear که منجر به درگیری‌های متعدد مرزی شد، روابط دو کشور در سال ۲۰۰۸ بدتر شد. در نوامبر ۲۰۰۹، هنگامی که دولت کامبوج انتصاب «تاکسین» را به‌عنوان مشاور ویژه اقتصادی اعلام کرد و

نقاط قوت

تولیدات محصولات کشاورزی و صنعتی متنوع و با کیفیت بالا
روند صعودی تولیدات کالا
کانون منطقه‌ای آزاد برای همسایگان
سیستم بانکی قوی

گروه سرخپوش (مردم فقیر حامی نخست‌وزیر سابق «تاکسین») و زردپوش (طبقه متوسط و بالای بانکوک تحت رهبری حزب دموکرات و ائتلاف خلق برای دموکراسی)، تغییر دولت در سال ۲۰۰۸ و متعاقب آن، اعتراضات گسترده از سوی جنبش‌های مذکور بوده است. مارس ۲۰۱۰، پیامد سازماندهی اعتراضات گسترده در بانکوک از سوی سرخپوشان جهت فروپاشی

نقاط ضعف

تجارت خارجی متأثر از رقابت با چین
فقدان اصلاحات ساختاری
محیط تجاری با شاخصه تاثیرپذیری بخش خصوصی از محافل سیاسی
سابقه عدم ثبات سیاسی به‌صورت مکرر از سال ۲۰۰۶

ریسک سیاسی

انتخابات جولای ۲۰۱۱ منجر به پیروزی حزب «فئو» به سرپرستی «ینگلوک شیناواترا» بر دولت پیشین به رهبری حزب دموکرات شد. مشخصه اصلی سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۰، افزایش فشارهای سیاسی بین دو

تایلند پیش‌بینی رشد ۴/۸ درصد را برای این سال ارائه داده بود. گرچه با توجه به صادرات محور بودن اقتصاد تایلند (بویژه در حوزه تجهیزات الکترونیک، قطعات خودرو و ماشین‌آلات) و وابستگی شدید به تقاضای شرکای تجاری (چین، ژاپن و آمریکا)، رشد اقتصادی کمتر از رشد جهانی مورد انتظار احیای اقتصاد را با اشکال مواجه می‌سازد.

وضعیت بخش بانکداری به‌طور چشمگیری بهبود یافته و مطالبات معوق بانک‌ها تنها ۵/۷ درصد کل وام‌ها را تشکیل می‌دهد.

در مجموع، پایه‌های اقتصاد کلان تایلند بسیار قوی است و به‌طور چشمگیری ریسک کشوری را کاهش می‌دهد. ظرفیت پرداخت دولت تایلند با توجه به نسبت‌های بدهی خارجی پایین، مزاد حساب جاری و ذخایر ارزی، مناسب ارزیابی می‌شود.

سیاست پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران

این کشور در گروه سه ریسک کشوری (نسبتاً کم ریسک) قرار داشته و پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران تایلندی کالاهای و خدمات ایرانی بدون محدودیت تحت پوشش قرار می‌گیرد.

از اقتصاد و بازسازی آن، برای اولین بار طی بیش از دو سال گذشته، نرخ‌های پایه بهره را از ۲۵/۰ درصد به ۲۵/۳۳ درصد افزایش داد. دولت اعلام نمود که حدود ۱۳۰ میلیارد بات (۴/۲ میلیارد دلار) را صرف تجدید ساختار نموده است.

فساد اداری در سطح گسترده‌ای وجود دارد، اما شواهد اندکی وجود دارد که این موضوع مانع پرداخت به موقع شرکت‌ها شده است. همچنین نسبت به اکثر کشورهای آسیای جنوب شرقی، بوروکراسی و مقررات مربوط به بازار نیروی کار کمتر می‌باشد. تایلند یک واردکننده عمده نفت است، گرچه تولید داخلی نفت (۲۷ درصد مصرف) و گاز طبیعی رو به رشد است.

چشم‌انداز: وضعیت سیاسی تایلند بی‌ثبات و شدیداً چندقطبی باقی خواهد ماند. به نظر می‌رسد خانم اینگلوک نخست‌وزیر تایلند، وضعیت را به سمت عفو برادر بزرگ‌تر خود «تاکسین» که در تبعید به سر می‌برد، سوق دهد. این موارد می‌تواند موجبات تحریک و اعتراض زردپوشان را فراهم آورده و فشارهای بیشتری بر وضعیت سیاسی آسیب‌پذیر تایلند وارد آورد. همچنین وضعیت سلامتی پادشاه ۸۳ ساله تایلند مناسب نبوده و این امر ثبات سیاسی تایلند را تهدید می‌کند.

پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۱۲، اقتصاد احیا شده و تولید ناخالص داخلی ۲/۸ درصد رشد یابد. در ماه نوامبر، بانک مرکزی

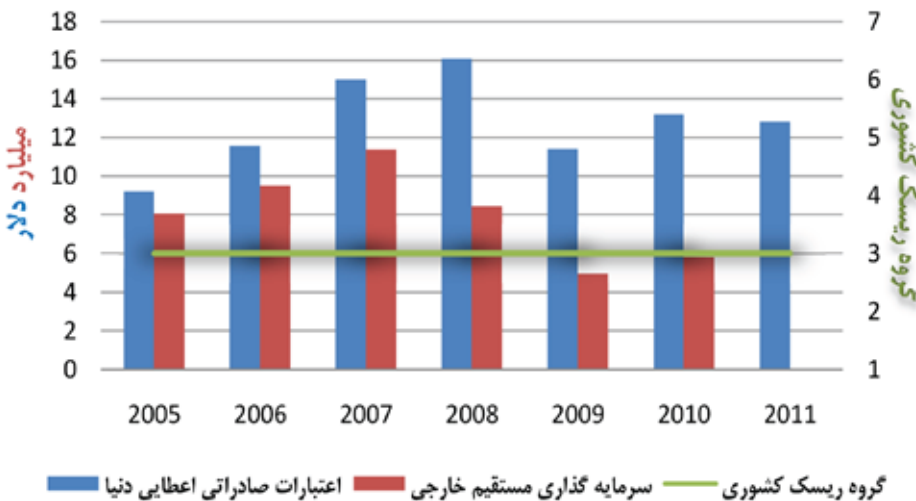
درخواست‌های تایلند جهت استرداد نامبرده را رد نمود، وخامت روابط دو کشور تشدید شد.

ریسک اقتصادی

اقتصاد کشور لطمات شدیدی را بابت سیلی که در ۵۰ سال اخیر بی‌نظیر بود متحمل شده، صدها تن جان خود را از دست داده و اختلالات جدی بویژه در صنایع الکترونیک و منسوجات به‌وجود آمده است. مجموع خسارات حدود ۱۷ میلیارد دلار آمریکا (۵ درصد GDP) تخمین زده می‌شود. در اکتبر ۲۰۱۱ تولیدات صنعتی حدود ۳۵/۸ درصد کاهش یافت.

پیش‌بینی‌های رشد اقتصادی برای سال ۲۰۱۱ از رقم پیشین ۴/۱ درصد به ۲/۵ درصد تعدیل شده و حتی برخی تحلیلگران رشد پایین‌تری (۱/۵ درصد) را پیش‌بینی می‌کنند. پس از ثبت رشد تولید ناخالص داخلی به میزان ۳/۵ درصد در نیمه دوم سال ۲۰۱۱، انتظار می‌رود که در سه ماهه چهارم سال ۲۰۱۱، تایلند کاهش GDP (حدود ۳/۷ درصد) را تجربه کرده که این وضعیت احتمالاً در سه ماهه اول سال ۲۰۱۲ نیز مشاهده خواهد شد که به لحاظ فنی به معنای رکود کشور است.

در پایان نوامبر ۲۰۱۱، بانک مرکزی تایلند به منظور حمایت

برزیل

***۲۰۱۲	**۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۰۹	۲۰۰۸	
۲,۶۴۸,۸۲۴	۲,۴۴۷,۳۰۵	۲,۰۸۸,۹۹۷	۱,۵۹۳,۰۴۱	۱,۶۵۳,۳۲۳	تولید ناخالص داخلی (میلیون دلار)
۳/۸	۳/۶	۷/۶	-۰/۷	۲/۵	رشد GDP واقعی (%)
۱۳,۲۹۷	۱۲,۳۹۱	۱۰,۶۹۰	۸,۲۲۳	۸,۶۱۲	درآمد سرانه (دلار)
۵/۵	۶/۷	۵	۴/۹	۵/۶	تورم کالاهای اساسی (%)
-۲/۷	-۲/۸	-۲/۲	-۳/۳	-۱/۹	تراز مالی (% از GDP)
۴۶۱,۹۴۷	۴۰۹,۱۷۸	۳۴۶,۵۳۱	۲۷۶,۹۳۲	۲۶۲,۱۳۹	کل بدهی خارجی (میلیون دلار)
۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۶	بدهی خارجی به GDP (%)
۱۴۷	۱۳۷	۱۴۴	۱۴۶	۱۰۹	بدهی خارجی به صادرات کالا و خدمات (%)
۲۷	۲۵	۲۴	۱۷	۱۹	بدهی کوتاهمدت به ذخایر ارزی (%)
۲۹	۲۶	۲۶	۲۳	۲۳	نسبت خدمات بدهی (%)
-۶۸,۹۳۱	-۵۲,۱۱۹	-۴۷,۳۶۴	-۲۴,۳۰۲	-۲۸,۱۹۲	تراز حساب جاری (میلیون دلار)
-۲/۶	-۲/۱	-۲/۳	-۱/۵	-۱/۷	نسبت حساب جاری به GDP (%)
۱/۷	۱/۶۷	۱/۷۶	۲	۱/۸۳	برابری ارز نسبت به دلار آمریکا (میانگین)
۳۹۲,۶۹۶	۳۵۸,۲۰۶	۲۸۴,۴۴۲	۲۳۳,۵۳۳	۱۹۷,۸۹۰	ذخایر ارزی (میلیون دلار)
۲۰/۵	۲۱/۳	۱۷/۸	۲۱	۱۳	ذخایر ارزی برای پوشش واردات (تعداد ماه)

اطلاعات کلی

موقعیت جغرافیایی: شرق آمریکای جنوبی هم مرز اقیانوس اطلس پایتخت: برازیلیا نوع حکومت: جمهوری فدرال واحد پول: رئال (BRL) جمعیت: ۱۹۸/۷ میلیون نفر درآمد سرانه: ۹,۳۹۰ دلار آمریکا (گروه درآمد بالاتر از متوسط) درآمد ملی: ۱,۸۳۰,۳۹۲ میلیون دلار آمریکا

ریسک اقتصادی

سال ۲۰۰۹، اقتصاد برزیل رکود خفیفی را تجربه کرد که از کاهش تولیدات صنعتی (سالانه حدود ۷/۴- درصد) نشات می‌گرفت و خود ناشی از افت شدید صادرات و سرمایه‌گذاری (۱۰- درصد) بود. از سه ماهه

نقاط قوت

منابع طبیعی غنی سهم چشمگیر کالاهای تولیدی از مجموع تولیدات و صادرات اندازه و پتانسیل بازار داخلی هزینه‌های رقابتی نیروی کار

اکثریت قابل توجه کنگره را تشکیل می‌دهند. در ضمن از زمان سر کار آمدن خانم روسف، هفت وزیر به اتهام فساد اداری و مالی، مجبور به استعفا شده‌اند. روابط بین‌الملل برزیل، با ثبات بوده و همزمان با آمریکا و کشورهای آمریکای جنوبی (شامل بولیوی و ونزوئلا) ارتباط مناسبی وجود دارد.

نقاط ضعف

فقدان زیرساخت‌ها (انرژی، راه‌آهن، جاده، بندر و فرودگاه) آسیب‌پذیری در برابر شوک‌های خارجی فقدان نیروی کار ماهر هزینه بالای اعتبار بدهی بیش از حد بخش دولتی

ریسک سیاسی

خانم «دیپلما وانا روسف»، اقتصاددان و سیاستمدار برزیلی در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۱۰ به عنوان رئیس‌جمهور منتخب، برگزیده شد. روسف ائتلافی متشکل از ۱۰ حزب را رهبری می‌کند که

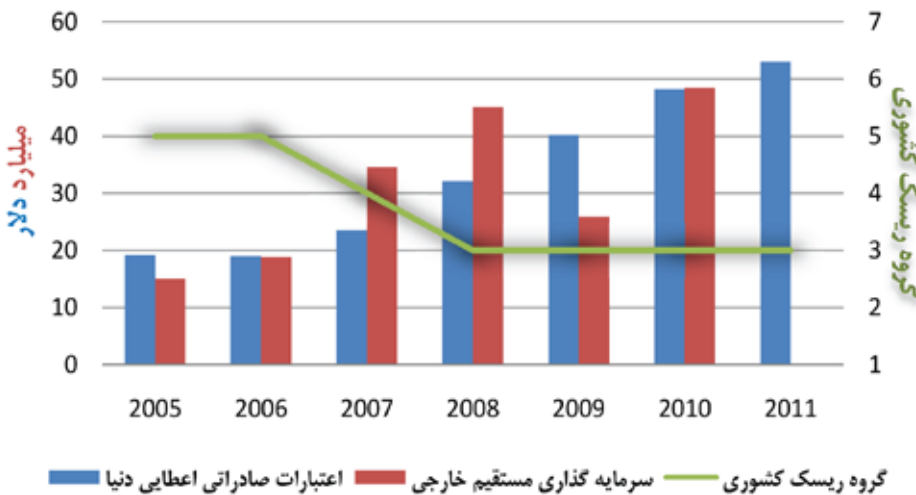
زیرا دسته‌بندی‌های شدید سیاسی و عدم پایداری احزاب به ائتلاف‌های سیاسی، بازدارنده است. انتظار می‌رود رشد تولید ناخالص داخلی نیز علی‌رغم کاهش نسبت به تابستان گذشته، مناسب است. بخش بانکی نیز در وضعیت قابل قبولی قرار دارد. برای کاهش کسری بخش دولتی، سیاست‌های انقباضی مالی مورد نیاز است، اما دولت با این محدودیت روبه‌روست که کمتر از ۱۰ درصد بودجه سالانه شامل اقلامی است که امکان حذف دارند، با توجه به اینکه پرداخت حقوق، مخارج بهداشت و آموزش، ثابت مانده است.

سیاست پوشش صندوق‌ضمانت صادرات ایران

این کشور در گروه سه (نسبتاً کم ریسک) صندوق قرار دارد و در دست بازبینی جهت یک درجه بهبود رتبه قرار دارد. پوشش اعتبارات کوتاه، میان و بلندمدت اعطایی به خریداران برزیلی کالاها و خدمات ایرانی بدون محدودیت امکانپذیر است.

نرخ تسعیر رئال از طریق ناامید نمودن سرمایه‌گذاران خارجی از خرید اموال در برزیل بود. از اواسط سال ۲۰۰۹ تا اواسط سال ۲۰۱۱، ارزش رئال حدود ۵۰ درصد در برابر دلار افزایش داشت که منجر به افزایش واردات و کاهش صادرات گردید. با توجه به بدهی دولتی بالا (۵۶ درصد)، دولت جهت کاهش کسری مالی، می‌بایست اقدامات ریاضتی بیشتری را برای بخش دولتی اعمال نماید. این اقدامات می‌تواند اصلاح سیستم مالیاتی و حقوق بالای بازنشستگی را در برگیرد. در مجموع، اقتصاد کلان برزیل تاکنون مستحکم بوده، اما بسیاری از کمبودهای ساختاری نظیر نظام پیچیده مالیاتی، عدم انعطاف مالی، قوانین و مقررات بیش از حد و دست‌وپاگیر، در بلندمدت می‌تواند توسعه اقتصادی برزیل را با مشکل مواجه سازند. ذخایر نفتی برون ساحلی برزیل حدود ۵۰ میلیارد بشکه برآورد می‌شود. افزایش استخراج از این منابع، می‌تواند برزیل را به یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان نفت دنیا مبدل سازد. چشم‌انداز: در کل مناسب ارزیابی می‌شود. سیستم سیاسی مانعی برای اصلاحات ساختاری به‌شمار می‌رود،

چهارم سال ۲۰۰۹، این کشور توانست به واسطه احیای صادرات به آسیا، سرمایه‌گذاری و تقاضای شدید برای کالاهای مصرفی، اقتصاد را رونق بخشد. تولیدات صنعتی و صادرات در سال ۲۰۱۰، ۱۱/۵ درصد رشد داشت و واردات نیز رشدی برابر ۳۶/۲ درصد نشان داد. در عین حال، رشد تولیدات صنعتی در نیمه اول سال ۲۰۱۱ در مقایسه با دوره مشابه سال قبل، افت چشمگیری را تجربه نموده (افت ۱/۶ درصد در سپتامبر و حدود ۰/۶ درصد در اکتبر ۲۰۱۱). یکی از اثرات نامطلوب رونق اقتصادی، افزایش تورم بود که از سپتامبر ۲۰۱۰ به‌طور یکنواخت افزایش یافته و در سپتامبر ۲۰۱۱ به ۷/۳ درصد رسید که بالاتر از نرخ موردنظر بانک مرکزی (۴/۵ درصد) بود. علی‌رغم تورم بالا، بانک مرکزی، نرخ بهره پایه را برای اولین بار طی دو سال گذشته در اوت پارسال کاهش داد و متعاقباً طی دو مرحله کاهش دیگر در آغاز دسامبر ۲۰۱۱، این نرخ به ۱۱ درصد رسید. علت کاهش این نرخ احتمالاً حفاظت از اقتصاد در مقابل بحران منطقه یورو و کاهش تقاضای جهانی بوده است. همچنین علت دیگر این امر، بهبود

حدود وظایف و اختیارات دفاتر کارگزاری

صندوق ضمانت صادرات ایران در راستای اهداف سیاست جمهوری اسلامی ایران و کاهش تصدیگری دولت و افزایش ضریب نفوذ خدمات بیمه اعتبار صادراتی به اقصی نقاط کشور و توزیع خدمات، جذب مشتری، فرهنگ سازی خدمات بیمه اعتبار صادراتی، بازاریابی و تبلیغات به استناد قانون چگونگی اداره صندوق ضمانت صادرات ایران مصوب ۱۳۷۵/۷/۱۵ مجلس شورای اسلامی و اساسنامه صندوق ضمانت صادرات

- جذب صادرکنندگان و تجار
  - راهنمایی و تکمیل مدارک صادرکنندگان جهت معرفی به صندوق
  - معرفی صادرکنندگان
  - پیگیری امور صادرکنندگان معرفی شده تا مرحله صدور
  - همکاری در پیگیری امور مربوط به خسارت و بازافت
  - سایر موارد درج شده در قرارداد
- ایران موضوع تصویبنامه شماره ۵۸۵۲۷/ت۱۷۶۸۱ ه - ۱۳۷۶/۴/۲۲ هیات محترم وزیران اقدام به واگذاری بخشی از امور به کارگزاری ها بنا بر مصوبه مورخ ۱۳۸۶/۴/۳ هیات مدیره صندوق می نماید. صندوق رسالت و اهداف خود را در قبال اعطای کارگزاری به افراد حقوقی با انتظارات و شرح وظایف ذیل مطالبه و اعلام می نماید.
- معرفی خدمات صندوق
  - تبلیغات و بازاریابی

کارگزاران صندوق ضمانت صادرات ایران

زنجان

شرکت توسعه صادرات استان زنجان
خ سعدی وسط، ابتدای خیابان زینبیه، ساختمان هشت بهشت، طبقه دوم، واحد ۲۰۲
تلفن: ۰۲۴۱-۳۲۶۶۸۸
آقای ضرغام: ۰۹۱۲۲۴۲۱۲۸۰
وطن دوست(رابط): ۰۹۱۲۷۴۰۳۴۲۸

کرمان

اتاق بازرگانی و صنایع و معادن استان کرمان
ابتدای بلوار جمهوری اسلامی صندوق پستی ۷۶۱۷۵-۴۷۱
تلفن: ۰۳۴۱-۲۴۵۵۸۴۱
فکس: ۲۴۵۳۴۶۵
همراه خانم سعید: ۰۹۱۳۲۴۰۸۳۵۲
همراه آقای جلال پور: ۰۹۱۳۱۴۰۱۳۸۸

قم

اتاق بازرگانی و صنایع و معادن بلوار ۱۵ خرداد، بعد از کوچه ۳۴، جنب ساختمان آتش نشانی
تلفن: ۰۲۵۱-۷۷۷۳۵۶۳
فکس: ۷۷۷۵۱۵۶
مدیرعامل: آقای ابوالفضل خاکی: ۰۹۱۲۱۵۱۸۸۳۵
آقای محمودزاده(رابط): ۰۹۱۲۷۴۷۷۸۰۷

کردستان

اتاق بازرگانی و صنایع و معادن استان کردستان
سنندج، خ شهید نمکی، روبه روی شهرداری منطقه، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن
تلفن: آقای نقی زادیان ۰۸۷۱-۳۲۹۱۷۵۱
۳۲۸۴۴۵۵ - ۳۲۹۱۷۵۰
آقای بهزادیان(رابط): ۰۹۱۸۷۸۴۱۹۵۷
فکس: ۳۲۳۵۰۳۵

فارس

صندوق توسعه صادرات غیرنفتی استان فارس
خیابان زند، نزدیک خیابان خیام، جنب لوازم پزشکی زند، اتاق بازرگانی صنایع و معادن شیراز
تلفن: ۰۵ - ۲۲۳۳۷۰۴
فکس: ۲۳۴۶۲۰۰ و ۰۷۱۱-۲۳۴۶۳۳۱
موبایل: ۰۹۱۷۳۱۳۲۷۵۶

بوشهر

شرکت بازرگانی واردات و صادرات مواد معدنی
خ دهقان، ساختمان عیسوندی، روبه روی مسجد جامع عطار طبقه اول، واحد ۴
تلفن: ۰۷۷۱-۳۵۶۴۳۱
فکس: ۳۵۶۴۸۷
همراه آقای دهقان: ۰۹۱۷۷۷۲۰۷۱۱

گیلان

اتحادیه صادرکنندگان و بازرگانان استان گیلان
رشت، خیابان معلم، درب غربی استانداری، خیابان گل ها ساختمان فارس، طبقه سوم
تلفن: ۰۱۳۱-۲۲۶۶۴۷
تلفکس خانم اسدپور(رابط): ۲۲۵۴۳۱۶
آقای یوسفی مقدم: ۰۹۱۱۱۳۵۳۹۶۹

سمنان

شرکت بازرگانی کاوش سپهر (مدیرعامل آقای ابراهیم مداح)
میدان معلم، خیابان شهید صفائیان، مجتمع تجاری اسکان، شماره ۵۳
تلفن: ۰۲۳۱-۳۳۳۶۶۱۰۳
فکس: ۳۳۲۵۴۲۱
همراه: ۰۹۱۲۱۳۱۶۰۲۷

همدان

انجمن صادرکنندگان استان همدان
آرامگاه بوعلی ابتدای خیابان پاسستور، مجتمع اداری فدک، ط ۳، واحد ۱۵
تلفن: ۰۸۱۱-۸۲۵۱۶۲۶
فکس: ۰۸۱۱-۸۲۵۴۵۸۰
همراه آقای اختری(رابط): ۰۹۱۸۳۱۵۶۳۰۵
همراه آقای حمیدرضا بطحائی: ۰۹۱۸۱۱۱۴۱۵۵

آذربایجان غربی

اتحادیه صادرکنندگان و واردکنندگان میوه و تره بار ارومیه
ارومیه، خ آیتا. کاشانی، کوی کیوان، پلاک ۹۴
آقای شکور علیپور: ۰۹۱۲۱۴۱۱۲۴۵
تلفن: اتحادیه ۰۴۴۱۳۴۵۱۹۸۸
آقای صادقی (رابط): ۰۹۱۴۳۴۵۲۷۶۴

خوزستان

اتاق بازرگانی و صنایع و معادن امانیه، خیابان لقمان، نبش خیابان سقراط
تلفن: ۰۶۱۱ - ۳۳۳۲۷۴۴ - ۳۳۳۲۹۰۰
فکس: ۳۳۳۲۵۵۱
مدیرعامل آقای عبدالرحمان سلیمانی مقدم: ۰۹۱۶۱۱۸۸۰۰۶

ایلام

شرکت تضامنی و صرافی آسپته
شهرستان مهران، بازارچه مرزی، شماره ۱۹
تلفکس: ۰۸۴۲-۸۲۲۵۴۳۵
همراه آقای آسپته: ۰۹۱۸۱۴۱۱۴۰۵
آقای کاظمی (رابط): ۰۹۱۸۱۴۱۱۶۰۷

تهران**موسسه مطالعات سرمایه‌گذاری
ایرانیان**

خیابان مطهری، نبش خیابان سپهرودی، شماره ۹۴
تلفن: ۸۸۸۱۲۴۷۷
فکس: ۸۸۸۱۲۴۷۸

پارس شید کالا

سعادت‌آباد، بالاتر از میدان کاج، نبش کوچه ششم، برج
مادر، طبقه هشتم جنوبی، واحد ۱۵
تلفن: ۲۲۲۷۳۳۳۹
فکس: ۲۲۳۵۸۵۵۹
همراه آقای پوینده: ۰۹۱۲۲۰۶۷۵۶۹

**صندوق توسعه صادرات فرآورده‌های
نفتی ایران**

خیابان دکتر بهشتی، خیابان سرافراز، خیابان هفتم،
پلاک ۱۹، طبقه چهارم، واحد ۶
تلفن: ۸۸۵۱۵۶۴۶
فکس: ۸۸۵۱۵۷۴۷
مدیرعامل آقای محمدابراهیم مدرس: ۰۹۱۲۱۱۱۸۸۶۹

صندوق توسعه صادرات طلا و جواهر

تهران میرداماد، میدان محسنی، خیابان بهروز، کوچه
احمد شریفی، پلاک ۶، طبقه ۵، واحد ۱۰
تلفن: ۲۲۹۱۲۳۱۵
فکس: ۲۲۲۶۹۷۷۳

صندوق توسعه صادرات آذربایجان ایران

تهران، بالاتر از میدان فلسطین، بن‌بست سعیدی،
پلاک ۳۲، طبقه چهارم
تلفن: ۸۸۹۸۴۶۴۱
فکس: ۸۸۹۵۶۰۲۹
مدیرعامل آقای کاکاوند: ۰۹۱۲۲۸۱۳۱۵۱
آقای قاسمی: ۰۹۱۲۳۵۷۹۲۶۱

**صندوق توسعه صادرات خدمات فنی و
مهندسی**

شهرک قدس، میدان صنعت، اول بلوار فرحزادی،
خیابان حسین سیف، انتهای کوی دوم، پلاک ۵
تلفن: ۸۸۳۷۰۸۳۷-۸
فکس: ۸۸۳۷۳۵۶۵

مرکز رشد دانشگاه صنعتی شریف

خیابان آزادی، خیابان حبیب‌الله، خیابان شهید قاسمی،
کوچه گلستان بن‌بست گل، ساختمان شماره ۴، طبقه
اول
تلفن: ۶۶۰۸۴۵۴۰، ۶۶۰۸۶۷۴۰-۲
فکس: ۶۶۰۸۴۵۴۱
خانم قاندری (رابط): ۰۹۳۵۲۰۷۸۷۹۳
همراه آقای جلیلی: ۰۹۱۲۱۰۷۸۷۹۳

قزوین**شرکت توسعه صادرات و صنعت
کاسپین**

خیابان پادگان، کوچه ۲۷ شهید صفدری، جنب بیمارستان
شهید رجایی، ساختمان سینوهه، طبقه دوم، واحد ۸
تلفکس: ۰۲۸۱-۳۳۶۳۶۰۰

مازندران**اتاق بازرگانی و صنایع و معادن استان**

ساری- بلوار جام جم
تلفن: ۰۱۵۱-۲۲۵۳۳۹۹
۰۱۵۱-۲۲۵۳۳۹۶ داخلی ۱۴۵
همراه آقای غلامرضا عشیره: ۰۹۱۱۱۲۱۵۱۲۰
همراه آقای خناری‌نژاد (رابط): ۰۹۱۱۱۵۴۳۹۵۱

اصفهان**اتحادیه تولیدکنندگان و
صادرکنندگان محصولات کشاورزی**

خیابان شیخ صدوق جنوبی، خیابان پانزدهم، پلاک ۲
تلفن: ۶۶۹۵۰۷۴-۶۶۹۵۰۷۵-۶۶۸۹۱۳۸
فکس: ۶۶۹۱۰۴۱

کگیلویه و بویراحمد**اتاق بازرگانی صنایع و معادن استان
یاسوج**

یاسوج، سالم‌آباد، بلوار کاشانی ۷، پلاک ۹ و ۱۱
همراه آقای جبار کیانی: ۰۹۱۷۱۴۱۷۲۱۶
تلفکس: ۰۷۴۱-۲۲۳۴۳۵۵
همراه آقای اسلام‌زاده (رابط): ۰۹۱۷۱۴۱۲۷۶۸

سیستان و بلوچستان**شرکت بازرگانی زرنج خاورمیانه**

زاهدان- خیابان خیام، روبه‌روی داروخانه توحید،
طبقه فوقانی شرکت بیمه‌دی
تلفن: ۰۵۴۱۲۴۲۹۱۱۵
همراه آدریون: ۰۹۳۷۷۴۱۴۵۷۲

خراسان رضوی**اتحادیه صادرکنندگان استان
خراسان رضوی**

بلوار سجاد، بهار ۱۷، افاقیا، پلاک ۳۹
همراه آقای محمود سیادت: ۰۹۱۵۱۱۵۲۶۶۷
تلفن: ۷۶۵۰۸۸۴-۵
تلفکس: ۰۵۱۱۷۶۲۰۱۷۲
همراه خانم عرب: ۰۹۱۵۵۲۲۴۲۸۲
arab@kheu.ir

خراسان جنوبی**اتاق بازرگانی و صنایع و معادن استان**

خیابان مدرس، بیست متری اول شرقی، شماره ۴
آقای احتشام
فکس: ۲۲۳۱۴۴۴
تلفن: ۰۵۶۱-۲۲۳۶۲۰۹۰۲۲۱۲۷۲۴۰۲۲۱۳۴۸۰

آذربایجان شرقی**شرکت ایلغار سپند**

تبریز، خیابان ارتش شمالی، اتاق بازرگانی و
صنایع و معادن تبریز
آقای ملازاده: ۰۹۱۴۸۴۵۶۰۸۱

لرستان**شرکت سیماشکی از کانون تولید،
واردات و صادرات**

خرم‌آباد، خ ولیعصر، بالاتر از ۱۶ متری، روبه‌روی
مجتمع نگین،
همراه آقای هیرید: ۰۹۱۶۱۶۱۱۲۵۸
فکس: ۰۶۶۱-۳۳۳۸۶۶۲

گلستان**صندوق سرمایه‌گذاری توسعه
صادرات استان گلستان**

گرگان، خیابان ولیعصر، عدالت ۴۰، پلاک ۱۵
تلفکس: ۲۳۳۳۹۲۷
همراه: ۰۹۱۱۳۷۲۴۶۶

استان مرکزی**خانه صنعت و معدن استان مرکزی**

اراک، خیابان دانشگاه، انتهای خیابان قیام طبقه
همکف سازمان صنایع و معادن
تلفن: ۰۸۶۱۳۶۶۲۰۳۵-۷
فکس: ۳۶۶۳۷۴۱
خانم نادری همراه: ۰۹۱۸۹۵۷۵۹۲۵
مدیرعامل آقای مهندس منوچهر توسطی:
۰۹۱۸۱۶۱۴۴۴۶

خراسان شمالی**اتاق بازرگانی صنایع و معادن خراسان
شمالی**

بجنورد، خیابان امام‌خیمینی غربی، میدان قیام (۱۵)
خرداد، پلاک ۷۷۵
تلفن: ۰۵۸۴-۲۲۳۶۰۷۹-۲۲۳۵۴۸
فکس: ۲۲۳۶۷۶۳
همراه: ۰۹۱۵۳۸۵۹۴۵۹
STC-IRAN@yahoo.com
مدیرعامل آقای محمد صمدی

کرمانشاه**اتاق بازرگانی و صنایع و معادن استان**

بلوار شهید بهشتی، شماره ۵۳۵،
تلفن: ۰۸۳۱-۸۲۲۸۱۴۱-۸۲۲۸۱۳۱
فکس: ۸۲۲۸۱۶۱
همراه آقای کیوان کاشفی: ۰۹۱۸۱۳۱۶۳۰۲
همراه خانم فرخی (رابط): ۰۹۱۸۳۳۹۰۶۴۱
Info@krccim.org

سیاست‌های کلان صندوق

چشم‌انداز

رسیدن به سطح برترین، حرفه‌ای‌ترین و اثربخش‌ترین «موسسه بیمه اعتبار صادراتی» (ECA) در سطح منطقه آسیای جنوب غربی

ماموریت

حمایت و پشتیبانی از صادرات جمهوری اسلامی ایران از طریق:

- بیمه و تضمین اعتبارات و سرمایه‌گذاری‌های مربوط به کالاها و خدمات صادراتی
- ایجاد تسهیلات و سرمایه‌گذاری لازم به منظور توسعه صادرات با کمترین هزینه و با استفاده بهینه از منابع

محصولات و خدمات صندوق

محصولات و خدمات برای صادرکنندگان

- بیمه‌نامه کل گردش صادرات

این بیمه‌نامه کلیه صادرات، صادرکننده ایرانی به کشورهای مختلف را در برابر ریسک‌های عمده سیاسی و تجاری، برای دوره یکساله، تحت پوشش قرار می‌دهد. براساس این بیمه‌نامه، بیمه‌گذار طی اظهارنامه‌های ماهانه فعالیت‌های صادراتی خود در آن ماه را گزارش داده و به صورت همزمان حق بیمه تعیین شده را به صندوق پرداخت می‌نماید.

بیمه‌نامه خاص صادرات

این بیمه‌نامه، یک یا چند محموله صادراتی را که در قالب یک قرارداد خاص از سوی صادرکننده ایرانی برای خریدار خارجی ارسال می‌گردد، در مقابل ریسک‌های سیاسی و تجاری تحت پوشش قرار می‌دهد.

بیمه‌نامه خاص صدور خدمات فنی و مهندسی

این بیمه‌نامه پروژه‌های ساخت و ساز و خدمات فنی و مهندسی ارائه شده از سوی شرکت‌های مهندسی یا پیمانکاری ایرانی در سایر کشورها را در مقابل ریسک‌های سیاسی و تجاری تحت پوشش قرار می‌دهد.

بیمه‌نامه بلا اثر شدن قرارداد صادراتی

این بیمه‌نامه خسارات ناشی از بلااثر شدن اعتبارات اسنادی یا قراردادهای صادراتی را تحت پوشش قرار می‌دهد. به عبارت دیگر چنانچه در اثر بروز هر یک از ریسک‌های تحت پوشش، خسارتی متوجه صادرکننده ایرانی گردد، خسارت وارده به وی از سوی صندوق جبران خواهد گردید، مشروط

بر اینکه بروز خسارت ناشی از قصور وی در ایفای تعهدات قراردادی نباشد.

ضمانتنامه اعتبار تولیدی

صادرکننده ایرانی که قصد دارد کالاهای صادراتی را به صورت اعتباری از تولیدکننده داخلی خریداری نماید، می‌تواند ضمانتنامه صندوق را به عنوان وثیقه برای تضمین ایفای تعهداتش به تولیدکننده ارائه نماید. صندوق صادرکننده ایرانی را اعتبارسنجی نموده و حداقل وثایق ممکن را پیش از صدور ضمانتنامه از وی اخذ می‌نماید.

محصولات و خدمات برای بانک‌ها و

صادرکنندگان

ضمانتنامه اعتباری ریالی

بانک‌ها و موسسات مالی داخلی که در نظر دارند با هدف تامین کسری سرمایه در گردش صادرکنندگان ایرانی و تامین مالی فعالیت‌های صادراتی آنان اقدام به اعطای تسهیلات ریالی به آنها بنمایند، می‌توانند از ضمانتنامه اعتباری ریالی این صندوق به عنوان وثیقه مورد نظر خود جهت تضمین بازپرداخت به موقع تسهیلات اعطایی به صادرکنندگان استفاده نمایند.

ضمانتنامه اعتباری ارزی

این ضمانتنامه می‌تواند به عنوان جایگزین مناسبی برای وثایق درخواستی از سوی بانک‌هایی که به صادرکنندگان ایرانی تسهیلات ارزی اعطا نموده‌اند، عمل نماید.

بیمه‌نامه خرید دین اسناد صادراتی

این بیمه‌نامه به منظور پوشش ریسک عدم بازپرداخت وجه اسناد صادراتی (شامل اعتبار اسنادی و برات) که جهت خرید دین از سوی صادرکننده ایرانی به بانک‌های عامل کشور ارائه می‌شود، صادر می‌گردد و براساس آن در صورت عدم پرداخت وجه اسناد از سوی خریدار/بانک خارجی، خسارت وارده به بانک خریدار دین اسناد، پرداخت می‌گردد.

بیمه‌نامه تضمین مطالبات بانک بابت اعتبارات

اسنادی دیداری

این بیمه‌نامه ریسک عدم پرداخت بانک گشایش‌کننده/ تاییدکننده اعتبار اسنادی به بانک ابلاغ‌کننده ایرانی، بعد از دریافت اسناد ذکر شده در اعتبار اسنادی را پوشش می‌دهد. در این صورت به پشتوانه این بیمه‌نامه صندوق، صادرکننده بلافاصله

پس از معامله اسناد و عدم وجود مغایرت اسناد صادراتی با شرایط لحاظ شده در L/C و قبل از تایید نهایی بانک گشایش‌کننده، وجه اعتبار اسنادی را از بانک ابلاغ‌کننده ایرانی دریافت می‌نماید.

ضمانتنامه پوشش اعتبار خریدار

به منظور کمک به توسعه صادرات ایران، بانک‌های داخلی در مواردی برای خریداران خارجی که قصد دارند کالاها و خدمات از ایران وارد نمایند، خطوط اعتبار خریدار برقرار می‌نمایند، تا بدین وسیله آنها بتوانند این کالاها و خدمات را به صورت اعتباری خریداری نمایند.

به منظور حصول اطمینان از بازپرداخت اعتبارات اعطایی به خریداران خارجی یا بانک‌های آنها در سررسید این اعتبارات، اعتباردهنده یا بانک ایرانی از ایشان درخواست وثایق می‌نماید. این ضمانتنامه می‌تواند جایگزین مناسبی برای وثایق مورد درخواست اعتباردهنده باشد.

محصولات و خدمات برای سرمایه‌گذاران و بانک‌ها

• بیمه‌نامه سرمایه‌گذاری

این بیمه‌نامه اصل و سود سرمایه‌گذاری‌های میان بلندمدت سرمایه‌گذاران ایرانی در کشورهای هدف را صرفاً در مقابل ریسک‌های سیاسی تحت پوشش قرار می‌دهد. در صورتی که سرمایه‌گذار قصد داشته باشد از تسهیلات بانکی برای اجرای پروژه استفاده نماید، وی می‌تواند حقوق ناشی از بیمه‌نامه سرمایه‌گذاری را به بانک تامین‌کننده مالی، به جای وثیقه، واگذار نماید.

محصولات و خدمات برای پیمانکاران و بانک‌ها پوشش ضمانتنامه‌های بانکی پیش پرداخت و حسن انجام کار

در راستای حمایت از توانایی‌ها و امکانات پیمانکاران و سازندگان داخلی، صندوق مکلف به پوشش ضمانت‌نامه‌های پیش‌پرداخت و حسن انجام کار شرکت‌ها، پیمانکاران و سازندگان ایرانی برنده در مناقصه‌های بین‌المللی داخل کشور، گردیده است.

سایر خدمات

- اعتبارسنجی خریداران خارجی
- ارزیابی ریسک کشورها و بانک‌های خارجی و تعیین سقف اعتباری آنها
- ارائه مشاوره به صادرکنندگان درخواست‌کننده بیمه‌نامه و ضمانتنامه.

شرکت سازه پویش

برگزیده جشنواره ملی بهره‌وری سال ۱۳۹۰

سازه پویش عنوان برتر سه مرحله گروه ساخت قطعات خودرو در جشنواره را از آن خود کرد

۲. محصولات الکترومکانیکی

- مجموعه قفل‌های سوئیچی
- مجموعه کلیدها و دسته راهنما

۳. محصولات میکاترونیکی

- بسته کامل سیستم مدیریت سوخت (EMS) برای موتورهای TU5, EF7, XU7

اهداف سه ساله تا پایان سال ۱۳۹۰

- فروش ۱۱۶ میلیارد تومان
- سود خالص سالانه ۱۵٪
- ۸۰۰ PPM
- زمان طراحی محصول جدید ۲۲۰ روز
- زمان بهبود محصولات ۱۲۰ روز

شرکت سازه پویش جهت ایجاد امنیت و رفاه دارندگان خودرو در نظر دارد با حضور در صنعت خودرو علاوه بر تأمین نیازهای خودرو سازان داخلی با قرار گرفتن در زنجیره تأمین خودروسازان بین المللی سهمی را نیز از بازارهای جهانی برای خود بدست آورد. در این راستا با تقویت نوآوری و تنوع در طراحی و تولید، در طی سه سال آینده اقدام به ارائه محصولات به شرح ذیل مینماید.

۱. محصولات الکترونیکی

- سیستم‌های هوشمند و کنترلی مانند کروزر کنترل، ایموبلایزر
- مالتی پلکس، تهویه، سنسورهای موانع عقب، جلوآمپر
- سیستم‌های صوتی خودرو: انواع سیستم‌های رادیوپخش، بلندگو

- مجموعه ریموتها و سیستم‌های قفل مرکزی

آدرس کارخانه: شهرک صنعتی اشتهارد، فاز یک، قطعه ۲۸۶
تلفن: ۰۸-۲۷۷۳۸۰۶ (۲۶۲) ۹۸+
فکس: ۰۸-۲۷۷۳۴۲۱ (۲۶۲) ۹۸+
پایگاه اطلاع رسانی: www.sazehpouyesh.com
پست الکترونیک: info@sazehpouyesh.com

آدرس دفتر مرکزی: تهران، خیابان ستارخان، خیابان نیایش، پلاک ۴۷، کدپستی ۱۴۴۳۸۱۳۴۴۵
تلفن: ۰۵۰-۶۶۵۵۹۷۴۲ (۲۱) ۹۸+
خدمات پس از فروش: ۰۳-۶۶۵۵۹۷۵۱ (۲۱) ۹۸+
فکس: ۰۴۵۴۷-۶۶۵۰ (۲۱) ۹۸+

افزایش روشن تجارت با پوشش صندوق ضمانت

A World of Opportunities

صندوق ضمانت صادرات ایران

حامی نمونه صادرات در دو سال متوالی ۸۸ و ۸۹

ارائه دهنده:

پوشش ریسکهای اعتبار صادراتی | پوشش ریسکهای سرمایه گذاری | پوشش تأمین مالی قبل و بعد از حمل | خدمات اعتبار سنجی | خدمات مشاوره ای

بیمه نامه ها:

کل گردش صادرات | خاص صدور خدمات فنی و مهندسی | خاص صادرات | بیمه نامه سرمایه گذاری | بلااثر شدن قرارداد صادراتی | خرید دین اسناد صادراتی

ضمانت نامه ها:

اعتباری تولیدی | اعتباری ارزی | اعتباری ریالی | اعتبار خریدار

تهران - میدان آرژانتین - خیابان شهید احمد قصبیر - خیابان ۱۶ - شماره ۵

تلفن: (۶ خط) ۸۸۷۳۳۳۷۰ دورنگار: ۸۸۷۳۳۳۷۶

info@egfi.org WWW.egfi.ir intl@egfi.org